

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2023

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.;
Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр., канд. соц. ком; М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 20 (64)

(огляд матеріалів ЗМІ за 15 – 21 травня 2023 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	29
Міжнародна підтримка України	34
<i>Політико-правова допомога</i>	34
<i>Військова допомога</i>	40
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	47
Плани врегулювання. Переговорний процес	52
Плани повоєнного відновлення України	58
Коментарі європейських та американських політиків	66
Реакція представників української громадськості	88
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	91
Експертні оцінки	94
Додатки	109
<i>Додаток 1</i>	109
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №282/2023	109

Офіційна діяльність Президента України

Президент України зустрівся з Президентом Франції в Парижі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Парижі відбулася зустріч Президента України Володимира Зеленського з Президентом Французької Республіки Еммануелем Макроном.

Пріоритетну увагу під час зустрічі було приділено питанням надання Францією військової допомоги Україні, зокрема першочерговим потребам нашої країни для зміцнення своєї обороноздатності, захисту українського неба.

Також було обговорено практичну взаємодію з Французькою Республікою для посилення потенціалу сил оборони України, необхідного для ефективного контрнаступу й звільнення окупованих територій.

Володимир Зеленський подякував Президенту Французької Республіки за його лідерство й висловив сподівання, що Франція підтримає принципове спільне рішення союзників щодо формування «коаліції винищувачів», на яке вже тривалий час очікує Україна.

(...). Глава Української держави висловив сподівання на залучення до Глобального саміту миру, який має відбутися цього року, якомога більшої кількості країн світу, зокрема держав Глобального Півдня. Він подякував Еммануелю Макрону за його дипломатичні зусилля, спрямовані на припинення Росією війни проти України та досягнення справедливого миру на основі української формули миру.

(...). Глава Української держави також обговорив із Президентом Франції подальші кроки на шляху України до членства в НАТО. Володимир Зеленський окремо наголосив, що наша держава очікує на конкретні політичні рішення Вільнюського саміту НАТО у відповідь на заявку України на членство в Альянсі.

«Ми очікуємо від Альянсу конкретних рішень щодо чіткого алгоритму руху України до членства в НАТО та щодо гарантування безпеки нашої країни на період до набуття членства», – зазначив Президент України.

Спільна декларація України та Французької Республіки ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Спільної декларації президентів України та Французької Республіки – за наведеним посиланням)

У цей вирішальний для нашого народу момент уся Велика Британія разом з Україною – Володимир Зеленський після зустрічі з Ріші Сунаком ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах візиту до Великої Британії Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Сполученого Королівства Ріші Сунаком.

Глава Української держави висловив подяку очільнику британського уряду та всьому народу Великої Британії за підтримку України.

«У цей час викликів, у цей складний, вирішальний момент для нашого народу, зокрема для наших воїнів, коли ми готуємося до контрнаступальних кроків і нам потрібен успіх, ви – разом з нами, ви допомагаєте – уся Велика Британія, ваш уряд і ви особисто. Це для нас дуже важливо. Дуже дякую вам за це», – сказав Президент України під час спілкування з представниками ЗМІ за результатами переговорів із Ріші Сунаком.

За його словами, на сьогоднішній зустрічі основну увагу було зосереджено на питаннях оборонної підтримки України.

Володимир Зеленський подякував за значний пакет підтримки, який підготувала Велика Британія для нашої країни, і зауважив, що це допоможе зберегти життя наших людей.

(...). Зі свого боку Ріші Сунак зазначив, що для нього честь і задоволення вітати знову Володимира Зеленського у Великій Британії.

«Сьогодні Україна хоробро протистоїть російській агресії. І ми мали чудову нагоду поговорити про підтримку, яку надає Велика Британія Україні не лише зараз, а й на майбутнє», – наголосив він.

Прем'єр-міністр зауважив, що українці сьогодні на полі бою відстоюють спільні цінності свободи, демократії та верховенства права.

За словами Ріші Сунака, його країна й далі надаватиме українському народові підтримку, що необхідна для захисту від агресії.

Він зазначив, що Велика Британія рада бути першою країною, яка передала Україні зброю великої дальності, а також посилюватиме протиповітряну оборону нашої країни й надаватиме далекобійні ударні дрони.

«І Кремль має знати, що ми нікуди не підемо, ми будемо робити це й надалі. Ми залишаємося непохитними в тому, щоб допомогти Україні захиститися», – сказав очільник британського уряду.

На його переконання, Україна повинна не лише відновити свою територіальну цілісність, а й мати змогу захистити себе в майбутньому.

«Ще однією темою наших переговорів сьогодні були безпекові домовленості, які ми повинні запровадити між країнами-союзниками для України на довгострокову перспективу», – розповів Ріші Сунак.

Він також зазначив, що Велика Британія готова відіграти активну й одну з ключових ролей у створенні авіаційної коаліції. Прем'єр-міністр зауважив, що це питання стосується не лише надання літаків, а й тренування льотчиків, відповідного матеріально-технічного забезпечення.

Досягнуто домовленостей про потужні оборонні пакети – Президент України про результати візитів до Італії, Німеччини, Франції та Великої Британії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час нещодавніх візитів Президента Володимира Зеленського до Італії, Німеччини, Франції та Великої Британії було досягнуто важливих

домовленостей щодо оборонної підтримки нашої країни. Про це Глава держави повідомив представникам ЗМІ за результатами переговорів із Прем'єр-міністром Сполученого Королівства Ріші Сунаком.

Володимир Зеленський зазначив, що пріоритетом його візитів до європейських столиць була підготовка до активних дій українських Збройних Сил на фронті задля звільнення окупованих територій.

«Я надзвичайно задоволений нашими досягненнями й домовленостями. І я дуже дякую Ріші. Була гарна зустріч із Джорджею, з Олафом, Еммануелем і сьогодні у Великій Британії. Справді важливі, потужні оборонні пакети. Ось які є домовленості», – повідомив Президент.

Також, за його словами, під час переговорів ішлося про підготовку до саміту «Групи семи», який відбудеться цього тижня в Хіросімі (Японія).

«Тут дуже важлива позиція кожної з цих країн. І важливо, щоб ця позиція була об'єднана», – зазначив Володимир Зеленський.

Глава держави акцентував, що під час зустрічей тривали переговори про створення коаліції винищувачів для України, а також про підготовку до саміту НАТО у Вільнюсі.

Президент України виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Повертаємося додому з новими оборонними пакетами: більше нової, більше потужної зброї для фронту, більше захисту для наших людей. Більше політичної підтримки.

(...). Окрім Берліна, відвідали також Аахен. Був на військовій базі, оглянув «Леопарди», оглянув «Мардери», подякував нашим воїнам, які тренуються на німецькій техніці.

Від імені й на честь українського народу отримали в Аахені вагому європейську відзнаку імені Карла Великого. Вперше у залі, де вшановують лауреатів, звучала українська мова – у промові. Українська буде однією з офіційних мов Європейського Союзу, я впевнений у цьому.

(...). Дякую Італії за допомогу в захисті життя наших людей – від захисту неба до підготовки повноцінної відбудови України після бойових дій.

Дякую Німеччині за найбільший оборонний пакет – 2 мільярди 700 мільйонів євро. Системи ППО «Айріс» різних модифікацій, ракети до них – багато, гармати, снаряди, бронетехніка...

Окрім того, Німеччина підтримує нашу країну довгостроково – є для цього 11 мільярдів євро, суто на оборону. Плюс Німеччина бере участь у Європейському фонді миру, який посилює наш захист.

Дякую Франції за нові можливості для наших воїнів у протидії російському терору, і зараз іще не час говорити про деталі. Дякую за додаткову техніку, за додаткову бронетехніку. За допомогу в консолідації партнерів.

Дякую Британії за домовленість про навчання наших пілотів. Створюємо коаліцію для тренування пілотів на сучасних західних літаках. (...). Отже, головні результати за ці дні – нова зброя для України, шана до українців, нашу перемогу вдалося зробити ближчою. (...).

Президент Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Вісімнадцять із вісімнадцяти ракет збито. Тому й працюємо постійно над візитами, які принесуть іще можливостей, іще систем Patriot, IRIS-T, Crotale, Hawk, NASAMS. Знов і знов дякую і всім нашим партнерам у світі, хто допоміг нашій державі з відповідними системами захисту неба!

(...). Ми – разом із партнерами України – зробимо захист від терору максимально міцним.

Сьогодні із самого ранку першим питанням після повернення з відрядження провів засідання Ставки. Були доповіді командувачів оперативних напрямків, головкома, урядовців, які відповідають за забезпечення оборони, розвідки.

Дуже важлива доповідь генерала Сирського – щодо ситуації на Бахмутському напрямку. Я дякую всім нашим бійцям там, кожному солдату, сержанту, офіцеру, які роблять надлюдські речі на цьому напрямку. Молодці всі!

А особливо я хочу відзначити 5-ту окрему штурмову бригаду, десантників «Вісімдесятки» та воїнів 57-ї окремої мотопіхотної бригади. Ваша сміливість, ваша рішучість і ваші успіхи в знищенні ворога – це надзвичайно важливо! Дякую!

Таврійський напрямок. «Сімдесятдев'ятка» – славетна 79-та окрема десантно-штурмова бригада, артилеристи 55-ї окремої артилерійської бригади, 74-й окремий розвідувальний батальйон, 116-та окрема бригада територіальної оборони, 128-ма окрема гірсько-штурмова Закарпатська бригада... Дякую вам! Стійкість і влучність ваша – зразкові.

Узяв участь – онлайн – у роботі Саміту Ради Європи, що працює сьогодні в Рейк'явіку. (...).

Провів кілька нарад сьогодні щодо міжнародних заходів – ми робимо все, щоб дати нашим воїнам іще більше можливостей, щоб зробити закінчення цієї війни нашою перемогою ще ближчим. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №282/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1)

Президент України виступив на відкритті четвертого саміту Ради Європи ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Пані Прем'єр-міністр Якобсдоттір, шановна Катрін, дякую за запрошення взяти участь у саміті нашої Ради Європи й за ваше щире прагнення допомогти Україні.

Дорогі лідери Європи!

Сьогодні Україна пройшла через дуже складний виклик – інтенсивну російську ракетну атаку. Саме таким викликом ми всі зараз змушені приділяти увагу.

(...). Росія дуже старається вдосконалити своє вміння вбивати. Ми ж дуже стараємося вдосконалити захист наших людей. Я дякую всім країнам і лідерам, які допомагають нам удосконалювати нашу ППО! Ми всі разом демонструємо, що таке наші з вами сто відсотків, що таке сила вільного світу.

(...). Ще рік тому ми не могли збивати більшість ракет терористів, і особливо балістику. І я запитую: якщо ми змогли це, то хіба є щось, чого ми не зможемо, коли ми об'єднані й налаштовані захищати життя? Відповідь: ми з вами в єдності дамо сто відсотків у будь-якій сфері, коли на меті – захист наших людей і нашої Європи.

Звичайно, треба ще багато зробити. Територія України значна, і щоб такий результат ППО, як цієї ночі, був правилом на всій території, потрібні додаткові системи ППО й ракети до них. Потрібні й сучасні винищувачі, без яких жодна система ППО не буде досконалою. Я впевнений, прийдемо до цього.

(...). Дякую Раді Європи – кожному з вас особисто! – за рішення щодо реєстру збитків, завданих агресією Росії. Це наближає створення повноцінного компенсаційного механізму, який покаже світу, що агресія не вартує того, щоб навіть думати про неї.

Має бути й спеціальний трибунал щодо злочину агресії, щоб за терор відповіли ті, у чиїх головах цей терор і народився. Впевнений, що й цей результат ми з вами дамо на сто відсотків.

Європа очікувала саме таких часів – часів, коли лідери заради захисту Європи, заради наших із вами спільних цінностей діяли б у стовідсотковій єдності та зі стовідсотковими результатами.

Ось чого ми досягаємо! Україна та вся Європа. Кожен і кожна, хто зараз на цьому саміті та хто допомагає нам.

Ми – європейці, а отже, ми вільні. Ми – європейці, а отже, ми цінуємо мир. Ми – європейці, а отже, ми діємо на сто відсотків наших сил, коли треба захищати наш спосіб життя. Хай це буде правилами для нашого континенту назавжди! (...).

Президент України виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Сьогодні російський обстріл нашої Херсонщини забрав життя ще однієї дитини. Хлопчика. Його звали Всеволод. У липні йому мало б виповнитися шість років. Мої співчуття рідним і близьким!

Це був черговий артилерійський удар терористів. Люди просто були на вулиці біля звичайного магазину.

Чергові обстріли Сумщини, Чернігівської області, Дніпропетровщини, Запорізької області, Донбасу – усе це знову й знову доводить, що потрібно ще більше консолідації світу для тиску на Росію, ще більше сили для наших воїнів, щоб знищувати кожен позицію терористів, іще більше підтримки для наших людей, щоб рятувати життя й повертати безпеку для наших міст і сіл.

Сьогодні провів кілька підготовчих нарад щодо нових кроків для зміцнення нашої оборони та наших міжнародних позицій.

Відбувся – і доволі успішно – візит української делегації в Республіку Корея. Урядовці, перша леді України. Були зустрічі, переговори різного рівня, звернення Олени до народу Кореї й усіх народів регіону на вагомому форумі «Азійське лідерство». Я дякую пану Президенту Республіки Корея за чітке засудження російської агресії та підтримку глобальних зусиль заради миру.

Є важливе рішення Ради Європи: у підсумковій резолюції саміту, що відбувся в Ісландії, зафіксована підтримка української формули миру. І це важливо, що Європа настільки консолідована заради чесного мирного плану. Дякую за це всім лідерам нашої Європи та кожній державі – учасниці Ради Європи.

(...). Сенат Франції сьогодні проголосував за визнання Голодомору 32–33-го років геноцидом українського народу. Вдячний кожному й кожній, хто підтримав це рішення. Зміцнювати історичну правду – це місія сильних.

Парламент Естонії ухвалив заяву на підтримку нашого прагнення стати повноправним членом НАТО й закликав Альянс підтримати це рішення. Дякую всьому естонському народу, всьому політичному класу Естонії за таку чітку підтримку нашої спільної євроатлантичної безпеки. (...)

Вітання Президента резервістам України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Сьогодні ми вшановуємо справжніх патріотів – громадян України, які, перебуваючи у військовому резерві, уже на початку повномасштабної російської агресії оперативно поповнили лави Збройних Сил України та інших військових формувань і стали на захист Вітчизни.

Досвід резервістів України, їх професіоналізм та впевненість дали змогу суттєво підсилити військові підрозділи в перші й найважчі дні війни і дати рішучу відсіч російським загарбникам.

Сьогодні українські військовослужбовці-резервісти продовжують успішно виконувати бойові завдання у складі військових частин і підрозділів сил оборони, знищуючи ворога на всіх напрямках.

Дякую вам за звитягу, мужність і самопожертву, які ви щоденно демонструєте, боронячи рідну землю.

Схиляємо голови перед пам'яттю героїв, які віддали своє життя за Україну. Ми завжди пам'ятатимемо їх подвиг. (...).

Президент зустрівся з представниками Меджлісу кримськотатарського народу (Президент України Володимир Зеленський).

У День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу Президент України Володимир Зеленський зустрівся з представниками Меджлісу кримськотатарського народу.

У зустрічі, яка відбулася на території офісу Кримської платформи, взяли участь Голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров, лідер кримськотатарського народу Мустафа Джемільєв, постійний представник Президента України в Автономній Республіці Крим Таміла Ташева.

Глава держави наголосив, що сьогодні Україна вшановує пам'ять жертв депортації кримськотатарського народу, проти якого 79 років тому був скоєний злочин геноциду.

«Сотні тисяч людей були вигнані на чужину. Увесь народ позбавили рідного дому і намагалися стерти все в Криму, що говорило саме про нього», – сказав Президент.

(...). Глава держави наголосив, що сьогодні Україна відчула повернення цього зла, яке змінило символіку, але не свою суть.

«Та цього разу ми його знищимо. Ми повинні це зробити. Хоч би що робила Росія, на її агресію чекає поразка. Їй не вдасться вкрати ані Крим, ані будь-яку іншу частинку нашої держави. Це – наш із вами дім», – зазначив Володимир Зеленський.

(...). Глава держави акцентував, що кримськотатарський народ заслуговує на повноцінний меморіал, який нагадуватиме про злочин, що був скоєний проти нього, а також про жертв депортації та про силу цього народу.

«Шановні присутні, пане Мустафа-ага, я пропоную, щоб ми разом попрацювали над такою пропозицією, над такою ідеєю й разом обрали найкращий варіант. Щоб з'явилося таке місце. Я думаю, за 80 років народ цього заслужив. Впевнений, що це важливо для всієї нашої України, для кожного й кожної», – сказав Володимир Зеленський.

Президент також зазначив, що Україна продовжує роботу заради звільнення Криму від окупантів та його повноцінного повернення в державну систему нашої країни.

(...). За словами Президента, з метою підготовки до реінтеграції півострова він підписав указ щодо Консультативної ради з питань деокупації та реінтеграції Криму та міста Севастополя.

«Ми пам'ятаємо і про Нарімана Джеліяла, і про Сервера Мустафаєва, і про Леніє Умерову, і про всіх, кого окупанти позбавили свободи. І робимо все, щоб їх звільнити. Я впевнений, що настане час, коли ми всі разом зможемо 18 травня зустрітись у впевненості, що в нашому Криму, у його квітучих садах та в гостинних домах є вільне життя, є теплі спогади бабусь і дідусів, є усмішки дітей і немає єдиного – жодного сліду окупації», – наголосив Президент.

Рефат Чубаров зі свого боку зазначив, що те, що зробила радянська влада з кримськотатарським народом 79 років тому, свідчить, що непокаране зло завжди повертається з іще жахливішими злочинами. Тому, за його словами, такою важливою є робота нашої держави зі створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії Росії проти України.

(...). Щодо майбутнього статусу Автономної Республіки Крим, то, на думку Рефата Чубарова, це питання варто обговорювати спокійно й виважено вже після звільнення півострова від окупантів, спираючись на Конституцію України, національні інтереси та міжнародне право.

Голова Меджлісу кримськотатарського народу також відзначив важливість продовження роботи над звільненням політ'язнів в окупованому Росією Криму, яких налічується близько 200 осіб.

Зі свого боку лідер кримськотатарського народу Мустафа Джемільев наголосив, що велику повагу серед кримськотатарського народу викликало запевнення Президента України на іфтарі у квітні цього року в тому, що жодної мирної угоди з агресором не може бути до повного звільнення всіх окупованих територій.

Мустафа Джемільев відзначив важливість ухвалення у 2021 році ініційованого Президентом Володимиром Зеленським Закону «Про корінні народи України». (...).

Командир батальйону «Крим» ГУР МО України Іса Акаєв запевнив Главу держави, що сьогодні кримські татари зі зброєю в руках захищають свою свободу, честь і батьківщину.

«Звертаюся до своїх братів і сестер: якщо є можливість чинити опір – робіть це. Якщо є можливість приєднатися до нас – приєднуйтеся. Ми сьогодні маємо велику можливість повернутися додому як переможці, зі зброєю в руках, як наші далекі пращури. Перемога буде за нами!» – сказав він.

Питання Консультативної ради з питань деокупації та реінтеграції тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя: Указ Президента України №283/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу – за наведеним посиланням)

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до учасників другої конференції PISM Strategic Ark ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). 18 травня 1792 року, коли сотисячне російське військо перейшло кордони Речі Посполитої та вторглося на її землю. Почалася російсько-польська війна, наслідки якої ми всі пам'ятаємо.

Сьогодні – той самий ворог. Та сама мета. Та сама ціна поразки. Ми не маємо права програти. Ми не маємо права ні на мить послабити спротив,

протидію, не маємо права не дотиснути зло, втратити єдність союзників, передчасно скласти зброю, не битися до остаточної перемоги.

Ми не маємо права потрапити в оману, коли Росія почне активно говорити про мир, говорити про дипломатію. Росію хвилює не закінчення кровопролиття, а закінчення грошей, ресурсів, щоб його продовжити.

Росії потрібен не мир, а час. Для нових ракет, нового плану, нового нападу. Це формула російської політики. Незмінна століттями. ХХІ має стати для неї останнім. Механізми для втілення цього містить українська формула миру. Гарантії безпеки, щоб подібне ніколи не повторилося.

(...). Непокаране зло завжди повертається. Без міжнародного трибуналу, притягнення до відповідальності всіх російських воєнних злочинців воно повернеться дуже скоро.

Ми часто чули слова «руйнування архітектури міжнародної безпеки». 24 лютого вони втілилися в чіткі візуальні форми. Зруйновані будинки в Бучі, Бородянці, Умані, Гостомелі, Маріуполі – ось так виглядає сьогодні безпекова архітектура.

Щодня в неї летять «Кинджали». Нам потрібне захищене небо. Ми дякуємо всім, хто долучається до цього процесу й до формування повітряної коаліції. Ми неодмінно побачимо в українському небі Fighting Falcon, «Бойових соколів».

Для наших предків споконвіку сокіл – це благословенний небом синтез розуму, мужності, молодості та сили. Світла. Перемоги. Пісня «Гей, соколи» сто років тому вела українців і поляків у спільний бій. За нашу і вашу свободу. (...).

Президент України виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Щойно провів засідання військового кабінету. Це наш особливий формат роботи у вузькому колі з тими, хто відповідає за оборону держави.

Були командувачі ключових напрямків фронту. Також Головком, Генштаб, розвідка, безпека. Дуже змістовна робота.

Перше: бригади оборони – молодці, головні стратегічні завдання виконали, деталі зараз не час повідомляти.

Друге: бригади наступу – молодці, готуємося, без деталей.

Третє: щодо захисту цивільних громадян – Повітряні сили – молодці, тут із деталями. Наші пріоритети на цей тиждень, наступний і на найближчий час загалом – додаткові системи ППО, додаткові ракети, навчання й літаки, далекобійна зброя. І це буде.

Провів сьогодні й ґрунтовну нараду з нашими міжнародниками – командою Офісу. Є завдання – втримати динаміку міжнародної підтримки та комунікації заради України, яка була досягнута в першій половині травня, також і цими тижнями. Впевнений: виконаємо це завдання.

Мав честь відвідати офіс Кримської платформи та зустрітися з лідером кримськотатарського народу Мустафою Джемільєвим, представниками Меджлісу й кримськотатарської спільноти.

Сьогодні та щороку в цей день, 18 травня, ми вшановуємо пам'ять усіх жертв депортації кримськотатарського народу. Це був один із найтяжчих злочинів ХХ століття – увесь народ силою забрали з рідної землі та змусили жити на чужині десятиліттями. (...).

Радий бачити, що створена нами Кримська платформа ефективно спрямовує спільну силу всієї нашої держави та кримськотатарського народу. Радий знати, що наша спільна робота з Меджлісом приносить потрібний Україні результат.

До речі, деякі дуже важливі спільні кроки готуємо вже на найближчий час. Питання Криму, кримських в'язнів та всіх наших людей у Криму виводимо на новий міжнародний рівень.

І ще одне.

Сьогодні багато українців і українок були у вишиванках. Це важливо – пам'ятати, яке багатство нас усіх об'єднує. Україна – різноманітна, і в тому – наша сила, це було видно протягом дня у різних орнаментах вишиванок.

Але зараз я прошу вас усіх згадати про тих українців і українок, які буквально – наша з вами сила, наш із вами захист. Багато наших людей не були у вишиванках, бо вони – у військовій формі. Я прошу вас зараз згадати всіх, хто воює заради України. (...).

Також ми ані на мить не забуваємо про тих наших людей, яких окупант утримує в неволі. Про полонених українців, про репресованих на окупованих територіях. Про тих, хто перебуває в окупованих містах і громадах і чекає повернення нашого прапора, нашої держави. Ми маємо звільнити всіх наших людей і всю нашу землю з російської неволі. (...).

У Саудівській Аравії Президент України зустрівся зі Спадкоємним принцом, Прем'єр-міністром Мухаммадом бін Салманом аль Саудом ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський розпочав робочий візит до Королівства Саудівська Аравія із зустрічі зі Спадкоємним принцом, Прем'єр-міністром Саудівської Аравії Мухаммадом бін Салманом аль Саудом.

Під час зустрічі було детально обговорено актуальні двосторонні відносини та питання глобального характеру.

Глава Української держави висловив подяку Мухаммаду бін Салману аль Сауду за запрошення взяти участь у саміті Ліги арабських держав як почесний гість.

Президент України поінформував співрозмовника про безпекову ситуацію в нашій країні та протидію російському агресору.

Володимир Зеленський також розповів про головні елементи української мирної ініціативи – формули миру, яка має на меті зупинення війни та відновлення миру.

Глава держави також відзначив успішну участь Саудівської Аравії у поверненні з російського полону 10 іноземних військовополонених і висловив зацікавленість у продовженні спільних зусиль заради звільнення бранців.

Президент подякував Спадкоємному принцу Саудівської Аравії за підтримку територіальної цілісності й суверенітету України та принципову позицію в межах міжнародних організацій.

Спадкоємний принц Саудівської Аравії підтвердив зацікавленість в інвестиціях в Україну та відновлення нашої держави.

Володимир Зеленський запросив Мухаммада бін Салмана аль Сауда відвідати Україну з візитом.

У Саудівській Аравії Президент провів зустрічі з главами делегацій ОАЕ, Оману та Кувейту ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах візиту до Королівства Саудівська Аравія для участі в саміті Ліги арабських держав Президент України Володимир Зеленський провів зустрічі з главами делегацій Об'єднаних Арабських Еміратів, Султанату Оман і Держави Кувейт.

Під час переговорів із Віце-президентом, Віце-прем'єр-міністром Об'єднаних Арабських Еміратів шейхом Мансуром бін Заїдом Аль-Нагаяном Глава Української держави поінформував про ситуацію на фронті та відбиття нашою державою повномасштабної агресії Російської Федерації.

Окрему увагу сторони приділили реалізації української формули миру та можливості долучення до цього процесу якомога більшої кількості країн світу, зокрема ОАЕ.

Учасники зустрічі обговорили питання глобальної продовольчої безпеки та роботи Чорноморської зернової ініціативи.

Сторони домовилися про обмін делегаціями для досягнення конкретних результатів і взаємодії.

Крім того, були обговорені актуальні питання розвитку торговельно-економічної та інвестиційної співпраці між державами.

Під час зустрічі з Віце-прем'єр-міністром із питань міжнародних відносин і співробітництва Султанату Оман, Спеціальним представником Султана на міжнародних форумах Асаадом бін Таріком Аль-Саїдом обговорено питання реалізації української формули миру.

Президент наголосив на важливості підтримки мирних зусиль України країнами регіону.

Сторони обговорили питання двосторонньої взаємодії між Україною та Оманом і можливі подальші контакти.

Під час перемовин зі Спадкоємним принцем Держави Кувейт шейхом Мешалем Аль-Ахмадом Аль-Джабером Ас-Сабахом Глава держави висловив вдячність Кувейту за послідовну підтримку суверенітету й територіальної цілісності України на тлі протистояння повномасштабній російській агресії,

неодноразово засвідчену під час голосувань за відповідні резолюції Генеральної Асамблеї ООН. (...).

У Джидді Президент України провів зустріч із Прем'єр-міністром Іраку ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочого візиту до Королівства Саудівська Аравія для участі в саміті Ліги арабських держав Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Республіки Ірак Мухаммадом Шіа Саббаром Ас-Судані.

Президент подякував за солідарність Іраку з Україною та українським народом, тверду позицію щодо підтримки суверенітету й територіальної цілісності нашої держави, принципу непорушності кордонів і дотримання норм міжнародного права.

Володимир Зеленський висловив особливу подяку Іраку за підтримку України в межах міжнародних організацій, зокрема за підтримку резолюцій Генеральної Асамблеї ООН.

Сторони обговорили можливі шляхи участі Іраку в імплементації української формули миру, що є надійним інструментом зупинення війни, а також взаємодію в гуманітарній сфері.

Президент запросив Прем'єр-міністра Іраку відвідати Україну з візитом з метою обговорення важливих напрямів міждержавної співпраці.

Президент України Володимир Зеленський виступив на саміті Ліги арабських держав ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Передусім хочу подякувати за гостинність Його Королівській Високості Спадкоємному принцу Мухаммаду, усьому народу Саудівської Аравії та місту Джидда, яке приймає цей саміт.

(...). Ми не маємо таких ракет, які має наш ворог. У нас значно менше авіації. Ми не маємо численних убивчих дронів, які Росії постачає Іран. Не маємо стільки артилерії. Але ми залишаємося сильними, бо на нашому боці – правда. Ба більше, ми витісняємо окупантів із нашої землі.

Кожен, хто захищає рідну землю від загарбників, кожен, хто захищає дітей свого народу від поневолення, кожен такий воїн – на шляху справедливості. Я гордий представляти саме таких воїнів і весь український народ!

Війна ніколи не була вибором українців. Наші війська не йшли до чужих земель, ми не займаємося анексіями й грабежем ресурсів інших народів. Але ми ніколи й не підкоримося будь-яким чужинцям та колонізаторам. Тому ми боремось! І я впевнений, що цю нашу головну емоцію зрозуміють усі ваші народи.

Також я впевнений, що всі ваші народи зрозуміють і головний заклик, який хочу залишити тут, у Джидді. Шляхетний заклик до всіх вас – сприяти захисту наших людей, включно з українською мусульманською спільнотою!

Разом зі мною тут – високоповажний Мустафа Джемільєв, лідер кримськотатарського народу, одного з корінних народів України. Їхній дім – це Крим, осередок мусульманської культури в Україні. Століттями кримськотатарський народ був і має залишитися невід’ємною та сильною складовою мусульманської спільноти світу. Але Крим став першим, хто постраждав від російської окупації, і досі більшість із тих, хто зазнає репресій в окупованому Криму, – це саме мусульмани.

Ми вже маємо позитивний досвід із Саудівською Аравією – щодо звільнення наших людей, захоплених Росією. Ми можемо розширити цей досвід!

І навіть якщо тут, на саміті, є люди, які мають інший погляд на війну, що відбувається на нашій землі, називаючи її конфліктом, я впевнений: ми всі можемо бути єдині в тому, щоб урятувати з кліток російських тюрем наших людей.

(...). Ваші люди вже могли переконатися, що українці – це народ миру. Справжнього миру. У 2021 році ми визначили пріоритетом відкритість України для ваших людей. І народи Саудівської Аравії, Об’єднаних Арабських Еміратів, Оману, Бахреїну, Кувейту познайомилися з Україною. Я щасливий, що ваші туристи змогли побачити розкіш весни в нашій столиці, у Києві, та велич Карпат!

Вірю, що одного дня ваші люди повернуться, зокрема і для того, щоб побачити наш Крим, вільний від російської окупації та приниження.

Наші взаємини будуються й на навчанні в наших університетах десятків тисяч арабських студентів щорічно. Це честь для нас, що діти Марокко, Єгипту, Йорданії, Іраку, Лівану, Алжиру, Лівії й Тунісу їхали в Україну по освіту.

Ми разом із вами виконували й одну з найбільш почесних місій у світі – гарантували продовольчу безпеку. Україна традиційно забезпечує пшеницею та іншою аграрною продукцією ваші країни. Ми раді були вітати й інвестиції арабських народів – як і інвестиції Катару в портову інфраструктуру.

(...). Я більш ніж упевнений: ніхто з вас не погодиться віддати загарбникам третину своєї країни. Я більш ніж упевнений: ніхто з вас не споглядав би без бою, як чужинці крадуть дітей вашого народу. Сотні тисяч наших дітей депортовані в Росію, розлучені з рідними, і наших дітей там, у Росії, навчають ненавидіти своїх співвітчизників. Я більш ніж упевнений: ніхто з вас не змирився б із військовою окупацією атомної станції, щоб використовувати її для шантажу світу ядерною катастрофою.

Погляньте, скільки страждань багатолітні війни принесли Лівії, Сирії, Ємену... Скільки життів змарновано роками бойових дій у Судані та Сомалі, в Іраку та Афганістані...

Кожен, хто додає страждань своїми новими агресіями, кожен, хто сіє ворожнечу, кожен, хто хоче старих часів загарбницьких імперій, які не

звжали на волю незалежних націй, – кожен такий злочинець іде проти світу й буде проклятий людьми.

(...). Кожній із почесних делегацій передали документ вашою мовою із десятима пунктами формули миру. Будь ласка, ви можете обрати той напрям, який ви вважаєте доцільним. І я буду вдячний кожному з вас, хто обере саме напрям порятунку людей, яких утримують у російській неволі. Тому я запрошую всіх, хто поважає мир, долучитися до реалізації формули миру й таким чином зменшити ворожнечу та війни, страждання і зло.

Росія – слабка, ми перемагаємо її навіть тоді, коли в неї в руках більше зброї; її агресивність – не від сили, а від усвідомлення, що час імперій минув. Це тому, що час вільних народів не мине ніколи, і Україна це доводить.

(...). І, будь ласка, почуйте кримськотатарський народ, почуйте мусульман України!

Хай Всевишній береже наших воїнів! (...).

У Японії Президент України зустрівся з Прем'єр-міністром Великої Британії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочого візиту до Японії для участі в саміті країн «Групи семи» Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Великої Британії Ріші Сунаком.

Глава держави подякував Прем'єр-міністру Великої Британії за лідерство Сполученого Королівства у міжнародній коаліції винищувачів.

Сторони обговорили подальшу реалізацію домовленостей, досягнутих у межах візиту Президента України до Великої Британії, який відбувся 14 травня. (...).

Володимир Зеленський у Японії провів зустріч із Прем'єр-міністром Італії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочого візиту до Японії для участі в саміті країн «Групи семи» Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Італійської Республіки Джорджею Мелоні.

Сторони відзначили важливість продовження діалогу між Україною та Італією щодо вагомих питань двосторонніх відносин.

Володимир Зеленський і Джорджа Мелоні також обговорили перші результати візиту Президента України до Італії, який відбувся 13 травня.

Під час зустрічі йшлося про оборонну та політичну підтримку нашої країни з боку Італійської Республіки.

Президент України наголосив на необхідності вдосконалення спроможності протиповітряної оборони, включно з підготовкою наших пілотів. (...).

У Японії Президент України провів зустріч із Прем'єр-міністром Індії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочого візиту до Японії для участі в саміті країн «Групи семи» Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Індії Нарендрою Моді.

Президент подякував Індії за підтримку територіальної цілісності й суверенітету нашої держави, зокрема на майданчиках міжнародних організацій.

Глава держави також висловив Індії подяку за надання гуманітарної допомоги Україні.

«Війна принесла багато криз і страждань. Депортовані діти, заміновані території, знищені міста, зруйновані доли», – сказав Володимир Зеленський.

Президент розповів про потреби України в гуманітарному розмінуванні та мобільних шпиталях.

Глава держави детально поінформував Нарендру Моді про українську формулу миру й запросив Індію приєднатися до реалізації ініціативи.

Зі свого боку Прем'єр-міністр Індії подякував за допомогу, надану індійським студентам під час евакуації з України у зв'язку з повномасштабним російським вторгненням.

Глава держави у Японії зустрівся з Президентом Європейської ради ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у межах робочого візиту до Японії для участі в саміті країн «Групи семи» провів зустріч із Президентом Європейської ради Шарлем Мішелем.

Сторони обговорили перебіг реалізації рекомендацій Європейської комісії для початку переговорів щодо вступу нашої країни до Європейського Союзу.

Під час зустрічі окрему увагу було приділено питанню експортних обмежень щодо української аграрної продукції з боку низки країн Євросоюзу та неприпустимості їхнього продовження після 5 червня. (...).

У межах візиту до Японії Володимир Зеленський зустрівся з Еммануелем Макроном ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочого візиту до Японії для участі в саміті країн «Групи семи» Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Президентом Французької Республіки Еммануелем Макроном.

Глава держави подякував Франції за важливі рішення щодо військової та гуманітарної підтримки України.

Володимир Зеленський відзначив важливість підтримки Францією коаліції винищувачів та участі країни у тренувальній місії з підготовки українських пілотів.

Президент України наголосив на пріоритетності реалізації української формули миру та залучення до цього процесу якомога більшої кількості країн. Він поінформував Президента Франції про свій продуктивний візит на саміт Ліги арабських держав. (...).

У Японії Президент України провів зустріч із Федеральним канцлером Німеччини (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський у межах робочого візиту до Японії для участі в саміті країн «Групи семи» провів зустріч із Федеральним канцлером Федеративної Республіки Німеччина Олафом Шольцом.

Лідери обговорили перші результати візиту Глави Української держави до Німеччини, який відбувся 13 травня.

Володимир Зеленський подякував за потужну оборонну допомогу, яку Україна отримує від ФРН. (...).

Президент Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу (Президент України Володимир Зеленський).

(...). Сьогодні перший день зустрічей і перемовин у Японії напередодні саміту «Сімки».

Координуємо позиції з партнерами, готуємо нові спільні кроки. (...).

Зустрівся з Джорджею Мелоні, главою уряду Італії. Подивились, як виконуються наші домовленості з переговорів у Римі. (...).

Переговори з Ріші, паном Прем'єр-міністром Великої Британії. Обговорили наші двосторонні відносини, нашу оборону. (...).

Говорив з Прем'єр-міністром Індії Моді. Серйозна розмова. Я поінформував про прогрес щодо нашої формули миру. (...).

Говорив із Президентом Євросоюзу Шарлем Мішелем. Безпека й оборона, економіка, наша спільна політика – об'єднання потенціалів України та всього Євросоюзу. Я дякую тобі, Шарлю, за твою щирість, незмінну та дієву підтримку.

Зустрівся з Президентом Франції Макроном. Ми регулярно обмінюємося поглядами на безпекову ситуацію, розглядаємо ті чи інші варіанти наших спільних оборонних і політичних дій. Так і цього разу. Змістовна розмова. Додає впевненості в нашому руху до перемоги України.

Була зустріч і з паном канцлером Німеччини Шольцом. Подякував за надзвичайно вагомий підтримку Німеччиною нашого захисту. Це й ППО, і можливості нашої армії на землі, і нашої економіки, і нашої політики. Обговорили з Олафом, як можемо прискорити чесний мир для України, як можемо посилити нашу спільну роботу в межах G7.

І ще одне.

Як і завжди, дякую нашим воїнам! Кожному й кожній, хто захищає українську землю, українське море й українське небо. (...).

У Хіросімі Президент України зустрівся з Прем'єр-міністром Канади (Президент України Володимир Зеленський).

Перебуваючи з робочим візитом у Японії для участі в саміті «Групи семи», Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Канади Джастіном Трюдо.

Лідери обговорили актуальні питання двостороннього порядку денного, приділивши окрему увагу подальшій взаємодії у сфері безпеки й оборони.

Володимир Зеленський поінформував Джастіна Трюдо про ситуацію на фронті й поділився оцінками її можливого розвитку.

Глава держави високо оцінив допомогу, яку надає Канада для розмінування територій, звільнених від російських окупантів.

«Хочу подякувати вам за практичну допомогу в розмінуванні й за оперативне опрацювання вашим урядом і канадськими виробниками наших запитів», – зазначив Президент.

Також ішлося про навчання українських молодших офіцерів у межах канадської тренувальної місії UNIFIER.

Було високо відзначено послідовне посилення Канадою санкційного тиску на Росію. (...).

Окремо Президент зупинився на питанні євроатлантичної інтеграції України. Він зазначив, що на Вільнюському саміті НАТО в липні мають бути ухвалені конкретні рішення про членство нашої держави в Альянсі й дані чіткі сигнали, що Україна стане членом НАТО.

У Японії Глава Української держави провів зустріч із Президентом Індонезії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочого візиту до Японії для участі в саміті «Групи семи» Президент України Володимир Зеленський провів переговори з Президентом Республіки Індонезія Джоко Відодо.

Володимир Зеленський поінформував співрозмовника про перебіг бойових дій в Україні. Глава Української держави привернув увагу до обстрілів цивільної інфраструктури нашої країни.

Він закликав Президента Індонезії сприяти зусиллям України у поверненні незаконно депортованих дітей.

Джоко Відодо привітав продовження Чорноморської зернової ініціативи. Сторони відзначили важливість її розширення.

Під час зустрічі лідери обговорили реалізацію української формули миру. Володимир Зеленський подякував Президенту Індонезії за запрошення взяти участь у саміті «Групи двадцяти» в листопаді 2022 року, на якому світу було представлено українську формулу миру.

Президент України також висловив подяку Індонезії за готовність підтримати зусилля з відновлення нашої країни, зокрема у сфері охорони здоров'я.

Президент України провів зустріч із Президентом Республіки Корея ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочого візиту до Японії для участі в саміті «Групи семи» Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Президентом Республіки Корея Юн Сок Йолем.

Глава Української держави поінформував співрозмовника про ситуацію на фронті та перебіг відбиття повномасштабної агресії Російської Федерації.

Президент України висловив подяку Республіці Корея за гуманітарну й нелетальну допомогу нашій державі, зокрема за надання машин для розмінування та захисного спорядження.

Володимир Зеленський висловив сподівання на продовження співпраці.

Було також обговорено візит української делегації до Республіки Корея, який відбувся нещодавно.

Глава Української держави відзначив високий рівень організації візиту й подякував за увагу до проектів, які презентувала перша леді України.

Сторони підтвердили домовленості, досягнуті під час перебування української делегації в Республіці Корея, й домовилися про обмін візитами делегацій.

У Японії відбулася зустріч Володимира Зеленського з Джоозефом Байденом ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах участі в саміті «Групи семи» в японській Хіросімі Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Президентом Сполучених Штатів Америки Джоозефом Байденом.

Глава держави подякував за надання потужної безпекової допомоги Україні з боку США, яка вже становить загалом понад 37 мільярдів доларів, а також за оголошений Джоозефом Байденом новий пакет військової допомоги на суму 375 мільйонів доларів. (...).

Він окремо відзначив рішення Президента США підтримати міжнародну авіаційну коаліцію.

Лідери обговорили подальшу взаємодію для посилення оборонних спроможностей нашої держави, а також питання реалізації української формули миру.

Президенти обмінялися думками щодо проектів реконструкції та відбудови нашої країни.

Окремо Володимир Зеленський зупинився на питанні євроатлантичної інтеграції України та підготовці до Вільнюського саміту НАТО. Глава держави наголосив на важливості отримання гарантій безпеки для України до вступу нашої країни в Альянс.

Глава держави відвідав музей миру в Хіросімі та поклав квіти до меморіалу жертвам атомного бомбардування ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочого візиту до Японії для участі в саміті країн «Групи семи» Президент України Володимир Зеленський відвідав Меморіальний музей миру у Хіросімі.

Глава держави оглянув експозиції музею та зробив запис у книзі почесних гостей.

Музей створено містом для того, щоб розповісти людям про трагедію бомбардування Хіросіми 6 серпня 1945 року. (...).

Крім того, Президент України та Прем'єр-міністр Японії Фуміо Кішіда поклали квіти до меморіалу жертвам атомного бомбардування.

Пам'ять загиблих ушанували хвилиною мовчання.

Лідери оглянули меморіал та ознайомилися з його історією. (...).

Володимир Зеленський зустрівся з Прем'єр-міністром Японії Фуміо Кішідою ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у межах візиту до Японії для участі в саміті «Групи семи» зустрівся з Прем'єр-міністром країни Фуміо Кішідою.

Глава держави подякував очільникові уряду Японії за запрошення взяти участь у саміті G7. (...).

Президент високо оцінив особисте лідерство Фуміо Кішіди в мобілізації міжнародної підтримки України, зокрема в межах головування Японії у «Групі семи».

Президент подякував Японії за пакет фінансової допомоги обсягом 7,6 мільярда доларів, який було виділено раніше.

Володимир Зеленський також висловив подяку Японії за рішення прийняти на лікування у госпіталь Сил самооборони поранених українських військовослужбовців та за додаткову допомогу у вигляді 100 вантажних автомобілів для потреб ЗСУ.

Глава держави поінформував Прем'єр-міністра Японії про ситуацію на фронті й подякував за підтримку територіальної цілісності й суверенітету України. Президент відзначив важливість підтримки з боку Японії санкційної політики стосовно Росії.

Володимир Зеленський і Фуміо Кішіда обговорили подальші кроки стосовно допомоги Україні з боку японського уряду, зокрема щодо посилення матеріально-технічних спроможностей українських сил оборони.

Сторони домовилися про проведення українсько-японської конференції з відбудови України й залучення до цього процесу приватного бізнесу.

Лідери обговорили можливість японських інвестицій у виробництво водню, літєвих акумуляторів, автомобілів, енергетичного обладнання, а також у будівництво шляхопроводів і залізничної інфраструктури.

Глава держави наголосив, що Україна розраховує на підтримку з боку Японії проведення глобального саміту щодо реалізації української формули миру.

Президент Володимир Зеленський виступив на сесії саміту країн «Великої сімки» та України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). За час цієї війни Україна шість разів брала участь у зустрічах «Групи семи», але онлайн. Зараз – момент для особистої подяки.

Ми разом із вами та всіма нашими союзниками й партнерами досягли такого рівня співпраці, який забезпечує, щоб на демократію, на міжнародне право, на свободу зважали.

У світі були намагання ігнорувати й зневажати те, що ми цінуємо. Але зараз це неможливо. Зараз наша сила зростає. І кожен, хто може забажати агресії проти демократичної країни, бачить, якою буде відповідь. І що більше ми з вами співпрацюємо, то менша вірогідність, що хтось іще у світі піде божевільним шляхом Росії. Але чи достатньо цього?

Демократія потребує більшого. Я вважаю, нам потрібне очевидне глобальне лідерство демократії. Це головне, що ми забезпечуємо нашою співпрацею.

Наведу кілька прикладів.

Багато років ми чули, ніби Росія може безкарно атакувати будь-яку країну гіперзвуковими ракетами, яких ніби не збити. Росія хотіла, щоб ми злякались і в певний момент зрадили свої цінності. Що ж, із цим покінчено. «Петріоти» в руках українців показали, на що здатна демократія.

Ми з вами разом довели, що питання не в тому, скільки ракет є в нашого спільного ворога, а в тому, скільки систем ППО є в нас. «Петріоти», «Айріс-Т», «Насамси», «Кроталі», «Самп-Т» – вони дають захист життя у наших містах і цим створюють глобальний бренд безпеки для демократії.

Коли таких систем ППО в Україні буде достатньо для того, щоб захистити всі наші міста, світ бачитиме, який повітряний щит здатна створити демократія. Ми вирішуємо, якою буде безпека неба, а не наш ворог.

Я дякую вам, шановні лідери, які допомогли Україні з ППО! Разом ми врятували від російських ракет уже тисячі й тисячі життів українців.

Я вдячний і за рішення про тренування наших пілотів на сучасних винищувачах. (...).

Кожне рішення для захисту України та свободи гарантує збереження міжнародного порядку, заснованого на правилах. Як із цеглинок зростає будинок, так і з наших із вами рішень зростає свобода – ми її гарантуємо. Ми, демократії.

І наша відповідь, по суті, є основою для обов'язкових правил запобігання агресії.

Україна наголошує на принципі превентивної безпеки. Ось чому наші пропозиції щодо пакету гарантій безпеки для України – коли вони запрацюють – стануть миротворчим чинником. І не лише для нас.

У світі є «безпекові парасольки». І вони мають відкритися, коли небо почорніє. Але як це буде та чи вистоїть свобода в час, поки «безпекова парасолька» розширюватиметься на нового союзника?

Так само, як наші з вами дії протягом цієї війни врятували міжнародне право та свободу, наші гарантії безпеки працюватимуть на недопущення трагедії війни. Вони працюватимуть, щоб зупинити потенційного агресора.

Україна хотіла б, щоб наші команди розставили крапки над «і» у справі гарантій безпеки до Вільнюса – саміту, на який очікує Євроатлантика.

(...). Нас об'єднує ще один принцип – раціональність. Ми завжди діємо практично, захищаючи наші цінності. І очевидним вираженням раціональності є українська формула миру. Я дякую вам за підтримку нашої формули.

Напередодні я був на саміті Ліги арабських держав, і ми робимо все, щоб об'єднати увесь світ навколо формули миру – навколо мирного саміту, який дасть поштовх реалізації формули.

Хотілося б у межах наших зустрічей сьогодні обговорити кроки з реалізації формули та деталі організації мирного саміту. (...).

Виступ Президента Володимира Зеленського на робочій сесії саміту «Назустріч мирному, стабільному та процвітаючому світу» за участю країн G7, України та партнерів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Кожен у світі відчув деструктивні наслідки російської агресії. Хтось постраждав від шалених стрибків цін на продовольство чи енергоресурси. Хтось бачить, що у разі катастрофи на окупованій Росією атомній станції вітер донесе радіоактивне забруднення до його землі. Хтось знає, що якщо Росії вдасться залишити собі вкрадену українську територію, то й по його землю прийде агресивний сусід.

Наш світ великий, але всі ми в ньому – разом. І це наша спільна справа – мир.

Свого часу, до 24 лютого, Україна провела з Росією понад 180 раундів переговорів – 183 – у різних форматах щодо припинення агресії. У тих переговорах були поважні міжнародні посередники, і вони бачили, що Росія не шукає миру.

Перемир'я не працювало. Це тривало сім років, і за цей час загинули тисячі людей. Зараз нічого не змінилось, окрім того, що ми, захищаючись, значно послабили Росію. Зараз вона відверто шукає заморозки війни. Не заради спокою, а заради того, щоб виграти трохи часу, наростити сили й ударити знову.

Той, хто став на шлях терору, сам із нього не сходить.

Ось чому потрібні наша формула миру та міжнародне право. Україна запропонувала формулу миру світові. Поки російські загарбники залишаються на нашій землі, ніхто не сяде за стіл переговорів із Росією. Колонізатор має піти геть. Але світ має силу, достатню для того, щоб крок за кроком змусити Росію відновити мир. Ми довели це.

Як приклад – продовольча безпека. Це один із пунктів нашої формули миру.

Коли Росія заблокувала наше море, ми знайшли вихід. Ми домовилися з ООН і Туреччиною створити коридор для експорту продовольства, щоб ніхто у світі не страждав від голоду чи дефіциту їжі.

Разом ми стабілізували ринки. Отже, ми дали світу елемент миру. І за аналогією це може спрацювати й щодо кожного іншого пункту формули

миру, починаючи від радіаційної – що є дуже небезпечним – та енергетичної безпеки й закінчуючи відновленням повної сили Статуту ООН та нашої територіальної цілісності, що були порушені Росією.

Ми розробили формулу миру так, щоб кожен її пункт був підтриманий резолюціями ООН. Так, щоб кожен у світі міг обрати собі той пункт, який здатен допомогти реалізувати.

До речі, я хотів сказати вам, що всі ці пункти базуються на цих резолюціях, і всі ваші країни в різні роки підтримували й голосували за ці резолюції. Я думаю, що це дуже важливо.

Від Японії до арабських країн, від Європи до Латинської Америки – ми знаходимо підтримку для формули миру. І ми продовжуємо цю роботу. (...).

Рішення про тренування українських льотчиків на F-16 є першим кроком до ще потужнішого захисту нашого неба – Володимир Зеленський ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Україна наполегливо працювала над питанням щодо надання літаків західного зразка, і рішення партнерів про тренування українських пілотів на сучасних винищувачах є першим кроком до посилення протиповітряної оборони нашої країни. Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час зустрічі з представниками світових ЗМІ в Хіросімі.

Глава держави акцентував, що для ще надійнішого захисту українського неба потрібні не лише сучасні зенітно-ракетні комплекси, за надання яких Україна надзвичайно вдячна державам-партнерам, а й авіація західного зразка.

«І сьогодні для нас відкрита місія тренувань. Це перший крок. Далі є відповідна кількість місяців для навчання наших пілотів. Ми працюватимемо, щоб це одразу були максимально досвідчені люди, щоб скоротити процес навчання. Щоб ми посилили наш протиповітряний захист», – наголосив Володимир Зеленський.

Президент висловив переконання, що Україна отримає сучасні західні винищувачі. За його словами, вже є розуміння, які держави готові працювати в цьому напрямі.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо перспективи отримання збройної допомоги від таких країн, як Японія чи Республіка Корея, він зазначив, що дуже хотів би, щоб усі держави, які спроможні надати Україні допомогу зброєю, зробили це. Водночас є розуміння, що в деяких країнах існують певні законодавчі або конституційні обмеження у цій сфері.

Крім того, Глава держави зауважив, що Україна працює з партнерами не лише над постачанням зброї. Наприклад, із Канадою є потужна взаємодія щодо техніки для розмінування.

«Адже йдеться про тисячі квадратних кілометрів. Бо Росія не просто ворог, вони поводяться як терористи, замінували наші поля. І тут допомоги однієї держави буде замало», – розповів Президент.

Президент України виступив зі зверненням до народу Японії (Президент України Володимир Зеленський).

(...). Я прибув сюди з країни, від якої війна могла б залишити тільки тінь на камінні історії. Але наші героїчні люди повертають історію так, щоб ми змусили саму війну стати такою тінню.

(...). Україна в епіцентрі війни на знищення. На нашу землю прийшли загарбники, які хочуть не просто підкорити нас, українців, українок. Росія бреше світу, ніби немає ніяких українців.

Якби ми були не такими сміливими, російський геноцид проти нас міг би вдатися. Тінь була б від України. Від цілого народу! Лише тінь.

Але українці – безмежно сміливі. Безмежно волелюбні. І ми будемо жити! І будемо жити вільно.

Хоч ворог застосовує неядерну зброю, руїни наших міст, які спалені вщент російськими бомбами й артилерією, схожі на те, що я тут щойно бачив – для мене честь бути в цьому музеї миру. Дуже дякую за те, що дали таку можливість. Те, що бачив ваш народ у своїй історії: замість звичайного життя тисяч і тисяч родин залишається тільки попіл. Замість міст – випалена пуста. Замість будинків – хіба що уламки.

Зараз Хіросіма – відбудоване місто. І ми мріємо відбудувати всі наші міста, які зараз у руїнах, і кожне село, у якому не залишилося жодного цілого дому після російських ударів.

Ми мріємо повернути наші території. Так само, як повернули наші північні території, які були окуповані Росією, ми маємо повернути і східні, і південні території України. Ми мріємо повернути наших людей, які зараз у російському полоні. Це військовополонені, цивільні, депортовані дорослі та вкрадені діти. Ми мріємо перемогти! Мріємо про мир після нашої перемоги.

Але, щоб це сталося, має програти не лише цей агресор – має програти амбіція війни як така. І це те, що важливо для всіх у світі. Тут, у Хіросімі, я для того, щоб саме звідси світ почув український заклик до об'єднання.

Росія розтоптала все, що є цивілізованого. Вона вже понад рік продовжує окупацію нашої найбільшої – найбільшої у Європі! – атомної електростанції. Росія одна така держава-терорист у світі, яка стріляла з танків по будівлі атомної станції. Ніхто інший не робив атомну станцію полігоном для зберігання зброї й снарядів. Росія прикривається атомною станцією, щоб обстрілювати наші міста з реактивної артилерії. Якщо хтось у світі ще здатен ігнорувати інші воєнні злочини Росії, такий її злочин проти людства точно мусить спонукати до дій кожного.

Це кажемо ми, Україна, якій довелося пережити радіаційну катастрофу – Чорнобильську – 1986 року. Досі частина нашої землі є закритою зоною – зоною відчуження. Уявіть: саме через цю зону російські війська вели свій наступ. Вони рили окопи просто в тих лісах, де ще за радянських часів закопували забруднені радіацією матеріали.

Якщо залишити без наслідків такий рівень зла й дурості, який є у діях Росії, світ неминуче стане руїною. Це лише питання часу, коли інші злочинці на державних посадах захочуть аналогічних воєн.

Якщо дозволити Росії залишити собі хоч клаптик окупованої нею території, міжнародне право більше ніколи не діятиме.

Україна запропонувала формулу миру. Чесну й реалістичну. Її перший пункт – радіаційна та ядерна безпека. Росія має відмовитися від радіаційного та ядерного шантажу світу, повинна передати атомну станцію, яку нині окупує, під повний контроль України та МАГАТЕ.

Загалом у нашій формулі миру десять пунктів, і сенс кожного з них підтверджено резолюціями ООН. Там усе, що подіє, щоб закінчити війну Росії проти нашої країни.

Але сила української формули миру в тому, що, зупинивши російські загарбницькі амбіції та відновивши порушену Росією безпеку, ми дамо світу один додатковий результат: ми паралізуємо інших потенційних агресорів. Коли кожен, хто хоче війни, побачить, наскільки світ об'єднаний та рішучий, коли хоче миру, не буде сенсу навіть і починати війну.

(...). Я дякую тобі, Хіросімо, за кожен синьо-жовтий прапор на вулицях цими днями. Коли є український прапор – це свідчення, що є віра у свободу, є віра у життя, є віра в наших людей. Дякую! (...).

Володимир Зеленський ушанував пам'ять жертв політичних репресій ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У День пам'яті жертв політичних репресій Президент України Володимир Зеленський ушанував пам'ять жертв Великого терору, вчиненого тоталітарним комуністичним режимом у 1937–1938 роках на українських землях.

Від імені Глави держави було встановлено кошик квітів до пам'ятника репресованому, що розташований на в'їзді до Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили», та вінки до братської могили й пам'ятного знака польських поховань на території заповідника.

Як зазначив Президент, сфабриковані мотиви затримань, жорстокі катування та смертні вироки, що виносилися переважно без слідства й суду трійками НКВС, «дитячі ГУЛАГи» – усе це докорінно суперечить нормальній людській природі та вихідним принципам цивілізованої світобудови.

Багатонаціональні поховання жертв сталінських репресій на території Биківнянського лісу в Києві, сотні подібних місць в усіх регіонах України нині є невіддільною категорією національної пам'яті українського народу, меморіальними об'єктами міжнародного значення.

«Маємо робити все, щоб гарантувати недопущення реваншу тоталітаризму, забезпечити консолідацію зусиль міжнародної спільноти у справі відновлення й збереження миру, колективної безпеки та гуманізму, знешкодження держави-терориста – Російської Федерації, забезпечення

справедливого суду й відповідальності для злочинців», – наголосив Володимир Зеленський.

«Вічна та світла пам'ять жертвам політичних репресій. Вічна шана кожному й кожній, хто захищає Україну. Завжди пам'ятатимемо тих, хто віддав своє життя, звільняючи українську землю від російських загарбників», – додав Глава держави.

Президент Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Завершуємо цей дуже непростий, але дуже важливий тиждень. У п'ятницю – Ліга арабських держав. Субота й неділя – G7 плюс Україна та ще розширений формат – сім плюс партнери, зокрема Глобальний Південь, плюс Україна. Інтенсивно.

Світ чує нашу позицію. Захист і гарантії безпеки, повернення всіх наших територій, всіх наших людей, справедливість, реалізація нашої формули миру... Щодо кожного суттєвого для України пункту маємо порозуміння зі світовою більшістю. І разом будемо збільшувати український потенціал.

Цієї суботи – День науки в Україні, і що більше ми даємо Україні можливостей, то більше ми даємо й усім, хто працює в цій шляхетній сфері. Я вітаю всіх наших науковців!

Сьогодні, у неділю, тут, у Хіросімі, Україна була справді почесним учасником роботи «Великої сімки». Українська тематика – центральна, шана до всіх українців – особлива. Дякую «Сімці»!

Зустріч із Президентом Байденом – і, як завжди, стаємо сильнішими після таких переговорів. Зустріч із лідером Індонезії – змістовно. Зустріч із Президентом Республіки Корея – є потенціал для міцних відносин. Зустріч із Прем'єр-міністром Канади Трюдо – дякую, Джастіне, тобі. Поспілкувався з лідерами В'єтнаму та Австралії. Окремо й детально говорили з Прем'єр-міністром Японії – будемо посилювати співпрацю.

Була й дуже важлива церемонія та звернення у музеї миру в Хіросімі...

Наша єдність зі світом, наш захист для українців та наша сила – сила Української держави – буде і найбільш достойним ушануванням пам'яті наших людей – різних поколінь, – чие життя було зламане та розтоптане російським злом, цією багатолітньою тиранією, яка змінює форму, але вбиває однаково жорстоко.

Сьогодні – День пам'яті жертв політичних репресій... День пам'яті всіх, хто був убитий за роки радянського режиму. Не забуваємо, що було, не забуваємо, кого втратили, і не забуваємо, що ми зобов'язані бути сильними. (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

Перша леді України відкрила конференцію «Азійське лідерство» у Республіці Корея ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська відкрила конференцію «Азійське лідерство», яка проводиться в Сеулі (Республіка Корея) з 2005 року. Метою заходу є залучення світових лідерів до підготовки майбутніх поколінь шляхом створення платформи для обговорення найбільш актуальних глобальних проблем. Організатор конференції – південнокорейська газета «Чосон ільбо», одне з найстаріших і найвпливовіших видань країни.

Конференція слугує майданчиком для виступу та обміну думками для багатьох відомих міжнародних експертів у сфері бізнесу та підприємництва, представників світових бізнес- і фінансових структур.

Нинішній, 14-й за ліком захід, отримав назву «Азійське лідерство. Ера турбулентності: шлях до співпраці та інновацій» і присвячений, зокрема, повномасштабному вторгненню Росії в Україну.

У виступі на відкритті конференції дружина Президента зробила акцент на гуманітарних наслідках російського нападу та звернулася до народу й керівництва Республіки Корея.

«Мені часто доводиться розповідати світу, що переживає Україна через російський напад. Як діти вчать уроки в бомбосховищах, як люди ночують у метро через ракетні обстріли, як ніхто не знає, чи прокинеться зранку у своєму ліжку. Але мені не треба пояснювати це народові Кореї. Бо ви знаєте й пам'ятаєте, що таке боротися за свої життя та свободу. Дивлячись на прекрасний Сеул, важко повірити, що він колись лежав у руїнах», – сказала Олена Зеленська.

Вона розповіла, зокрема, про ситуацію в Херсоні, який перебував під російською окупацією, був звільнений, а нині переживає десятки російських обстрілів щодоби.

«Росіяни недавно обстріляли вокзал, коли звідти відправлявся звичайний пасажирський потяг, поранили працівників. Але цей потяг вирушив у рейс і прибув у місце призначення за розкладом. Його зустрічали оплесками. Ось це – про життя українців зараз.

Вони щодня ризикують бути вбитими у власному домі, на роботі, але роблять свою справу. Як цей потяг, ми мусимо йти далі», – зазначила перша леді.

Олена Зеленська наголосила, що перемога України над загарбником потрібна не тільки нашій країні.

«Не маємо права бути жертвою – заради інших. Мусимо перемогти, щоб жоден диктатор не міг шантажувати сусідів ядерною зброєю чи

нав'язувати іншим державам свою волю. Щоб жоден більший сусід не думав, що має право сили кривдити меншого», – сказала перша леді.

На відкритті конференції також виступили: виконавчий директор «Чосон ільбо» Панг Санг Хун, Президент Республіки Корея Юн Сок Йоль, колишній Прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон, спеціальні відеозвернення зробили экс-спікер Палати представників США Ненсі Пелосі та генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш.

Зокрема, Юн Сок Йоль сказав: «Я хочу попросити міжнародну спільноту ще раз засудити дії Росії на території України. Міжнародна спільнота має підтримати Україну. Це означає підтримку миру та забезпечення світового порядку. Це допоможе зберегти стабільність у світі».

У межах візиту до Республіки Корея Олена Зеленська зустрілася з Президентом Юн Сок Йолем ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах візиту до Республіки Корея Олена Зеленська зустрілася з Президентом Юн Сок Йолем.

Перша леді України Олена Зеленська розпочала візит до Республіки Корея, у межах якого візьме участь у конференції «Азійське лідерство». У перший день візиту дружина Глави Української держави провела зустріч із Президентом Республіки Корея Юн Сок Йолем.

Вона подякувала за підтримку формули миру Президента України Володимира Зеленського. Її пункти стали основою резолюції «Принципи статуту ООН, що лежать в основі всеосяжного справедливого та сталого миру в Україні», ухваленої Генасамблеєю Організації Об'єднаних Націй за участю Республіки Корея 23 лютого 2023 року. Олена Зеленська передала Юн Сок Йолю особистий лист та пропозицію від Президента України відвідати нашу країну для продовження діалогу між державами.

У зустрічі також взяли участь перший віце-прем'єр-міністр – міністр економіки України Юлія Свириденко та заступник керівника Офісу Президента Ростислав Шурма.

«Нині нам потрібна ще й допомога технологіями, якими славиться країна. Обговорили з Президентом потребу в засобах ППО, щоб припинити ракетний тероризм країни-агресора. Потребуємо також засобів, щоб розмінювати ті пастки, як Росія залишила на нашій території, та медичного обладнання, щоб рятувати тих, кого нападникам вдалося поранити», – розповіла Олена Зеленська.

Перша леді також зустрілася з дружиною Президента Республіки Корея Кім Кон Хі, яка займається культурною та громадською діяльністю. Олена Зеленська поінформувала про ситуацію з атаками Росії на культурну спадщину України. Так, на цей час у нашій країні зруйновано чи пошкоджено 1472 бібліотеки, культурні центри, мистецькі школи та музеї, понад 580 пам'яток архітектури та 270 релігійних об'єктів, пограбовано більш як десять музеїв.

Олена Зеленська зазначила, що досвід Республіки Корея зі збереження культурної спадщини знадобиться Україні.

«Користуючись нагодою, передала дружині Президента запрошення на третій Саміт перших леді та джентльменів. На попередньому саміті попри повітряні тривоги ми з колегами з усього світу обговорювали відновлення країни, а на цьому поговоримо про ментальне відновлення людей. Як перетворити воєнну травму на зростання – сподіваємося почути тепер і досвід Республіки Корея, яка колись сама це успішно зробила», – сказала дружина Президента України.

Крім того, перша леді зустрілася з представниками Community Chest of Korea – найбільшої корейської благодійної організації, заснованої в 1998 році.

Олена Зеленська ознайомила співрозмовників із діяльністю своєї фундації Olena Zelenska Foundation.

«Я створила фундацію, щоб через свої міжнародні зв'язки допомогти якомога більшій кількості людей в Україні. Найбільша цінність для фундації – людина, і ми віримо, що саме з людини починається майбутнє країни. Агресор щодня застосовує тактику терору проти мирного населення України, завдає цілеспрямованих ударів по об'єктах критичної, цивільної інфраструктури та житлових будинках. Як результат – мільйони українців потребують лікування, реабілітації, гуманітарної допомоги; медична та освітня інфраструктура потребують відновлення. Фундація сфокусована на трьох важливих напрямках, які стануть базою кращого майбутнього: гуманітарна допомога, освіта й медицина», – розповіла перша леді.

За її словами, нині серед пріоритетних проектів Olena Zelenska Foundation:

У галузі медицини – відбудова міської лікарні м. Ізюм, Харківська обл.

У галузі освіти – задоволення потреб українських школярів у доступі до освіти шляхом облаштування укриттів і сховищ у школах і садочках, забезпечення цифровими пристроями вчителів і школярів, забезпечення шкільними автобусами.

У сфері гуманітарної допомоги – будівництво житла для дитячих будинків сімейного типу, які виховують сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування; забезпечення їх автотранспортом (мінівени).

«Завжди раді новим міжнародним партнерам, бо відбудова країни лише починається. І починається з найнагальніших потреб людей», – зазначила Олена Зеленська.

Олена Зеленська: Справедливість потрібна не лише Україні, а й усім країнам, що прагнуть жити мирно ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах візиту до Республіки Корея перша леді України Олена Зеленська провела зустріч із міністром закордонних справ країни Пак Чіном.

Від української сторони участь у зустрічі взяли також перша віцепрем'єр-міністерка – міністерка економіки України Юлія Свириденко, заступник керівника Офісу Президента Ростислав Шурма, Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Корея Дмитро Пономаренко.

Олена Зеленська подякувала уряду Республіки Корея за підтримку формули миру Президента України Володимира Зеленського та засудження викрадень українських дітей Росією. Вона акцентувала на нагальних потребах країни, зокрема щодо гуманітарного розмінування.

«Близько 30% території України (понад 174 тисячі квадратних кілометрів) зачепили бойові дії. Тож, випереджаючи Афганістан і Сирію, наша країна тепер – найбільш замінована у світі. Наші сапери та рятувальники щодня знешкоджують залишені ворогом пастки. Лише 6 травня ми втратили шістьох піротехніків ДСНС на Херсонщині...Сподіваємося на сприяння уряду Республіки Корея в забезпеченні першочергових потреб у машинах для розмінування та захисному спорядженні», – сказала вона.

За результатами переговорів, як повідомила перша леді, корейська сторона виявила готовність надати автомобілі для розмінування та мобільні рентген-апарати для України.

Дружина Президента висловила сподівання на створення спеціального трибуналу, який притягне керівництво РФ до відповідальності за розв'язання війни.

«Справедливість потрібна не лише Україні, а й усім країнам, що прагнуть жити мирно», – наголосила перша леді.

Крім того, Олена Зеленська провела в мерії Сеула зустріч із міським головою О Се Хуном. У присутності першої леді та О Се Хуна було підписано Меморандум про співпрацю між Посольством України в Республіці Корея та мерією Сеула у просуванні культурних і мистецьких обмінів, зокрема щодо реалізації проекту з упровадження україномовного аудіогіда в Центрі мистецтв «Седжон».

Музей присвячений королю країни у 1418–1450 роках Седжону, четвертому королю династії Чосон, якого вважають творцем корейської писемності. Також у комплексі розташовані: найбільший у країні театр, Галерея мистецького форуму, Сеульська опера та представлені колективи традиційних мистецтв.

«Ми підписали Меморандум про старт роботи зі створення першого в Республіці Корея україномовного аудіогіда, який плануємо запуснути у комплексі вже цього року, одразу після його реновації. Українці зможуть почути рідною мовою та відкрити для себе давню й багату культуру Республіки Корея. На сьогодні ми запустили вже 63 аудіогіди у 39 країнах. Республіка Корея стане ювілейною, 40-ю країною», – розповіла Олена Зеленська.

Водночас для знайомства з культурою України в межах конференції «Азійське лідерство», яка триває в Сеулі, відбувся концерт академічного оркестру Чернівецької філармонії ім. Д. Гнатюка.

На ньому побували, зокрема, колишній Прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон, колишній Прем'єр-міністр Ізраїлю Нафталі Беннет, колишній Прем'єр-міністр Австралії Джон Говард та американський політик Марк Пітер Бегич, які беруть участь у конференції.

«Оркестр Чернівецької філармонії одним із перших на початку повномасштабного вторгнення давав концерти в бомбосховищі. Багато його музикантів пішли до лав ЗСУ, але оркестр – постійний учасник благодійних заходів на підтримку України, які втілює разом з колегами з Харкова, Чернігова, Луганська, Херсона. Через музику та культуру ми, люди, краще чуємо й розуміємо одне одного. Тож українська музика звучить, щоб чули й розуміли Україну», – зазначила Олена Зеленська.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Після візиту Зеленського Саудівська Аравія заявила про нейтралітет у війні ([УНІАН](#)).

Саудівська Аравія офіційно займає нейтральну позицію в російсько-українській війні.

Міністр закордонних справ країни Фейсал Бін Фархан заявив, що Саудівська Аравія вибрала «активний нейтралітет». Дані слова прозвучали в день візиту президента України Володимира Зеленського в Джидду, де він виступив на саміті Ліги арабських держав.

«Для Зеленського це може бути позитивним результатом, адже в минулому році відносини між Росією і Саудівською Аравією здавалися на небувало високому рівні», – пише видання.

Також раніше сьогодні наслідний принц Саудівської Аравії Мухаммед бен Салман заявив про бажання його країни стати посередником між Україною і Росією в питанні політичного врегулювання конфлікту «таким чином, щоб це сприяло досягненню безпеки».

За дітей Донбасу: Канада ввела нові санкції проти РФ ([УНІАН](#)).

Канада ввела новий пакет санкцій проти Росії, який зачіпає ряд компаній, пов'язаних з ВПК, і осіб відповідальних за викрадення українських дітей.

Прем'єр-міністр Канади Джагін Трюдо:

Ми вводимо додаткові санкції і заходи, щоб збільшити витрати Росії і тих, хто підтримує її військові дії. Сьогодні Канада оголосила про більш ніж 70 нових санкцій, спрямованих проти людей, які підтримують незаконні військові дії Росії і причетні до порушень прав людини.

У канцелярії прем'єр-міністра журналістами уточнили, що санкції стосуються 17 фізичних і 18 юридичних осіб, пов'язаних з російським ВПК, членів сімей кремлівської еліти. Крім того, введені санкції щодо 30 фізичних і 8 юридичних осіб, причетних до «триваючих порушень прав людини в Росії, включаючи передачу і опіку над українськими дітьми в Росії».

Президент України Володимир Зеленський візьме участь у саміті G7, ([УНІАН](#)).

Секретар Ради національної безпеки і оборони України Олексій Данілов:

Зеленський буде фізично присутнім на саміті G7. «Хто б сумнівався, що наш президент там не буде присутній. Ми були впевнені, що наш

президент там, де потрібно країні, у будь-якій точці світу, обов'язково буде знаходитись для того, щоби вирішувати питання стійкості нашої країни.

На саміті будуть ухвалюватися важливі питання. Саме фізична присутність нашого президента є абсолютно важливою річчю для того, щоби відстоювати саме наші інтереси, пояснювати, надавати чіткі пропозиції і чітку аргументацію подій, які відбуваються на території нашої країни.

Відомо, що на цьому саміті країни «Великої сімки» оголосять нові санкції проти Росії, яка дотепер має можливість «обходити» обмеження Заходу. До прикладу, Велика Британія вже анонсувала заборону поставок російських алмазів до країни.

Саміт G7 відбувається на тлі активного обговорення щодо передачі Україні винищувачів F-16. Проте, як зазначив координатор Ради національної безпеки зі стратегічних комунікацій Джон Кірбі, F-16 не будуть «у порядку денному» зустрічі, хоча питання літаків може з'явитися в кулуарах.

Австралія оголосила нові санкції проти Росії: торкнуться найбільших компаній ([УНІАН](#)).

Санкції, зокрема, торкнуться дочірніх підприємств «Росатому», а також компаній «Роснефть», «Северсталь» і найбільшої золотодобувної компанія Росії «Полюс».

Австралія оголосила про введення нових санкцій щодо Росії, на додаток до раніше введених санкцій щодо понад 1000 фізичних та юридичних осіб.

Нові фінансові санкції торкнуться 21 організації і трьох фізичних осіб.

У числі компаній, що потрапили під санкції – дочірні підприємства «Росатома», найбільша нафтова компанія Росії «Роснефть», одна з найбільших металургійних компаній ПАТ «Северсталь», найбільша золотодобувна компанія ПАТ «Полюс», а також п'ять російських банків.

Уряд Австралії також введе заборону на експорт всіх машин і пов'язаних з ними частин в Росію і райони, що тимчасово перебувають під контролем Росії.

Британія оголосила ембарго на російські алмази: запроваджено нові потужні санкції проти РФ ([УНІАН](#)).

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії оголосило про новий пакет санкцій проти підприємств та осіб, які допомагають Російській Федерації фінансувати та вести війну проти України. Про це повідомляють уряд Британії і посольство Британії в Україні у соціальній мережі Facebook.

Так, до санкційного списку увійшли 86 осіб та організацій, пов'язаних з енергетичним, металургійним, оборонним, транспортним і фінансовим секторами Росії.

Зокрема, під санкцій потрапили юридичні особи, причетні до незаконного вивезення українського зерна, та пов'язані з російською Державною корпорацією з атомної енергії «Росатом» компанії, які виготовляють компоненти та застосовують передові технології, у тому числі лазери, для військової техніки. Санкції передбачають замороження активів цих 86 осіб.

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак:

Забезпечити перемогу України – це найважливіше, що ми можемо зробити для глобального миру та безпеки. Ми забороняємо весь імпорт російських алмазів, міді, алюмінію та нікелю. Санкції явно впливають на зниження воєнного потенціалу Путіна.

Державний секретар у закордонних справах і справах співдружності націй та розвитку Великої Британії Джеймс Клеверлі:

Російські суверенні активи у британській юрисдикції залишаться заблокованими до того часу, поки Росія погодиться заплатити за шкоду, завдану Україні.

Путін і його прибічники повинні заплатити ціну – і заплатять – за їхнє незаконне вторгнення в Україну. Саме тому завдяки сьогоднішнім новим санкціям ми посилюємо економічний тиск на Путіна – ускладнюючи йому ведення незаконної війни і заподіяння невимовних страждань невинних українців. Ми продовжимо посилювати цей тиск і припинити усі форми обходу санкцій, що виникають, поки Україна не переможе і не буде забезпечено мир.

Під санкції потрапили «головний посадовець» на Запорізькій атомній електростанції Олег Романенко, який увійшов у змову з російським урядом, 13 членів ради директорів нафтової компанії "Газпром нафта" і 5 членів ради директорів російської компанії «Транснафта».

Також 9 організацій, пов'язаних з «Роснафтою». Серед них – UMATEX і TRINITI.

Крім того, російський мільярдер Ігор Алтушкін, який володіє Російською мідною компанією, теж потрапив під санкції.

Ще санкції були застосовані проти інших 8 компаній з виробництва металу в Росії, проти 24 осіб і компаній з надання транспортних послуг. Серед них – Rawell Shipping Co LLP, російський «Державний зерновий оператор» і його керівник Микита Бусел.

Крім того, під санкції потрапили 20 керівників і компаній з оборонного сектору РФ (у тому числі директори концерну «Калашников» Алан Лушиков і Володимир Лепін) та 5 фінансових установ (у тому числі «ДОМ.РФ» і Металургійний інвестиційний банк).

Третина вертольотів в Росії можуть припинити польоти через санкції ([УНІАН](#)).

Дефіцит двигунів виник у вертольотів як іноземного, так і вітчизняного виробництва.

Глава найбільшого оператора вертольотів Utair Андрій Мартиросов:

Росія може залишитися без 30 % вертольотів протягом року. Це станеться, якщо не вирішити проблему з поставками двигунів та інших комплектуючих.

Мартиросов представив свій сценарій під час виступу на форумі HeliRussia 18 травня. Пріоритетною проблемою галузі він назвав брак вертолітних двигунів і складності придбання агрегатів і комплектуючих виробів, а також затримки їх поставки до 300 днів. Дефіцит двигунів, за його словами, виник у вертольотів як іноземного, так і російського виробництва.

США запровадять санкції проти 300 компаній, пов'язаних з Росією - Білий дім ([УНІАН](#)).

Санкції будуть спрямовані проти фінансових посередників, а також проти енергетичних та видобувних потужностей РФ.

США в рамках нового антиросійського санкційного пакету введуть обмеження для 300 компаній, суден та літаків. Також будуть введені експортні обмеження для близько 70 компаній з Росії і третіх країн.

Про це повідомив представник Білого дому на брифінгу, зазначивши при цьому, що пакет санкцій буде включати в себе обмеження поставок ряду товарів, «що мають ключове значення на полі бою».

«Ми також поширимо наші санкційні повноваження на додаткові сектори російської економіки, ключові для її військово-промислового комплексу, і введемо нові заборони, щоб Росія не могла скористатися нашими послугами», – заявив представник Білого дому.

Він також зазначив, що санкції будуть спрямовані проти фінансових посередників агресора, крім того, в чорний список внесуть компанії з Європи, Близького Сходу та Азії.

Парламент Естонії закликав сформулювати на саміті у Вільнюсі конкретні і однозначні заходи для швидкої інтеграції України в НАТО ([УНІАН](#)).

Парламент Естонії прийняв заяву на підтримку вступу України до НАТО і закликав запланувати конкретні кроки щодо приєднання країни до альянсу в ході липневого саміту НАТО у Вільнюсі. Згідно із заявою на сайті парламенту Естонії, «за» прийняття заяви проголосували 92 депутати зі 101.

«Спільно з іншими Балтійськими державами Естонія завжди підтримувала вступ України до НАТО і вважає за необхідне запланувати конкретні кроки щодо приєднання країни до альянсу в ході саміту НАТО, який пройде у Вільнюсі 11–12 липня», – наголошується в заяві.

У заяві також наголошується, що перемога України над Російською Федерацією, яка веде агресивну війну, і подальший вступ України в НАТО – це єдиний шлях до забезпечення заснованого на правилах світопорядку, стійкого миру і безпеки демократичних європейських держав.

Парламент Естонії закликає сформулювати на саміті у Вільнюсі конкретні і однозначні заходи для швидкої інтеграції України в НАТО і передати Україні запрошення на приєднання до альянсу.

Крок до репарацій: створено реєстр збитків, завданих Україні окупантами ([УНІАН](#)).

Під егідою Ради Європи створили Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації під час повномасштабної війни проти України.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Щойно в Рейк'явіку підписали політичну декларацію про створення Реєстру збитків, завданих агресією Росії проти України. Дякую Раді Європи та всім державам-учасникам, які на високому рівні підтримали це знакове рішення.

Наша мета – створення комплексного механізму компенсації, який забезпечить виплату Росією повного відшкодування Україні відповідно до міжнародного права. Зокрема за рахунок російських активів у світі. Рухаємося до мети разом із партнерами.

Створення реєстру важливим етапом на шляху до відшкодування Україні та українцям збитків. Шмигаль зауважив, що тепер необхідно забезпечити безпосередньо роботу Реєстру, аби постраждалі від російської агресії могли подавати свої заяви.

У Раді Європи повідомили, що 43 країни і Європейський Союз приєдналися або висловили свій намір приєднатися до декларації про створення цього Реєстру. Реєстр створено на початковий трирічний період. Головним місцем для його розташування обрано місто Гаага (Нідерланди). В Україні буде відкрито відповідний додатковий офіс.

Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютге:

Росію треба притягнути до відповідальності, у тому числі за шкоду, завдану Україні і її народу.

Генеральний секретар Ради Європи Марія Пейчинович-Бурич:

Реєстр є одним із перших юридично обов'язкових рішень для притягнення РФ до відповідальності за її дії. Вона назвала рішення про його створення історичним.

Це підтримає постраждалих у фіксації їхніх втрат і має життєво важливе значення для будь-якого компенсаційного механізму.

Чехія скасувала укази про безоплатне надання землі посольству РФ ([Суспільне Новини](#)).

Уряд Чехії скасував низку указів радянських часів, які надавали посольству РФ право безоплатного користування нерухомістю у Празі та інших містах.

Уряд скасував розпорядження про надання Росії в користування десятків земельних ділянок у 1970-х і 1980-х роках. Ці укази були схвалені тодішніми комуністичними правителями країни після російського

вторгнення 1968 року. Тепер Росії доведеться платити за оренду землі, повідомили в МЗС Чехії.

Міністр у європейських справах Чехії Мартін Дворжак:

Ми скасували рішення уряду, ухвалені під дулами російських танків після окупації нашої країни. Не можна допустити, щоб несанкціоновані прибутки від використання цих земельних ділянок підтримували нинішню окупацію України.

Російське посольство в Празі наразі не коментувало це рішення уряду Чехії.

Молдова виходить з Міжпарламентської асамблеї СНД (УНІАН).

У Молдові ініціювали процедуру виходу країни з угоди про Міжпарламентську асамблею Співдружності Незалежних Держав, повідомляє урядовий Telegram-канал.

Голова парламенту Ігор Гросу в понеділок оголосив про рішення ініціювати процедуру виходу з МА СНД, ухвалене після консультацій з громадянами та обговорення в парламентській фракції PAS. За його словами, президент Молдови Майя Санду також дала згоду.

Голова парламенту Ігор Гросу:

Після того як Російська Федерація, країна-засновниця СНД, варварськи напала на іншу країну-засновницю, Україну, окупувавши її території і вбиваючи її громадян, ця організація вже не може називатися співдружністю.

Спікер парламенту також наголосив, що участь Республіки Молдова в структурах СНД за 30 років не допомогла вирішити придністровський конфлікт, вивести російську армію з території Молдови, не захистила країну від «хворобливих економічних ембарго» та енергетичного шантажу посеред зими.

Участь у СНД не захистила країни-учасниці від військових нападів, війни та незаконної окупації суверенних територій.

Україна, поряд з Білоруссю і РФ, є однією з країн-засновниць Співдружності Незалежних Держав, утвореної після розпаду СРСР. Водночас Україна, яка не підписала Статут СНД від 22 січня 1993 року, де-юре не була державою-членом або навіть державою-учасницею Співдружності – лише державою-засновником. Грузія вийшла з СНД у 2008 році після російської агресії проти країни. Україна припинила свою участь у статутних органах СНД у 2018 році через російську агресію.

Сенат Франції визнав Голодомор 1932–1933 років геноцидом українського народу (Радіо Свобода).

Сенат Франції визнав Голодомор 1932–1933 років геноцидом українського народу. У Сенаті Франції повідомили, що рішення було ухвалене більшістю голосів.

«Вдячний французьким сенаторам за це історичне голосування, яке відновлює справедливість і вшановує пам'ять мільйонів жертв. Такі злочини

ніколи не повинні повторюватися і ніколи не бути забутими», – написав у твітері про подію міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба.

У березні рішення про визнання ухвалила Національна асамблея (нижня палата парламенту Франції).

Країни G7 закликали Росію припинити загрожувати постачанням зерна з України ([РБК-Україна](#)).

Країни «Великої сімки» закликали Росію припинити погрози у бік «зернової угоди», яка дозволяє експортувати українські сільгосптовари.

Про це сказано у спільній заяві лідерів G7. У заяві сказано, що «Велика сімка» підтримує експорт української агропродукції.

«У цьому зв'язку ми підтримуємо розширення та продовження Чорноморської зернової ініціативи та закликаємо Росію припинити загрожувати глобальним постачанням продовольства та дозволити Чорноморській зерновій ініціативі працювати з максимальним потенціалом», - наголошується в документі.

Лідери держав зазначили, що внески їхніх країн продовжують підтримувати доставку українського зерна до найбільш незахищених країн.

Військова допомога

Данія готова навчати українських пілотів на F-16 ([Укрінформ](#)).

Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук:

Гарні новини від наших данських друзів та партнерів. Данія готова навчати українських пілотів керувати винищувачами F-16!

За словами Стефанчука, Данія вже найближчим часом розпочинає обговорювати конкретний план навчання наших пілотів, і «це буде пріоритетне завдання».

У США назвали умову передачі Україні літаків F-16 ([Укрінформ](#)).

США можуть надати Україні бойові літаки, F-16 за умови, що Збройні сили України не будуть використовувати їх для ударів по території РФ.

Радник президента США з національної безпеки Джейк Салліван зазначив: українці постійно заявляли, що готові на такі умови. І, мовляв, у США вже бачили, що Україна цього дотримувалася, користуючись західною зброєю.

«Отже, усі можливості, які Сполучені Штати надавали Україні, базуються на тому, що Сполучені Штати не дозволяють та не підтримують удари на території Росії. Це також стосуватиметься надання F-16 будь-якою стороною», - сказав він.

Також Салліван повідомив, що після ухвалення рішення про надання Україні винищувачів F-16 США та союзники працюватимуть, щоб визначити, коли будуть доставлені літаки, хто їх доставить та скільки.

«Ми виконали те, що обіцяли. Ми дали Україні те, що їй потрібно, на підставі тісних консультацій між нашими та їхніми військовими. І тепер ми перейшли до дискусій щодо вдосконалення українських військово-повітряних сил як частини нашого довгострокового зобов'язання щодо самооборони України», – наголосив Салліван.

Прем'єри Британії та Нідерландів привітали участь США в «коаліції винищувачів» ([Європейська правда](#)).

Прем'єр-міністри Великої Британії та Нідерландів у п'ятницю підтвердили участь Сполучених Штатів у зусиллях із навчання українських льотчиків на винищувачах четвертого покоління.

Вітаючи долучення США до навчання українців на винищувачах F-16. **Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак** зазначив: «Велика Британія працюватиме разом із США, Нідерландами, Бельгією та Данією, щоб надати Україні необхідну їй бойову авіаційну спроможність. Ми стоїмо разом».

Нідерландський прем'єр Марк Рютте своєю чергою зазначив, що умови навчання українських льотчиків будуть опрацьовані протягом найближчих тижнів.

«Україна може розраховувати на незмінну підтримку Нідерландів та її міжнародних партнерів», – запевнив він.

На саміті G7 обговорять поставку Україні F-16 ([УНІАН](#)).

Президент Європейської Ради Шарль Мішель повідомив, що на саміті лідерів країн «Великої сімки» розглянуть можливість передачі Україні винищувачів F-16.

Як відзначив Мішель, дуже зрозуміло, що Україна потребує більше військової техніки.

За його словами, в ЄС вирішили створити систему для збільшення рівня виробництва боєприпасів.

«Ми повинні прискорити наші зусилля. З точки зору винищувачів, ви імовірно бачили, що деякі країни оголосили про коаліцію для того, аби розпочати навчання пілотів. Ми обговоримо цю тему сьогодні зі Сполученими Штатами та іншими партнерами», – сказав Мішель.

Норвегія передасть Україні РСЗВ великої дальності та радары для виявлення артилерії ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Норвегії Бйорн Арільд Грам:

Сьогодні ми підтверджуємо поставку далекобійної артилерії та радарів. Норвегія надає три радары для виявлення артилерії Arthur і до восьми реактивних систем залпового вогню великої дальності типу РСЗВ.

Він додав, що постачання цієї зброї Україні здійснюється у тісній співпраці із Великою Британією.

За його словами, це демонструє рішучість британського та норвезького урядів у підтримці українського народу.

Міністр також повідомив, що з літа Норвегія подвоїть кількість своїх інструкторів, які беруть участь в операції «Інтерфлекс» з навчання українських військових.

Швеція навчила цілу бригаду ЗСУ на західній техніці ([УНІАН](#)).

Додому повернулися кілька тисяч українських солдатів, навчених на шведських танках, БМП і гаубицях.

Українська бригада пройшла навчання в Швеції на сучасних танках і артилерії, після чого на початку травня повернулася в Україну, щоб брати участь в очікуваному контрнаступі.

Джерела журналістів підтвердили, що українська бригада чисельністю від 3000 до 5000 осіб проходила підготовку на танках Stridsvagn 122 (шведська ліцензійна версія Leopard 2A5), шведських БМП Stridsfordon 90 і шведських САУ Archer.

Італія навчатиме українських військових ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Італії Гвідо Крозетто заявив, що Італія навчатиме українських військових у школах та на військових об'єктах в країні, а також візьме участь у європейсько-українських навчальних програмах у Бельгії, Польщі та Німеччині.

Дуда: Польща готова підтримати навчання українських пілотів на F-16 ([Укрінформ](#)).

Президент Польщі Анджей Дуда заявив, що Польща готова підтримати процес навчання українських пілотів на літаках F-16, але не має достатньої їх кількості для передачі Україні.

За словами Дуди, Польща в абсолютному авангарді щодо допомоги Україні, зокрема передала понад 300 танків і “майже всі МіГ-29”, про які Київ просив Варшаву від початку повномасштабного вторгнення Росії. Він підкреслив, що за рівнем військової допомоги Україні Польща перебуває у першій трійці після США і Великої Британії.

«Однак ми маємо відносно невелику кількість літаків F-16. Ми готові підтримувати процес навчання українських пілотів, про це я говорив з віцепрем'єром, міністром національної оборони (Маріушем Блащаком – ред.), і готові до цього включитися. Натомість та кількість літаків F-16, яка в нас є, не дозволяє нам говорити про передачу будь-якої їх кількості Україні», - підкреслив Дуда.

Президент РП зазначив, що Варшава готова систематично передавати Києву МіГ-29. Він визнав, що з цим є «певні проблеми», оскільки частина літаків цього типу функціонують за стандартами НАТО і зараз виконують місію Air Policing.

«Але ми пообіцяли, що поступово передаватимемо літаки, і це робимо», – наголосив Дуда, додавши, що таким чином Польща є частиною коаліції з військової підтримки України.

Німецька компанія виготовить шість радарів для ЗСУ ([Укрінформ](#)).

Німецька компанія Hensoldt планує виготовити ще шість радіолокаційних систем TRML-4D та передати їх для потреб Збройних сил України.

В рамках замовлення вартістю понад 100 мільйонів євро радари будуть доставлені у другій половині року після навчання українських операторів.

Генеральний директор Hensoldt Томас Мюллер:

Ми раді підтримати Україну шістьма додатковими радарми TRML-4D, які ще більше зміцнять українську мережу повітряного спостереження та протиповітряної оборони. Ми пишаємося тим, що можемо доставити таке необхідне обладнання в найкоротший термін.

Бельгія заявила про готовність навчати українських пілотів на F-16 ([Укрінформ](#)).**Прем'єр-міністр Бельгії Александр Де Кроо:**

В Гаазі на початку цього місяця питання F-16 також обговорювалося під час зустрічі Президента України Володимира Зеленського з прем'єр-міністром. Ми сказали, що не можемо постачати літаки, але можемо навчати пілотів.

Британія і Нідерланди спільно працюватимуть над створенням коаліції винищувачів для України ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак та **прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте** працюватимуть над створенням міжнародної коаліції винищувачів для України. На цьому вони наголосили під час зустрічі в межах саміту Ради Європи.

Лідери Великої Британії та Нідерландів погодилися з важливістю надання союзниками довгострокової безпекової підтримки Україні.

Водночас уточнюється, що Ріші Сунак і Марк Рютте домовилися, що працюватимуть над створенням міжнародної коаліції для надання Україні бойових повітряних сил і засобів, надаючи підтримку в усьому – від навчання до придбання винищувачів F-16.

«Сполучене Королівство залишається одним із ключових партнерів Нідерландів. У Рейк'явіку я розмовляв із прем'єр-міністром Ріші Сунак про питання, над якими ми працюємо разом, і, звичайно ж, про нашу постійну спільну підтримку України перед жахливою російською агресією», - написав у Рютте у Twitter.

Німеччина передала Україні ще 34 пікапи для військових ([Укрінформ](#)).

Міністерство закордонних справ Німеччини надало українським Силам оборони ще 34 пікапи.

«Мобільність є важливим фактором обороноздатності та стійкості України. Для посилення Сил безпеки України МЗС Німеччини надало ще 34 пікапи за останні 3 тижні», – поінформували у диппредставництві.

Франція передасть Україні десятки бронемашин і легкі танки ([УНІАН](#)).

Франція надасть Україні десятки броньованих машин та легких танків, зокрема AMX-10RC. Також країна зосереджує свої зусилля на підтримці української протиповітряної оборони.

Про це йдеться у спільній декларація України та Франції за підсумками зустрічі Володимира Зеленського і Еммануеля Макрона, яку опублікували на сайті Офісу президента.

«Найближчими тижнями Франція проведе підготовку й оснастить кілька батальйонів десятками броньованих машин і легких танків, включно з AMX-10RC. Крім того, Франція зосереджує свої зусилля на підтриманні можливостей протиповітряної оборони України, щоб захистити її населення від ударів Росії. Крім національного внеску, Французька Республіка бере активну участь у заходах Європейського Союзу та НАТО щодо військової допомоги Україні та підготовки українських військових», – йдеться у декларації.

Зазначається, що Франція також надала Україні цивільну допомогу, включно з фінансовою, гуманітарною та екстреною підтримкою.

«Зокрема, Франція передала в Україну дві пересувні лабораторії ДНК для посилення спроможності України розслідувати воєнні злочини. Ця допомога й надалі зростатиме», – зазначається в документі.

Штати вже доправили до Німеччини три десятки тренувальних танків Abrams ([Укрінформ](#)).

Сполучені Штати уже доправили до Німеччини три десятки навчальних танків M1 Abrams, на яких незабаром тренуватимуться українські захисники.

Речник Пентагону генерал Патрік Райдер:

Можу підтвердити, що 31 навчальний танк M1 Abrams прибув до Німеччини у рамках підготовки до майбутнього тренування українських військових.

За його словами, навчання українських бійців на американських танках розпочнеться протягом кількох наступних тижнів.

«Ця широка тренувальна програма для українських танкістів та техніків покликана підготувати їх до виконання у майбутньому важливої ролі, ефективно використовуючи танки M1 та захищаючи український народ», – наголосив речник Пентагону.

США надаватимуть Україні регулярні пакети допомоги впродовж наступних місяців ([Укрінформ](#)).

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

Що стосується Сполучених Штатів, ми надалі підтримуватимемо Україну. Ви бачили, як виділялися пакети оборонної допомоги приблизно раз на два тижні – це триватиме впродовж наступних тижнів і місяців.

Уряд Німеччини почав формувати пакет військової допомоги Україні ([Укрінформ](#)).

Речниця Міністерства оборони ФРН Надін Крюгер заявила, що робота над формуванням оголошеного Берліном пакета військової допомоги Україні вже розпочалася.

«Щодо деяких видів озброєнь контракти вже укладені», – заявила Крюгер.

За її словами, триває виробництво найновітніших систем ППО IRIS-T SLM. Речниця уточнила, що в пакеті йдеться про 4 такі системи на додачу до 4 анонсованих раніше.

У Чехії зібрали \$2,3 мільйона на РСЗВ для України ([Укрінформ](#)).

Проект «Подарунок для путіна» в Чехії повідомив про завершення збору 2,3 мільйона доларів на закупівлю для України системи RM-70 і ракет до неї.

«Нам вдалося зібрати 2 300 000 доларів США на закупівлю для України чеської реактивної системи залпового вогню RM-70 і 364 ракет до неї. Лише за два з половиною місяці внески зробили 19 165 осіб та компаній», – йдеться у дописі.

Очікується, що ракетна установка буде поставлена в Україну протягом кількох тижнів.

У Британії влітку розпочнуться навчання українських пілотів ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Британії Ріші Сунак:

Цього літа ми розпочнемо початковий етап навчання українських пілотів з базової підготовки. Буде адаптована програма, яку використовують британські пілоти, щоб надати українцям навички пілотування, які вони зможуть застосовувати на інших типах літаків.

Наголошується, що ці навчання тісно пов'язані із зусиллями Великої Британії щодо співпраці із іншими країнами стосовно надання Україні винищувачів F-16.

Зазначається, що від початку повномасштабного вторгнення росії в Україну Сполучене Королівство підготувало 15 000 українських військових, а в період з 2014 до 2022 роки у Британії навчалися 22 000 українських військових у межах операції «Орбітал».

Україна та Туреччина підпишуть меморандум про продовження співпраці в оборонній сфері ([РБК-Україна](#)).

Кабінет міністрів України схвалив проєкт Меморандуму про взаєморозуміння між урядами України і Турецької Республіки щодо взаємного прийняття державного гарантування якості товарів, робіт та послуг оборонного призначення.

Метою підписання договору є продовження співпраці держав у військово-технічному і військово-промисловому секторах. Крім цього, країни домовились про забезпечення якості товарів, робіт та послуг оборонного призначення відповідно до стандартів НАТО, врегулювання взаємодії між державою-членом НАТО Туреччиною та країною-партнером Україною у цій сфері.

«Вони (системи державного гарантування якості, – ред.) базуються на відповідних стандартах НАТО з якості (AQR) та призначені для вирішення завдань забезпечення якості товарів оборонного призначення. Їх мета – відповідність вимогам взаємосумісності», – додали в міністерстві.

Велика Британія передасть Україні сотні бойових БПЛА дальнього радіусу дії ([УНІАН](#)).

Велика Британія передасть Україні сотні одиниць нових ударних дронів дальнього радіусу дії у понад 200 км.

Про це заявили в британському уряді після прибуття президента України Володимира Зеленського до Лондона.

«Сьогодні прем'єр-міністр підтвердить додаткове постачання Великою Британією сотень зенітних ракет протиповітряної оборони і, на додачу, безпілотних літальних апаратів, в тому числі сотень нових ударних дронів дальнього радіусу дії у понад 200 км», - сказано у повідомленні.

Ці усі засоби будуть доставлені в Україну у найближчі місяці, оскільки Україна готується посилити спротив російському вторгненню.

Норвегія цьогоріч проведе навчання для 3200 українських військових ([УНІАН](#)).

Збройні сили Королівства Норвегія протягом 2023 року планують провести тренування приблизно для 3200 українських військових.

Міністр оборони Норвегії Бйорн Арільд Грам разом із виконувачем обов'язків начальника МВС Мортенем Еггеном відвідали тренування українських воїнів на одному з полігонів:

Сильне враження справляє зустріч із деякими з тих, хто незабаром піде воювати, щоб захищати свою Батьківщину та свої цінності від російського вторгнення. Війна наближається, коли ми зустрічаємо воїнів з бойових дій, які тренуються тут і повертаються на війну. Це потужне нагадування про те, що свобода не приходить сама по собі. Ми підтримували Україну як матеріально, так і навчанням, і будемо підтримувати, скільки буде потрібно.

Шольц оголосив про новий пакет допомоги Україні на 2,7 мільярда євро ([УНІАН](#)).

Німеччина від початку повномасштабного вторгнення надала Україні допомогу загальною сумою в 17 мільярдів євро.

Канцлер Німеччини Олаф Шольц:

Німеччина надаватиме Україні гуманітарну, політичну, фінансову підтримку, а також підтримку озброєнням, доки це буде необхідним.

Твій візит до Берліна є потужним сигналом, дорогий Володимире Зеленський. Уже 444 дні триває жорстока загарбницька війна Росії проти Твоєї країни... Ми не послаблюємо нашу підтримку: Німеччина надає новий пакет військової допомоги загальною вартістю 2,7 млрд. євро, у тому числі - бойові танки Leopard-1, БМП Marder та системи ППО Iris-T.

Я повторював часто і повторю сьогодні: ми будемо підтримувати вас стільки, скільки це буде вам потрібно... Ми не зменшуємо оборот. Щойно ми ухвалили рішення про новий пакет на 2,7 млрд євро. Збройні Сили України отримують від нас «Леопарди», бронетранспортери, системи IRIS-T.

Гуманітарна та фінансова допомога

Чернігівщина отримала гуманітарну допомогу від данської компанії ([Укрінформ](#)).

Жителі Чернігівщини та заклади критичної інфраструктури отримали гуманітарну допомогу від данської компанії Rockwool.

Начальник Чернігівської ОВА В'ячеслав Чаус:

Данська компанія Rockwool передала 3600 квадратних метрів мінеральної вати у спеціальному пакуванні. Утеплювач уже отримали 24 родини з Іванівки.

Сьогодні ж надійшло 10 дизельних генераторів. Їх особливість і перевага – безшумність. Будуть розподілені по закладах критичної інфраструктури згідно з потребами.

Корейський бізнес надасть Україні важку агротехніку ([Укрінформ](#)).

Корейська компанія передасть Україні як технічну допомогу 14 наборів важкої агротехніки.

Перший віцепрем'єр-міністр – міністр економіки України Юлія Свириденко:

Компанією ТУМ – лідером серед виробників тракторів Республіки Корея, було прийнято рішення про передачу як технічну допомогу 14 наборів важкої агротехніки. Також члени Асоціації КУАТІ (Корейсько-Українська Асоціація Торгівлі та Індустрій - ред.) готують наступний транш допомоги, який може скласти декілька тисяч індивідуальних систем очистки води, що можуть бути використані в постраждалих регіонах.

Нідерланди виділили €40 мільйонів на підтримку роботи ЄБРР в Україні (Укрінформ).

Нідерланди у межах співпраці з ЄБРР виділили 40 млн євро на підтримку роботи Банку в Україні.

«ЄБРР та Нідерланди співпрацюють для підтримки України. 40 млн євро виділили Нідерланди на підтримку роботи ЄБРР в Україні. Партнерство на благо української економіки та народу», - йдеться у повідомленні.

Зазначається, що донорська підтримка України через ЄБРР продовжує зростати і становить близько 1,5 млрд євро.

Під час щорічної зустрічі та бізнес-форуму ЄБРР у 2023 році Нідерланди, член-засновник ЄБРР і надійний партнер, надали банку 40 млн євро у вигляді грантів для підтримки діяльності Банку в Україні.

Це наступний внесок після виділеного гранту на 72 млн євро для підтримки кредиту банку «Укренерго».

Це допомагає постачальнику енергії забезпечити терміновий ремонт інфраструктури, яка зазнала інтенсивних бомбардувань під час війни Росії проти України.

Крім того, Нідерланди надали гарантії в розмірі 25 млн євро для підтримки приватних компаній, які працюють у критично важливих сферах сільськогосподарського сектора України, включаючи сільське господарство, харчову промисловість, транспорт та імпорт.

ЄБРР з самого початку рішуче засудив вторгнення Росії в Україну. Він надав життєво важливу підтримку в негайному та широкомасштабному реагуванні, спрямувавши фінансування та допомогу туди, де це найбільше потрібно. Банк продовжує виплачувати кошти клієнтам, підтримуючи фінансування торгівлі, енергетичну безпеку, продовольчу безпеку та приватний сектор, а також забезпечуючи життєво важливу інфраструктуру та ліквідність для муніципалітетів.

Нідерланди є частиною зростаючої групи донорів, які відреагували через ЄБРР і надали фінансову та технічну підтримку для задоволення найнагальніших потреб України під час війни.

У 2022 році ЄБРР виділив 1,7 млрд євро на підтримку України. Він також залучив 200 млн євро безпосередньо від партнерських фінансових установ.

Японія прийме на лікування поранених українських військових (УНІАН).

Японія прийме для лікування поранених українських військових в рамках зусиль з підтримки України та її боротьби проти вторгнення Росії.

Кілька українських військових буде прийнято до Центрального шпиталю Сил самооборони в Токіо для надання медичної допомоги та фізіотерапії вже наступного місяця.

Зазначається, що уряд Японії прагне продемонструвати сильнішу прихильність Україні перед початком саміту Великої сімки, який

розпочнеться 19 травня. Джерело в японському уряді повідомило, що план прийняття поранених військових є відповіддю на запит України.

У Нідерландах готують до відкриття притулок для тисячі українців (Укрінформ).

У місті Влардінген готують до відкриття притулок для довготермінового прийому українців, які через війну росії в Україні знайшли прихисток у Нідерландах.

Радник Посольства України в Нідерландах Тарас Малишевський:

Для українців, які поселяться в «Мрії», житло заплановано на три роки, до літа 2026, однак питання міграційного статусу залишається невирішеним, зокрема, на сьогодні тимчасово переміщені особи з України мають можливість перебувати під захистом в Нідерландах лише до 4 березня 2024

«Мрія» – це цілий район, який стане прихистком для українців. Його будівництво стартувало восени 2022 року.

За словами Малишевського, на території «Мрії» добудовується школа, окремих спортивний комплекс, дитячі ігрові майданчики. Парковка автомобілів передбачена за периметром житлової зони водночас велосипеди мешканці «Мрії» можуть тримати біля своїх будинків. Кожна така квартира є умебльованою та забезпечена усім необхідним для господарювання. Також від найближчої зупинки метро мешканці «Мрії» можуть швидко дістатися центру міста Роттердам.

«Притулок розрахований на 1000 осіб, що стане найбільшою за чисельністю локацією для українців – тимчасово переміщених осіб», – сказав радник Посольства.

Він також розповів, що відкриття «Мрії» планується в другій половині серпня.

«Мрія» є результатом пілотного проєкту, що втілюється спільно з муніципалітетом Влардінген і регіоном Роттердам-Рейнмонд. Тисяча українців із Влардінгена й інших муніципалітетів регіону Роттердам-Рейнмонд можуть жити у «Мрії» щонайпізніше до 1 липня 2026 року.

Норвегія виділила ще €130 мільйонів грантів ЄБРР для допомоги енергетиці України (Укрінформ).

Норвегія виділила 1,5 млрд норвезьких крон (близько 130 млн євро) на підтримку діяльності Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) щодо зміцнення енергетичної безпеки в Україні.

Наголошується, що ЄБРР та уряд Норвегії працюють разом, щоб підтримати Україну та її народ під час триваючої війни та після неї.

«Під час щорічної зустрічі та бізнес-форуму ЄБРР, що відбуваються в Узбекистані, Норвегія, член-засновник ЄБРР і сильний стратегічний партнер, оголосила, що надасть 1,5 мільярда норвезьких крон (приблизно 130

мільйонів євро) на підтримку операцій банку зі зміцнення енергетичної безпеки в Україні», - йдеться у заяві.

Цей внесок слідує за грантом у розмірі 2 млрд норвезьких крон (195 млн євро в еквіваленті), який Норвегія надала в листопаді 2022 року, щоб «Нафтогаз» закупив критично важливий газ для забезпечення опалення та електрики для домашніх господарств та підприємств.

Норвегія приєднується до низки донорів, які через ЄБРР відгукнулися на потреби фінансової та технічної підтримки України. На сьогодні на підтримку української економіки було виділено близько 1,5 млрд євро.

З початку повномасштабної війни до Канади приїхали більш як 220 000 українців ([Укрінформ](#)).

Від початку минулого року до Канади прибули понад 220 000 українців, у тому числі близько 15 % – з території США.

Зазначається, що більше 190 000 українців прибули до Канади повітряним і понад 29 000 – наземним транспортом. Однак до цього числа входять не лише новоприбулі українці, а й громадяни України, які ще до початку повномасштабного російського вторгнення отримали дозвіл на тривале проживання в Канаді.

З 17 березня минулого року, коли Канада оголосила про нові тимчасові міграційні програми для українців, які дозволяють три роки жити й працювати у країні, заявки на отримання таких віз подали понад 1 000 000 українців, й більш як 707 000 таких віз уже були видані.

Ісландія передасть Україні польовий шпиталь ([Укрінформ](#)).

Парламент Ісландії підтримав пропозицію щодо передачі Україні польового шпиталю.

Прем'єр-міністр Ісландії Катрін Якобсдоттір:

Усі партії в парламенті об'єднані в тому, щоб Ісландія надала Україні польовий шпиталь.

Очільниця уряду, наголосила, що Ісландія, як і раніше, віддана підтримці українського народу, і цей жест є «символом нашої незмінної солідарності».

Укрзалізниця отримала 105 дизель-генераторів від USAID ([Укрінформ](#)).

Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) передало АТ «Укрзалізниця» 105 дизель-генераторів для забезпечення безперервних пасажирських та вантажних перевезень.

Зазначається, що передані генератори дозволять забезпечити резервне електропостачання для понад 100 тисяч споживачів та сприятимуть безперебійному перевезенню пасажирів і вантажів у межах України.

Віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад, територій та інфраструктури Олександр Кубраков:

Українська залізнична мережа є однією з найрозгалуженіших в Європі, має понад 20 тисяч кілометрів колії, з яких 45 % електрифіковано. Генератори, надані USAID у рамках Проєкту енергетичної безпеки, будуть встановлені на ключових станціях основних маршрутів руху пасажирських і вантажних потягів.

Він додав, що генератори допоможуть підготувати Укрзалізницю до зими, забезпечити резервне електропостачання для тягових підстанцій, залізничної автоматики та телекомунікаційних пристроїв, і підтримувати безперебійний оперативно-технологічний зв'язок з суміжними операторами системи розподілу.

Посол Сполучених Штатів Америки в Україні Бріджит Брінк розповіла, що загалом USAID надало Україні понад 3300 генераторів з початку повномасштабної війни росії проти України.

Естонські сапери готові допомагати Україні у розмінуванні територій ([Укрінформ](#)).

Естонські сапери повністю готові виїжджати в Україну, щоб допомогти в розмінуванні територій.

Голова МВС Естонії Лаурі Ляенеметс:

У естонських саперів є повна готовність виїжджати в Україну, аби допомогти в розмінуванні територій.

Окремо глава МВС України сказав, що наразі близько тисячі саперів МВС займаються оперативним розмінуванням України.

Плани врегулювання. Переговорний процес

Президент України Володимир Зеленський заявив, що з російським президентом Володимиром Путіним та його оточенням неможливо домовитися, тому немає сенсу вести переговори з ними ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Дивіться, ми мали справу з різними путінами. Це зовсім інший набір рис у різні періоди. Путін не один, у Путіна є оточення. Вони прийняли відповідні рішення. У 2019 році їх колективний організм — Кремль на чолі з Путіним — сказав, що «так, можливо, ми знайдемо дипломатичне рішення». Я цього дуже хотів. У 2020 чи 2021 році весь цей колективний розум ще щось вигадував у своїх головах, але не пішов з нами на діалог і не зробив усе те, про що ми з ними домовилися у 2019 році.

Вони (оточення Путіна – ред.) несуть за це велику колективну відповідальність. І тому я просто не готовий з ним говорити. Я не готовий говорити з цим колективом. Не тому, що хтось упертий, а тому, що вони обрали шлях знищення України — повномасштабну війну. Тому ми не можемо нікого звільнити від відповідальності. Є колектив, і він відповідальний за загарбницьку війну — повномасштабну, добре продуману війну з бажанням знищити все живе.

Вони обіцяли — і не тільки Україні, а всім лідерам — що не вторгнуться. Тобто ми маємо справу з людьми, з якими, з одного боку, неможливо домовитися, тому, що вони не будуть домовленості виконувати. Немає сенсу. А з іншого боку, ці ж люди є вбивцями й терористами, тому не можна просто піддаватися їхнім вимогам. Так було на початку війни, коли нам ставили ультиматуми. Це все. Я вважаю, що Україні немає сенсу вести переговори з цим колективом під назвою «Путін».

Африканські країни запропонують мирну ініціативу для завершення війни росії проти України ([Укрінформ](#)).

Про це заявив 16 травня президент Південно-Африканської Республіки (ПАР) Сиріл Рамафоса.

Делегація глав африканських держав планує відвідати Москву та Київ з метою презентації плану, повідомив Рамафоса.

Вперше про те, що уряд ПАР попросили «зіграти посередницьку роль» у війні між Росією та Україною, Рамафоса повідомив у березні минулого року. Він не сказав, хто звернувся із таким запитом, зазначивши, що в основі цього підходу лежать його відносини з Росією у межах БРІКС.

12 травня Рамафоса провів переговори з володимиром путіним, а наступного дня поспілкувався із Президентом України Володимиром Зеленським.

Сполучені Штати не заперечують будь-яким мирним пропозиціям з боку третіх країн щодо припинення війни РФ проти України, однак це має бути повністю узгоджено з українською стороною та ґрунтуватися на Статуті ООН ([Укрінформ](#)).

Так прокоментував пропозицію президента ПАР, оприлюднену 16 травня, **координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі**.

Водночас, він наголосив на необхідності дотримуватися принципу «Нічого про Україну без України». Крім того, за його словами, такі пропозиції мають засновуватися на Статуті ООН, «який є основоположним елементом», а також на підтримці з боку президента Зеленського та його пропозицій із 10 пунктів.

РФ закрила всі шляхи для перемовин і зараз не залишається іншого шляху звільнення Криму, окрім військового ([Укрінформ](#)).

Лідер кримськотатарського народу, народний депутат України Мустафа Джемільєв:

Вони самі закрили всі шляхи для перемовин. І зараз іншого шляху, окрім військового, не залишається. Коли мені телефонують співвітчизники із Криму, запитують, як справи, які перспективи, я кажу, що, швидше за все, буде силове звільнення. Кажу, що ми будемо стріляти, зокрема по військових базах у Криму. Звісно, я розмовляю зі свідомими людьми, вони мені відповідають: та хоч перетворить тут усе на пекло, ми готові до цього, лише швидше приходьте. Ось таке ставлення у кримських татар до цього питання.

Але майже одразу вустами речника Путіна Пескова була зроблена заява, що питання Криму обговорюватися не буде.

«Це безумство»: Лукашенко заявив, що не вірить у контрнаступ ЗСУ, і заговорив про необхідність переговорів ([Obzrevatel](#)).

(...) Білоруський диктатор заявив, що жодного контрнаступу ЗСУ навіть теоретично бути не може. Самопроголошений президент видав аргумент, що Україна не звільнить свої території нібито через те, що російська армія має перевагу у кількості техніки та особового складу.

Також самопроголошений президент вкотре заговорив про необхідність переговорів між Україною та країною-терористом РФ. Ба більше, Лукашенко заявив, що Росія нібито була готова завершити війну на «на невігідних для себе умовах».

Європейський Союз рішуче підтримує запропоновану Президентом України Володимиром Зеленським формулу миру, яка передбачає

встановлення миру на принципах територіальної цілісності та поваги до Хартії ООН ([Укрінформ](#)).

Президент Європейської ради Шарль Мішель:

Ми стояли поряд з народом України з першого дня (російської агресії) у солідарності та рішучості. І ми будемо підтримувати їх так довго, як це буде необхідно. Ми підтвердимо нашу підтримку зусиллям України з досягнення тривалого миру. ЄС підтримує формулу миру Зеленського. Будь-який надійний план миру має ґрунтуватися на принципах Хартії ООН, на дотриманні суверенітету та територіальній цілісності. Одне зрозуміло: лише Україна буде вирішувати, коли розглядати (можливість) переговорів.

У МЗС Китаю розкрили деталі візиту спецпредставника в Україну ([Укрінформ](#)).

Спецпредставник уряду Китаю з питань Євразії Лі Хуей обговорив у Києві перспективи політичного врегулювання «української кризи» та майбутнє китайсько-українських відносин із Президентом Володимиром Зеленським, керівником ОП Андрієм Єрмаком та главою МЗС Дмитром Кулебою.

У Міністерстві закордонних справ КНР зауважили, що спецпредставник Лі перебував в Україні з 16 по 17 травня та, окрім глави держави й очільників його офісу і МЗС, провів переговори з керівниками інших міністерств і відомств, зокрема Мінінфраструктури, Міненергетики та Міноборони України.

Як ідеться у повідомленні МЗС КНР, під час зустрічей «сторони погодилися, що нещодавня телефонна розмова між президентами Сі Цзіньпіном і Володимиром Зеленським визначила напрямок розвитку китайсько-українських відносин».

«Дві країни повинні працювати разом, щоб продовжувати традицію взаємної поваги та щирості між двома сторонами, а також продовжувати розвивати взаємовигідне співробітництво між ними», – зазначають у МЗС.

У Пекіні розповіли, що Лі Хуей пояснив українським візаві позицію Китаю стосовно політичного врегулювання «української кризи» та повторив тезу про те, що «панацеї для вирішення кризи немає, всі сторони повинні починати з себе, будувати взаємну довіру, створювати умови для мирних переговорів, щоб припинити війну».

Спецпредставник уряду КНР також наголосив, що Китай на основі своєї позиції щодо політичного вирішення «української кризи» (мирний план Китаю з 12-ти пунктів – ред.) готовий сприяти міжнародній спільноті у пошуку шляхів врегулювання та докладати зусилля, щоб зупинити війну, припинити вогонь і якомога швидше відновити мир.

«Китай по-своєму відіграє конструктивну роль у полегшенні гуманітарної ситуації в Україні та продовжуватиме надавати допомогу українській стороні в межах своїх можливостей», – цитує слова Лі зовнішньополітичне відомство.

У повідомленні МЗС КНР також ідеться, що українська сторона «висловила задоволення відвіданням України спеціальним представником Лі Хуеєм невдовзі після телефонної розмови глав двох держав», та що Україна «надає великого значення важливій ролі Китаю в міжнародних справах як постійного члена Ради Безпеки ООН».

У Києві привітали «Китай, який відіграє активну роль у припиненні війни та відновленні миру», а також запевнили Пекін, що Україна «завжди дотримується принципу одного Китаю і готова співпрацювати з Китаєм для більшого розвитку українсько-китайських відносин».

У Міністерстві закордонних справ України повідомили про зустріч спецпредставника уряду Китаю Лі Хуея з міністром закордонних справ Дмитром Кулебою.

Угорщина заявила про готовність дати майданчик для переговорів України й РФ та підтримала китайський «мирний план» ([Obozrevatel](#)).

В Угорщині продовжують обережно «засуджувати» російське вторгнення в Україну та диктатора Володимира Путіна. Нині там виступили охоче надати майданчик для переговорів України та РФ.

Також Будапешт підтримує так званий мирний план із 12 пунктів щодо припинення війни, який 24 лютого 2023-го запропонував Китай. Позицію країни, дружньої до агресора, описав її **міністр закордонних справ Петер Сійярто**.

Так, у кулуарах форуму «Європейський союз – Центральна Азія» в казахстанській Алмати політик заявив, що Угорщина не проти виступити «посередником» у переговорах Москви й Києва. Він зазначив, що таку ініціативу озвучував і «на початку конфлікту».

Він також додав, що підтримує китайський «мирний план», стверджуючи, що наразі головне – безпосередньо розпочати діалог.

Крім того, політик закликав держави до посилення «риторики миру», тому що його хоче «більшість людей у світі». Хоча він не врахував, що для України та її партнерів, а також для країни-агресора РФ розуміння миру кардинально відрізняється.

Раніше в цьому місяці угорський міністр з'їздив до Китаю, щоб обговорити такі «зусилля на користь миру». Тоді Сійярто теж наголошував, що Угорщина підтримує «мирний план» Пекіна – прихильника Кремля, який, як і Будапешт, продовжує активні економічні зв'язки із РФ.

Фон дер Ляєн підтримала мирний план Києва на тлі китайського турне ([УНІАН](#)).

Глава виконавчої влади Європейського Союзу відреагувала на турне представника Китаю по Європі в рамках «політичного врегулювання». Вона заявила, що мирний план Києва повинен стати відправною точкою для будь-яких зусиль з припинення війни в Україні.

Глава виконавчої влади Європейського Союзу фон дер Ляєн:

Нічого про Україну без України. Ми ніколи не повинні забувати, що Україна – це країна, яка зазнала жорстокого вторгнення. Тому саме вона повинна встановити основні принципи справедливого світу. (...). Дуже добре, що президент Китаю Сі Цзіньпін провів телефонну розмову з українським лідером Володимиром Зеленським.

Політик підкреслила, що Пекін повинен використовувати свій вплив на Москву, щоб покласти край війні

За її словами, ця заява має призвести до стабільної фінансової підтримки і після 2023 року, а також до прискореної військової підтримки, зосередженої зараз і тут.

Президент Єврокомісії виступила проти переговорів, які прирівнюють агресора і жертву ([РБК-Україна](#)).

Про це фон дер Ляєн заявила у Хіросімі на 48-му саміті «Групи семи».

Президент Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн:

Ми всі хочемо закінчення цієї війни. Українці найбільше хочуть миру - але, звичайно, справедливого. Мирні переговори, які ототожнюють агресора і жертву, мають бути відкинуті. Ми повинні підтримати зусилля президента Зеленського, щоб отримати підтримку його формули миру.

Депутат Олійник виїхав із Дніпра до Словаччини і закликає до мирних переговорів з РФ ([Obozrevatel](#)).

Чинний депутат та ексочільник Дніпропетровської облради Святослав Олійник заявив про необхідність мирних переговорів з російським диктатором Володимиром Путіним. Водночас перебуває чиновник поза межами країни, на території Словаччини.

Про це повідомив політолог Олексій Голобуцький. За його словами, Олійник має громадянство іншої країни і він не з українським паспортом виїхав до ЄС. Станом на зараз депутат і досі не в Україні.

За словами Голобуцького, з чиновником зв'язалися журналісти з Telegraf, щоб запитати, де він перебуває. Однак Олійник, схоже, був не готовий до такого прямого запитання і своє місце перебування вказувати відмовився. Він почав розповідати представникам ЗМІ, що «має право на перетин кордону відповідно до чинних правил».

Посилаючись на власні джерела, політолог повідомив, що Олійник має нерухомість і банківські рахунки у Словаччині. Саме звідти він пропонував розпочати перемовини з Путіним. Зокрема, на початку травня депутат опублікував пост із закликом до мирних переговорів – щоб Україна припинила бойові дії і врахувала інтереси РФ.

Президент України Володимир Зеленський застерігає, що ми не маємо потрапити в оману, коли Росія почне говорити про мир, бо їй просто потрібен час для нових планів ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Ми не маємо права потрапити в оману, коли Росія почне активно говорити про мир, говорити про дипломатію. Росію хвилює не закінчення кровопролиття, а закінчення грошей, ресурсів, щоб його продовжити. Це формула російської політики. Незмінна століттями.

Щоб не повторилося 18 травня 1944 року. Геноцид кримськотатарського народу. Примусова депортація та втрата рідного дому на десятиліття. Все те, що сучасна Росія, називаючи себе правонаступниками й послідовниками тоталітарного режиму, повторила в Криму у 2014 році. І повторила через вісім років на Донбасі, у Маріуполі, у Херсоні.

Джонсон: Усі говорять про переговори. Вони можливі, якщо Путіна повністю виб'ють із України ([Ліга.Новини](#)).

Колишній прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон:

Перемога, за якої жорстоке, варварське та незаконне вторгнення Володимира Путіна буде повністю відбито, а його війська вигнано з України. Для мене це має бути передумовою будь-яких переговорів. Я хочу, щоб саме це підтримали західні держави.

Зрештою, ви боретеся за всіх нас, а не лише за свободу та демократію України, що, звісно, дуже важливо. Але, крім того, ви боретеся за принципи свободи в усьому світі, і ми повинні вам за це подякувати.

Данілов назвав найкращий метод дипломатичного спілкування з Росією ([УНІАН](#)).

Секретар РНБО Олексій Данилов підкреслив, що для припинення війни Росія має перестати вбивати українців і звільнити захоплені території.

Найкращим методом дипломатії у відносинах з Росією є зброя, адже іншої мови, окрім сили, росіяни не розуміють.

Плани повоєнного відновлення України

На Київщині відбудували міст через річку Таль ([Укрінформ](#)).

У Київській області завершилася відбудова мосту через річку Таль, який знаходиться на трасі Київ – Іванків – Овруч.

Зазначається, що мостом вже проїхав перший автотранспорт. Міст, зокрема, дозволив відновити повноцінне транспортне сполучення між Києвом та Іванківською громадою. Це спростить логістику для місцевих мешканців, а також поліпшить доставку вантажів.

У Мінвідновленні нагадують, що міст через річку Таль підірвали російські окупаційні війська, відступаючи з Київської області. Всі його конструкції були зруйновані внаслідок вибуху.

Під час підготовки до відбудови проведено обстеження мосту та розмінування території. На його будівництво знадобилося 7 місяців. Активні роботи розпочалися у листопаді 2022 року. Міст через річку Таль звели практично «з нуля»: встановили опори, балки та прогонову будову. Він має 2 асфальтовані смуги руху і тротуари.

Це вже другий міст, відбудований у Київській області. Торік повноцінно запрацював ще міст на трасі Київ – Харків – Довжанський.

Наразі у Київській області ведуться роботи з будівництва 10 мостів, які були знищені під час бойових дій. Окрім повноцінної відбудови, упродовж минулого року було зведено ще 20 тимчасових переправ.

У центрі Запоріжжя відновлять зруйнований внаслідок ракетного удару будинок ([Укрінформ](#)).

У кінці травня у Запоріжжі розпочнеться відновлення будинку, який було частково зруйновано внаслідок ворожого ракетного удару.

В.о. міського голови Запоріжжя Анатолій Куртєв:

За ініціативи Президента, за сприяння Запорізької обласної військової адміністрації та у партнерстві з Групою Компаній «Метінвест» і ПАТ «Запоріжсталь», які надали транш на перший етап робіт у розмірі 50 мільйонів гривень, з 29 травня розпочнемо відновлювальні роботи у будинку на проспекті Соборному, 151.

У мерії додали, що місто затвердило Програму відбудови житлового фонду, в рамках якої виділено кошти на виготовлення проєктно-кошторисної документації та спрямовано понад 98 мільйонів на перший етап робіт по відновленню чотирьох зруйнованих будинків. З них 25 мільйонів – на відбудову саме багатопверхівки по проспекту Соборному, 151. Будинок є пам'яткою архітектури.

Відбудова Київщини: очільник КОВА розповів, як просувається відновлення житла ([УНН](#)).

Наразі у найбільш постраждалих від війни населених пунктах Київської області вже триває відбудова зруйнованих об'єктів, також протягом травня-червня запускатимуться нові програми відновлення, зокрема комплексне відновлення Бородянки, Мощуна та житлових будинків в районі Ірпінські липки.

Начальник Київської обласної військової адміністрації Руслан Кравченко:

На сьогоднішній день повноцінно триває комплексна відбудова за завданням Президента та уряду. Наразі досягнуто показника у 11 900 відновлених об'єктів, до кінця року ми хочемо наростити відсоток відбудови, тому наразі запущено багато програм, наприклад програма Президента UNITED24 – вчора ми запустили старт відбудови трьох об'єктів, загалом в рамках цієї програми буде відбудовано 18 об'єктів у Київській області. Щотижня ми плануємо запускати 3 – 4 об'єкта. Багато об'єктів ми плануємо відновити до настання зими. Також діє обласна програма «Нова оселя» – ми закупаємо нові квартири тим, хто втратив житло. На сьогоднішній день запустили 31 квартиру.

В ЄС створили експертну групу щодо відновлення культурної спадщини України ([Укрінформ](#)).

В Європейському Союзі створили експертну групу, яка напрацьовує методологію збереження та відновлення української культурної спадщини.

Керівник сектору методології Відділу інтегрованого підходу до безпеки та миру Європейської служби зовнішніх справ Васіле Ротару:

Ми зараз фокусуємося на довгострокових заходах, розуміючи, що маємо готуватися до процесу відновлення України після війни. В Європейському Союзі нещодавно було засновано експертну групу з 25 учасників, куди увійшли представники країн ЄС та України. Вони обмінюються методиками відновлення і дають рекомендації Європейській комісії, яким чином краще налагодити процес відновлення культурної спадщини в Україні.

Він запевнив, що ЄС і надалі допомагатиме зі збереженням та відновленням культурних цінностей, але визначення пріоритетів належатиме українцям. Зараз місія працює в Україні на національному, регіональному та місцевих рівнях, координує роботу партнерів, членів ЄС.

За словами Ротару, отримано від України два запити щодо збереження культурної спадщини, на які вже відповіли члени ЄС.

На Київщині за сприяння United24 почали відновлювати пошкоджені багатоповерхівки ([Укрінформ](#)).

У Дмитрівській та Гостомельській громадах розпочинаються роботи з відновлення пошкоджених багатоповерхових будинків за сприяння United 24.

Всього за цією програмою на Київщині планується відновити 18 пошкоджених об'єктів: 7 – у місті Ірпені, 4 – в смт Бородянка, 3 – в смт Гостомель, 3 – у селі Бузова та 1 – у селі Мила.

Роботи мають закінчитись до початку опалювального сезону.

Енергетики за дві доби відновили електропостачання у 15 населених пунктах Донеччини ([Укрінформ](#)).

На Донеччині енергетики за минулі дві доби, 16 та 17 травня 2023 року, відновили електропостачання жителям 15 населених пунктів. Понад 30 тисяч домогосподарств знову зі світлом.

Відновлення Чернігівщини відбуватиметься комплексно спільно з ЮНЕСКО ([Укрінформ](#)).

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури планує відновлювати Чернігівську область спільно з експертами ЮНЕСКО.

Міністр розвитку громад, територій та інфраструктури Наталія Козловська:

Чернігівщина вже має підписану програму комплексного відновлення регіону, а отже розуміння стратегії розвитку та необхідного ресурсу. Надзвичайно важливо, що в регіоні дбайливо ставляться до збереження пам'яток історії та культури, про що свідчить активна співпраця з експертами ЮНЕСКО над внесенням культурного ландшафту Чернігова до всесвітньої спадщини.

Вона додала, що програми комплексного відновлення громад активно розробляються вже у 10 областях, ще у 5 – громади тільки розпочинають цей процес. Заступниця наголосила, що створення програм відновлення вкрай необхідне для перезапуску економіки в громадах, що постраждали від російської військової агресії та повернення українців додому.

Наразі до номінації «Культурний ландшафт м. Чернігова» планують включити об'єкти Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній»: Комплекс історичного середмістя, колишню міську земляну фортецю з усіма належними спорудами (територія Валу), Єлецьку гору з ансамблем Єлецького монастиря, курган «Чорна могила», Болдину гору з курганним могильником X ст. та комплексом Троїцько-Іллінського монастиря.

Уряд виділив понад 24 мільярди на програму «Відновлення» ([Укрінформ](#)).

Кабінет Міністрів України на засіданні 16 травня 2023 року виділив Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури із фонду ліквідації наслідків збройної агресії на безповоротній основі понад 4,43 млрд гривень на програму «Відновлення».

Постійний представник уряду у Верховній Раді Тарас Мельничук:

Виділено Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури із фонду ліквідації наслідків збройної агресії на безповоротній основі 4 млрд 433 млн 350 тис. гривень (видатки споживання) на нову бюджетну програму для надання компенсації для відновлення окремих категорій об'єктів нерухомого майна, пошкоджених внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією російської федерації, з використанням електронної публічної послуги «єВідновлення».

Мельничук додав, що уряд визначив Мінвідновлення відповідальним виконавцем нової бюджетної програми та вніс зміни до порядку використання коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії.

єВідновлення: вже понад 10 тисяч українців подали заяви на отримання допомоги ([Укрінформ](#)).

За програмою державної допомоги на відновлення пошкодженого житла єВідновлення за перший тиждень роботи 10,44 тис. українців подали заяви на отримання відповідних виплат.

«За перший тиждень роботи програми державної допомоги на відновлення пошкодженого житла єВідновлення подано 10 440 заяв про виплату допомоги», – йдеться в повідомленні.

Зазначається, що понад 56 % заяв стосуються допомоги щодо відновлення квартири, 43,4 % – приватного будинку та менше 1 % – інших житлових приміщень. Найбільше заяв подали жителі Харківської (3554 заяви), Київської (2852), Миколаївської (870), Донецької (688) та Херсонської (649) областей.

Далі комісії, які будуть створені при органах місцевого самоврядування, опрацюють заяви та розпочнуть безпосереднє обстеження житла. Таких комісій, станом на 17 травня, створено вже 108.

Громадянам, чиє житло було пошкоджене, можуть подавати заяви про виплату допомоги в застосунку Дія. Перед цим потрібно попередньо подати через Дію, нотаріуса чи ЦНАП інформаційне повідомлення про пошкоджене майно, якщо таке повідомлення ще не було подане.

Для фінансування відновлення України створили три джерела ([Укрінформ](#)).

Народний депутат, член комітету ВРУ з питань фінансів, податкової та митної політики Ніна Южаніна:

Отже, на сьогодні маємо три напрями фінансування відновлення України.

Першим джерелом фінансування є Фонд ліквідації наслідків збройної агресії, рішення про виділення коштів з якого приймаються Кабінетом міністрів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

У державному бюджеті України на 2023 рік для Фонду передбачено фінансування у розмірі 35,5 млрд грн.

Ще один напрямок відновлення створений через програму «Відновлення», джерелом фінансування якої є Фонд ліквідації наслідків збройної агресії – 17 млрд грн, кошти Світового банку – \$250 млн (понад 9 млрд грн) та заарештовані активи російських банків (у першу чергу, кошти Сбербанка рф).

За словами депутата, від того, як просуватиметься справа з арештом росактивів, буде залежати, чи вистачить акумульованих коштів на відшкодування збитків громадянам за цією програмою.

Крім того, уряд анонсував створення ще однієї платформи – Фонду розвитку України, яка залучатиме та мобілізуватиме державний та приватний капітали для відбудови України за допомогою широкого спектру інноваційних та традиційних фінансових інструментів. Діяльність фонду буде зосереджено передусім на ключових секторах української економіки, включаючи енергетику, інфраструктуру, сільське господарство, виробництво та ІТ.

У Миколаєві зруйнований росією травмункт відбудовує Казахстан ([Укрінформ](#)).

Очільниця міського управління охорони здоров'я Ірина Шамрай:

У Миколаєві розпочалася робота з відновлення міського травмункту на території лікарні швидкої медичної допомоги міста Миколаєва. Підрядник з Казахстану працює дуже швидко та якісно. Я була на об'єкті й вражена чистотою на будмайданчику.

Зазначається, що крім реконструкції власне будівлі травмункту, планують збудувати закритий перехід до основного корпусу ЛШМД. Це дозволить закладу використовувати операційні на третьому поверсі травмункту.

«Це має бути єдиний комплекс споруд, який максимально використовуватиметься ЛШМД для надання якісної медичної допомоги», – зазначила Шамрай.

За її словами, уряд Казахстану звернувся до Миколаївської обласної військової адміністрації, щоб обрати об'єкти, які допоможуть відновлювати. Визначили травмункт, дуже швидко прийняли рішення та направили підрядників, які вже тиждень працюють.

Енергетики за тиждень відновили електропостачання у 34 населених пунктах Донеччини ([Укрінформ](#)).

На Донеччині енергетики за минулий тиждень відновили електропостачання у 34 населених пунктах, без електропостачання наразі залишаються мешканці 114 населених пунктів.

«За тиждень аварійно-ремонтним бригадам ДТЕК Донецькі електромережі вдалося повністю чи частково повернути світло у 34 населених пункти. 39 439 родин прифронтової Донеччини знову отримали доступ до електрики», – йдеться у повідомленні.

Для відбудови деокупованої Луганщини планують створити Центр відновлення та розвитку громад ([Укрінформ](#)).

Для реалізації проєктів з відбудови Луганщини після її деокупації обласна влада разом з Програмою ООН планує створити Центр відновлення та розвитку громад.

Начальник Луганської ОВА Артем Лисогор:

Про механізми міжвідомчої та міжтериторіальної координації процесів відновлення та розвитку громад, технічне оснащення мобільних груп для роботи на деокупованих територіях та можливості підтримки малого та середнього бізнесу Луганщини йшлося на робочій зустрічі з керівником Програми ООН із відновлення та розбудови миру Нільсом Крістенсенем. Аби запровадити ефективний механізм координації зусиль влади, бізнесу та міжнародних організацій щодо відбудови Луганщини після деокупації є ідея створення Центру відновлення та розвитку громад області.

Лисогор зазначив, що наразі Центр планується розмістити у м. Дніпро, а після деокупації та проведення стабілізаційних заходів перемістити до однієї з громад Луганської області з продовженням виконання всіх функцій щодо відновлення та розвитку територій.

«У нас це називається – «Офіси відновлення». Ми розглядаємо чотири регіони для їх створення, у тому числі й Луганську область. Коли проєкт запрацює, вони будуть дуже відрізнятися від інших регіонів України», – зауважив Крістенсен.

До реалізації проєктів відбудови деокупованих територій передбачається залучати інфраструктурні компанії, які наразі релокувались до інших регіонів, але готові повернутися. Тож для них в рамках діяльності Програми ООН із відновлення та розбудови миру планують провести навчання із проєктного менеджменту та регламенту взаємодії із ПРООН.

Японія хоче запропонувати Україні нові технології для післявоєнного відновлення ([Укрінформ](#)).

Уряд Японії планує запросити представників уряду України для обміну технологіями, що допоможуть у відновленні країни після руйнувань, спричинених військовим вторгненням Москви.

Голова уряду Японії Фуміо Кішіда:

Японія сподівається підтримати свої зусилля з відновлення, запросивши офіційних осіб задля перевірки різних методів, таких як ефективні засоби видалення сміття та ноу-хау для зміцнення системи електропостачання.

Естонія побудувала модульний дитсадок в Овручі ([Укрінформ](#)).

Естонський виробник модульних будинків Harmet побудував дитячий садок в Овручі Житомирської області.

Виконавчий керівник Harmet OU Ало Тамм:

Загалом нам довелося переправити через кордон 34 вантажівки у трьох колонах. Все пройшло не зовсім гладко, але тепер дитячий садок готовий. Незважаючи на стислі терміни, робота йшла за планом.

Керівник проєкту Естонського центру міжнародного співробітництва та розвитку (ESTDEV) з відновлення України Тармо Неедо зазначив, що ескізний проєкт дитсадка був виконаний за два місяці замість звичайних шести. «Виготовлення та постачання модулів за 170 днів – це значне досягнення, яким естонський сектор дерев'яного виробництва та модульного будівництва має пишатися», – зауважив Неедо.

Як зазначається, на першому етапі було створено приміщення для чотирьох груп, тобто 80 дітей. Також є хол, кухня, санвузли та бомбосховища.

На другому етапі дитсадок розширять ще на 80 місць. Найближчими тижнями ESTDEV оголосить відкриті тендери на організацію цих робіт.

Міністерство закордонних справ Естонії виділило 2,7 млн євро на реалізацію першої черги Овруцького дитячого садка. Компанія Harmet OU, яка виготовила модулі, виграла відкритий тендер на суму 1,7 млн євро.

В Україні підготували перший перелік проєктів для відновлення на майже 218 мільярдів ([Укрінформ](#)).

Міжвідомча робоча група склала перелік проєктів з попередньою пріоритезацією для виділення коштів на відновлення з Фонду ліквідації наслідків збройної агресії.

«Під час засідання Міжвідомча робоча група розглянула 377 перших проєктів із обсягом фінансування за рахунок фонду ліквідації 17,9 млрд гривень, поданих органами місцевого самоврядування, а також центральними органами виконавчої влади на розгляд через Галузеву систему управління відновленням інфраструктури, яка є складовою частиною цифрової екосистеми DREAM», – йдеться в повідомленні.

Наголошується, що за результатами розгляду проєктів робоча група склала перелік проєктів з попередньою пріоритезацією, який буде переданий на розгляд Кабінету міністрів України. Фінальний перелік проєктів буде затверджений урядом за результатами доопрацювання заявниками поданої документації.

Затверджені проєкти отримають фінансування з Фонду ліквідації наслідків збройної агресії.

Наразі команда Агентства відновлення спільно зі Службами відновлення в областях, представниками органів виконавчої влади проводять обстеження об'єктів, вивчають всю наявну документацію та опрацьовують відповідні механізми та строки відновлення.

Енергетики повернули світло ще у два населені пункти Херсонщини ([Укрінформ](#)).

Енергетики відновили електропостачання у двох населених пунктах Бериславського району Херсонської області.

Як зазначається, у селі Дмитренка до мережі під'єднали 14 абонентів, у Зеленому Гаю – 23.

До робіт були задіяні 75 чоловік та 29 одиниць техніки.

За інформацією ОВА, минулої доби енергетики виконували аварійно-відновлювальні роботи на лініях, що живлять Берислав, Благодатівку, Зелений Гай та Посад-Покровське.

Австрія хоче допомагати Харкову у відбудові міста ([Укрінформ](#)).

Харківський міський голова Ігор Терехов провів переговори з Надзвичайним та Повноважним Послом Австрійської Республіки в Україні Арадом Бенкьо, на яких посол зазначив, що Австрія хоче допомагати Харкову у відбудові міста.

Посол Австрійської Республіки в Україні Арад Бенкьо:

Ми теж хочемо допомогти вам у відбудові міста. Це стосується і школи, і соціального житла.

За словами Арада Бенкьо, програми з будівництва соціального та доступного житла в Австрії - одні з кращих у Європі.

Мер Харкова Ігор Терехов:

Сьогодні наше першочергове завдання - якнайшвидше відновити Харків. Було б символічно, якби одна з німецькомовних країн підтримала нас у відбудові першої зі зруйнованих харківських шкіл, де якраз вивчали німецьку мову. Звичайно, ми зацікавлені й у відбудові житла.

Зазначається, що під час цього візиту Австрія передала вісім генераторів для харківських шкіл.

Коментарі європейських та американських політиків

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак:

Це вирішальний момент у протистоянні України жажливій агресивній війні, яку вони (українці – ред.) не обирали і не провокували. Вони потребують сталої підтримки міжнародного співтовариства, щоб захиститися від шквалу невинних і невибіркових атак, які вже понад рік є їхньою щоденною реальністю.

Лінія фронту пролягає в Україні, однак лінія розлому простягається по всьому світу. У наших спільних інтересах забезпечити успіх України і не допустити, щоб варварство путіна досягло успіху. Саме тому Велика Британія продовжує надавати підтримку Україні – від танків до тренувань, від боєприпасів до бронетехніки. І це послання солідарності буде голосно звучати на всіх моїх зустрічах з іншими світовими лідерами найближчими днями.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Естонії Кая Каллас:

Чим швидше путін зрозуміє, що він зробив помилку, не зможе досягнути своїх цілей і перемогти героїчних українців, тим швидше завершиться війна.

На переконання Каллас, рішення Міжнародного кримінального суду в Гаазі щодо визнання путіна і російського дитячого омбудсмена марії львової-белової злочинцями є «твердим сигналом, що усі злочини проти України йдуть від політичного керівництва».

Утім, вона зауважила, що ця війна не лише путіна, і прості росіяни також несуть за неї відповідальність. Вона зауважила, що російське суспільство розглядає територіальну експансію «як одну з чеснот країни і допускає втрату людських життів при реалізації цієї цілі».

Прем'єр Естонії підкреслила, що міжнародний підхід до росії має залишатися «незмінним і довготривалим».

«Ми не можемо вірити в добру волю агресора і кримінальних злочинців, не можна дивитися на росію крізь призму демократії. Не можна приймати бажане за дійсне, росія має залишатися країною-парієм, яка має бути ізольованою. Не можна допускати політики замирення (агресора – ред.), переходити до відносин з росією, як було раніше, і скасовувати санкції», - підкреслила естонський політик.

Каллас наголосила, що спільний тиск на росію має збільшуватися, а не зменшуватися. За її словами, усі хочуть зупинити російську агресію, але слід розуміти, що її тимчасове призупинення лише відкладе у часі наступну

агресію. Тому ключовим завданням для європейських лідерів вона назвала пояснення суспільствам своїх країн, за що воює Україна, чому треба збільшувати тиск на росію і продовжувати тривалу військову підтримку України.

«Ми несемо відповідальність за роз'яснення суспільствам, що українці борються за своє існування, але вони також борються за свободу і гідність в Європі; як російська агресія негативно впливає на наші суспільства, і що ми платимо за це в євро, а українці – кров'ю», - підсумувала Каллас.

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр Британії Ріші Сунак:

Ми будемо ключовою частиною коаліції партнерів, яка надає таку підтримку Володимирові та Україні. Непроста справа розбудувати спроможності Повітряних сил. Сюди входить не лише передача літаків, але й навчання пілотів і супровідна логістика, у чому Велика Британія може відігравати велику роль.

Сунак зазначив, що обговорив із Зеленським тренування українських пілотів, яке «почнеться відносно скоро».

([Укрінформ](#))

11-12 липня у Вільнюсі відбудеться саміт НАТО.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Члени Альянсу на саміті у Вільнюсі повинні підтвердити свою політичну, військову і практичну підтримку України.

Що стосується членства, то я очікую від союзників по НАТО, що вони скажуть: Україна стане членом НАТО, про що вже декілька разів говорилося.

За його словами, Україна має самостійно обирати своє майбутнє, Москва жодним чином не повинна впливати на рішення про членство України в Альянсі. Він додав, що двері до НАТО «залишаються відкритими».

Генсек НАТО підкреслив, що від липневого саміту НАТО він очікує на затвердження багатоцільової програми підтримки України, де робота вестиметься над тим, як Україні допомогти перейти з доктрини стандартів радянської епохи до стандартів НАТО, що допоможе в майбутньому в набутті Україною членства в Альянсі.

Торкаючись питання гарантій безпеки для України під час саміту НАТО, Столтенберг підкреслив, що з цього приводу тривають консультації між союзниками перед самітом. Утім, він зауважив, що всі погоджуються: потрібно надавати військову допомогу Україні для перемоги у війні.

Столтенберг зауважив, що саміт НАТО відбуватиметься у критичний момент для безпеки. Тож союзники мають показати, що НАТО є найсильнішим і найуспішнішим альянсом в історії, і він залишатиметься об'єднаним. За його словами, під час саміту має бути затверджена нова програму для подальшого відлякування агресора. Він додав, що в умовах

підтримки Альянсом України треба уникнути поширення війни за межі України.

(Укрінформ)

Президент Чехії Петр Павел:

Україна має шанс розпочати влітку суттєвий контрнаступ, і «вікно» звужується. Чим пізніше допомога надійде, тим менш корисною вона буде... Для того, щоби використати це часове вікно, яке ще є, ми мали б забезпечити Україну всім необхідним – технікою і боєприпасами - ще навесні.

Він пояснив, що восени погодні умови не сприятимуть успішному наступу.

Водночас президент Чехії не вважає, що в Європі бракує виробничих потужностей ВПК. На його думку, у Центральній і Східній Європі є можливості збільшити виробництво. Ймовірно, є дефіцит робочої сили, але Україна готова її надати, зазначив Павел, згадавши про результати свого нещодавнього візиту у Київ. Ще однією проблемою є дефіцит фінансування, але деякі держави готові це забезпечити.

«Йдеться про кращу координацію: зібрати все та почати виробляти дуже швидко та гнучко», - сказав президент Чехії.

Він також нагадав, що у низки третіх країн за межами Європи на складах є значні запаси озброєння радянських зразків, які, на його думку, могли б бути передані Україні.

(Укрінформ)

Заступник Генсека ООН з гуманітарних питань Мартін Гріффітс:

Від початку повномасштабної російської агресії зафіксовано 23 600 жертв (убитими й пораненими) серед цивільного населення, хоча «фактичні втрати, ймовірно, набагато вищі».

Він також нагадав про ракетні обстріли російською армією складів гуманітарної допомоги в Одесі, мобільного шпиталю Товариства Червоного Хреста в Миколаєві, внаслідок яких було знищено гуманітарні вантажі та життєво важливе медичне обладнання.

Заступник генсека ООН зазначив, що в першому кварталі цього року гуманітарну допомогу в Україні отримали майже 3,6 млн осіб. Ідеться про грошові виплати, продовольство, медичні послуги тощо, зокрема приблизно 280 тис. осіб отримали різну допомогу в прифронтових районах.

«Найбільшою проблемою залишаються перешкоди для доступу до всіх районів у Донецькій, Луганській, Херсонській та Запорізькій областях, які на цей момент перебувають під військовим контролем російської федерації», – додав він. За його словами, росія жодного разу не дала можливості доставити гуманітарну допомогу громадам уздовж лінії фронту в окупованих районах.

Гріффітс також нагадав, що на сьогодні з українських портів у рамках Чорноморської зернової ініціативи вивезено понад 30 млн тонн вантажів, з яких понад 600 тис. тонн пшениці доставлено Всесвітньою продовольчою

програмою в рамках підтримки гуманітарних операцій у Афганістані, Ефіопії, Кенії, Сомалі та Ємені.

Останній аналіз ФАО показує, що за останні дванадцять місяців світові ціни на зернові впали майже на 20%. У квітні ціни на пшеницю досягли найнижчого рівня з липня 2021 року, зокрема й через експорт українського збіжжя. Водночас нині «спостерігається скорочення обсягів експорту з чорноморських портів України через складну динаміку в Спільному координаційному центрі, створеному відповідно до цієї Угоди 22 липня минулого року в Стамбулі», до якого входять представники України, Туреччини, ООН та росії, відзначив він.

Водночас на переконання заступника генсека, зусилля щодо реалізації зернової ініціативи «будуть продовжені й сконцентровані найближчими днями».

(Укрінформ)

Спікерка Палати представників США, представниця Демократичної партії Ненсі Пелосі:

Ми дуже пишаємося чудовим лідерством нашого президента Джо Байдена, який об'єднує вільний світ, щоби бути разом з Україною. І в Конгресі Сполучених Штатів залишається потужна двопартійна та двопалатна підтримка для забезпечення України допомогою, необхідною їй, щоби вийти переможцем.

Вона також закликала міжнародне співтовариство докласти спільних зусиль, щоби притягнути президента РФ Володимира Путіна та його уряд до відповідальності.

Представниця Республіканської партії, держсекретар США (2005-2009 рр.) Кондоліза Райс:

Це не лише питання справедливості, це питання захисту наших інтересів. Те, що відбувається в Україні, впливає на світовий порядок.

Вона підкреслила, що події в Україні є невіддільними від інших викликів, які загрожують світові у Європі, на Близькому Сході та у випадку з Китаєм.

«Путін думає, що час на його боці. Але ми повинні показати йому, навіть якщо він готовий витратити життя молодих росіян, навіть якщо він готовий тероризувати український народ, що насправді наша єдність і наша підтримка України не зруйнуються», - наголосила колишня держсекретар США.

За її словами, будь-які потенційні домовленості про припинення вогню дадуть російським силам потужну позицію для того, щоби знову вдертися, коли настане зручний для них час.

«Щоби уникнути цього, потрібно надати Україні все, що їй потрібно на сьогодні, терміново забезпечити Україну різким збільшенням військових поставок і можливостей, достатніх для того, щоби переконатися, що росія ніколи не зможе досягти своїх цілей», - наголосила Райс.

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі заявив, що адміністрація Байдена отримала «приголомшливу двопартійну й двопалатну підтримку» всього, що робила для допомоги Україні. У цьому зв'язку він згадав заяви впливових республіканців, зокрема, спікера Палати представників Кевіна Маккарті, голови комітету Джеймса Комера, а також керівництва міжнародного комітету нижньої палати, які виступили за продовження допомоги Україні.

«Подальша підтримка України залишається міцною (позицією – ред.), вона продовжує існувати, вона продовжує бути двопалатною та двопартійною, і президент Байден це цінує. Ми вдячні за цю підтримку, і ми сподіваємося, що ця підтримка триватиме», - підкреслив Кірбі.

Він також визнав, що незначна частина республіканців у Палаті представників ставить під сумнів необхідність подальшої підтримки України, однак, за його словами, це не впливає на позицію більшості.

([Укрінформ](#))

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі заявив, що санкції впливають на здатність путіна вести війну. За його словами, інакше росія не зверталася б до Ірану по безпілотники та не намагалася купувати артилерійські снаряди в Північній Кореї. Адже економічні обмеження та заходи експортного контролю проти рф не дають їй виробляти нову зброю, у тому числі ракети й високоточні боєприпаси – через брак доступу до технологій, мікроелектроніки та інших необхідних інструментів.

«Тож ми знаємо, що санкції мають свій ефект», - підкреслив Кірбі.

Він зауважив, що для цього потрібен певний час. І якщо економіка рф не була зруйнована повністю за останній рік, вона все ж істотно постраждала. На переконання Кірбі, це змусило кремлівське керівництво до надмірних фінансових видатків, зокрема, з метою зміцнення рубля, однак такі радикальні заходи не можуть тривати довго.

«Путіну доведеться зважати на економічні наслідки, до яких призводять санкції та експортний контроль», - переконаний представник Білого дому.

Кірбі додав, що для цього знадобиться певний час, але вже зараз видно тріщини в російській економіці.

([Укрінформ](#))

Заступник постійного представника США посол Роберт Вуд:

Ми закликаємо путіна припинити практику тримати в заручниках голодних людей у світі. Ми також закликаємо розширити Чорноморську зернову ініціативу та забезпечити її повну реалізацію.

Він підкреслив, що росія щодня перешкоджає й погрожує призупинити Чорноморську зернову ініціативу, чим підвищує ціни на продовольство в усьому світі. Це означає підвищення цін для всіх – насамперед для бідних

країн та держав із середнім рівнем доходу, а також для ООН, яка так само закуповує продовольство на світовому ринку.

Представник США вказав, що рф навмисно уповільнила темпи перевірки суден і суттєво скоротила обсяги зерна, що вивозиться з українських портів для потреб найуразливіших країн. Вуд уточнив, що впродовж останніх тижнів делегація рф неодноразово відмовлялася проводити огляди суден у Спільному координаційному центрі в Стамбулі.

«Тепер росіяни погрожують припинити співпрацю з 18 травня. рф блокує постачання українського зерна, яке має нагодувати голодних, і водночас успішно експортує свій величезний урожай зернових», - наголосив американський дипломат.

([Українська правда](#))

Президент Естонії Алар Каріс:

Навіть якщо Путіна більше не буде на його посаді, напевно якийсь час буде ще один, і певно знадобиться якийсь час, перш ніж на цій посаді буде лідер, готовий співпрацювати з рештою світу.

На його думку, сценарій розпаду Росії поки дуже малоімовірний, зокрема тому, що основні ресурси РФ зосереджені у Сибіру, а не Москві чи Санкт-Петербурзі, і навряд чи там змирились би із втратою таких багатств. «Цього не станеться, цього просто не станеться», – додав Каріс.

Президент Естонії також зауважив, що об'єктивної інформації про думки і настрої населення РФ фактично немає через цензуру і самоцензуру, як і в радянські часи.

([Укрінформ](#))

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Єдність, яку ми продемонстрували, є видатною, незважаючи на всі затримки та дискусії. Майже після півтора року після початку війни ця єдність зберігається, хоча європейське суспільство пройшло через труднощі. Ви пам'ятаєте зиму, та ціни на електрику й продовольство. Незважаючи на це, (європейські) уряди продовжували підтримували Україну та залишатися об'єднаними.

Він зауважив, що хотів би завершити обговорення на оптимістичній ноті, в тому числі у питанні інтеграції до ЄС країн Західних Балкан, які вже тривалий час очікують прогресу, і для яких ситуація в Україні може зіграти роль каталізатора у процесі входження до євроспільноти.

(...). Безумовно, війна в Україні створила новий імпульс. Ми маємо скористатися цим моментом. Україна є країною-кандидатом. Це означає силу тяжіння й для інших кандидатів... Тож ми маємо допомагати вам, щоб ви були готові. Зараз для цього добрий момент, тому що Україна має бути визнана як країна-кандидат не на лише на папері, але фактично. Це буде підтягувати всіх, хто перебувають у черзі очікування.

Він визнав, що процес входження нових країн є викликом для офіційних представників Євросоюзу, які також мають виконати своє домашнє завдання, аби розширений ЄС міг працювати. Адже коли до ЄС приєднуються ще шість або навіть більше держав, це змусить пристосовувати до нової реальності всі процедури та всю систему прийняття рішень.

(Укрінформ)

Оголошено візити спецпредставника Китаю до України й росії.

Заступник речника Держдепартаменту США Ведант Пател:

Для КНР важливо почути напряду від наших українських партнерів, чому необхідно поважати занепокоєння України в плані безпеки, а також її суверенітет і територіальну цілісність.

Він нагадав про принцип «нічого про Україну без України», пояснивши, що це стосується будь-яких дипломатичних зусиль. Крім того, за словами Патела, результат має відповідати засадам суверенітету й територіальної цілісності.

«Ніхто не прагне завершення цієї війни більше, ніж наші українські партнери», - підкреслив представник Держдепу.

За його словами, росія повинна продемонструвати серйозну зацікавленість у припиненні війни. «Насправді вони діють у зовсім протилежний спосіб: у той час як інші - включно з президентом Зеленським, який виклав власний мирний план - зосереджені на пошуку способів покласти цьому край, росія запускає безпілотники та ракети в сусідню країну, щоб уразити житлові будинки та лікарні, кінотеатри, вбити велику кількість дітей», - констатував Пател.

У цьому зв'язку він підкреслив: мета США полягатиме в тому, щоб забезпечити Україну всім необхідним для захисту від атак, а також для проведення контрнаступу, щоб звільнити власні території.

(Укрінформ)

У 2022 році Індія стала найбільшим покупцем російської нафти після початку повномасштабної війни росії проти України. Доступ до дешевої російської нафти збільшив виробництво та прибуток на індійських нафтопереробних заводах.

Високий представник ЄС Жозеп Борель:

Якщо дизельне пальне чи бензин потрапляє в Європу... з Індії та виробляється з російської нафти, це, безумовно, є обходом санкцій, і країни-члени повинні вжити заходів.

Боррель заявив, що порушить це питання під час зустрічі з міністром закордонних справ Індії Субрахманьяном Джайшанкармом у вівторок.

Високий представник ЄС підкреслив, що будь-який механізм для зупинки потоку російської нафти повинен бути реалізований національною владою. Він припустив, що ЄС може націлитися на покупців індійських нафтопродуктів, які, на його думку, виготовляються з російської сирової нафти.

([Укрінформ](#))

У ніч на 16 травня Росія здійснила ракетний обстріл Києва.

Президент Молдови Мая Санду:

Стривожена черговою жахливою атакою на Київ. Безжалісний напад росії на цивільне населення є нагадуванням про її повне нехтування міжнародними нормами. Європейські лідери збираються в Ісландії, щоб засудити цю жорстоку війну і притягнути винних до відповідальності.

([Укрінформ](#))

Президент Франції Еммануель Макрон:

Ми не ведемо війну з росією, ми допомагаємо Україні протистояти російському агресору, отже, ми не поставляємо зброю, яка б могла досягти російської землі або атакувати росію. Часом доводиться встановлювати обмеження. Ми не повинні послаблювати спроможність Франції захищатися.

Макрон зазначив, що Франція збирається відправити в Україну нові боєприпаси та допомогу, що дозволить Україні чинити опір та захищати населення від російських атак.

«Ми вже багато чого поставили. Гармати, знамениті гармати CAESAR, боєприпаси, бронетехніка. Ми поставили легкі танки, і тому вчора ми підбили підсумки з президентом Зеленським та його командою щодо потреб», – зазначив він.

([Українська правда](#))

Президент Парламентської асамблеї Ради Європи Тіні Кокс:

Це не наше питання – вказувати, як це зробити, але звісно, Україна має організувати вільні та чесні вибори. Бо це ваше зобов'язання за статутом Ради Європи. І звичайно, ви це зробите.

Водночас президент ПАРЄ визнав, що організація виборів за цих умов буде вкрай важкою, однак, за його словами, є приклади інших країн, зокрема, Туреччини, яка спромоглася провести вибори після руйнівного землетрусу.

«Перемогти у війні, пережити це вторгнення – це вже неймовірний виклик. Але відновити, посилити, відбудувати країну, дотримуючи при цьому правила демократії, верховенство права та права людини – це виклик лишатиметься з вами на багато років вперед. Але ви маєте здолати цей виклик. Бо якщо ви це не зробите, то у вас самих виникне питання – так а що ж ми захищали у цій війні, яку Росія розв'язала проти України?»

За його словами, є приклади інших країн, які організовували належне голосування на виборах за кордоном. Крім того, існує можливість голосування через інтернет.

«Не буде жодних претензій до України, якщо вибори будуть не ідеальними. Але якщо ви НЕ проведете вибори – то у всіх будуть до вас запитання. Демократія – це звичайно, не тільки вибори. Але без виборів демократія неможлива» – підкреслив Тіні Кокс.

([Укрінформ](#))

У Рейк'явіку 16-17 травня відбувається Саміт Ради Європи.

Очільниця Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

Я переконана, що саміт (Ради Європи) в Рейк'явіку відбувається у дуже правильний час. Перш за все, великою його темою буде відповідальність Росії за злочин агресії, який вона постійно здійснює, продовжуючи війну проти України. Я дуже задоволена тим, що ми матимемо реєстр збитків (завданих Росією в Україні – ред.), який є важливим для встановлення правосуддя, яке є однією з передумов для справедливого миру.

Вона зауважила, що цей реєстр завданих збитків є також дуже важливим у контексті зусиль з відбудови України та у здійсненні правосуддя по відношенню до жертв російської агресії.

«Що стосується миру – ми маємо дуже чітку позицію. Ми рішуче підтримуємо формулу миру Президента Зеленського, яка представлена як основа, навколо якої ми будемо працювати. Це буде додатково обговорюватися, але очевидно, що ми дотримуватимемося принципу «Нічого про Україну без України». Україна є жертвою агресора, і саме вона має закладати основи для формули миру», - сказала фон дер Ляєн.

Вона нагадала, що минулого тижня зустрічалася з Президентом Зеленським, який «є дуже відкритим» для обговорення формули миру для України та її реалізації.

(...). «Ми знаємо, що українці б'ються дуже хоробро за свій суверенітет та за цілісність своєї території. Вони воюють за принципи міжнародного права та Хартії ООН. Тож вони б'ються і за нас. Таким чином, для нас є почесним завданням стояти поряд з Україною та підтримувати її так довго, як це буде необхідним.

(...). Ми продовжимо це обговорення з прем'єр-міністром України, який щойно прибув до Ісландії. Я сподіваюся, що ця формула допоможе нам просуватися до справедливого миру. І також маю погодитися з Урсулою – миру не може бути без правосуддя», - сказала керівниця уряду Ісландії.

([Українська правда](#))

Президент ПАРС Тіні Кокс:

Коли війна закінчиться, нам треба буде вирішувати, як ми будемо взаємодіяти з Росією. Бо Росія нікуди не подінеться. У Росії є мільйони громадян, які також заслуговують на те, що отримати захист через механізми Ради Європи.

Перш за все Росія має забрати війська з України. Росія має визнати, що порушила зобов'язання, і має відшкодувати збитки, яких вона завдала. А ще Росія має нам довести, що надалі їй можна довіряти.

Надзвичайно важливо також, щоб у самій Росії почалися зміни. Чинний режим, який розпочав війну проти України – це не той режим, якому ми будемо довіряти. Звичайно, його зміна – це справа російських громадян. Але

тільки за цієї умови я бачу шанс, що Росія повернеться до міжнародного права.

Для прикладу він нагадав, що після Другої світової був Нюрнберзький процес, і після нього вдалося за доволі стислий час фашистську державу, якою була Німеччина під проводом нацистів, перетворити на одну з провідних демократій Європи.

«Тут досягти цього буде складніше, бо Росія ніколи не була демократією», – визнав водночас Тіні Кокс.

([Укрінформ](#))

У Рейк'явіку 16-17 травня відбувається Саміт Ради Європи.

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Одного дня російська війна закінчиться. Ясно одне, що вона не завершиться перемогою путінського імперіалізму. Ми підтримуватимемо Україну до тих пір, поки не буде досягнуто справедливого миру.

Одним з головних уроків, який Європа має винести з російської агресії проти європейського мирного порядку, є «необхідність усіма силами підтримувати Україну на її демократичному європейському шляху: в захисті від російської агресії, зміцнення правових інституцій, при відбудові», – сказав канцлер.

(...). Коли була організована Рада Європа в 1949 році, спогади про Другу світову війну, розв'язану нацистською Німеччиною, були ще свіжими, а народи Європи сподівалися, що культ насильства вже позаду, сказав канцлер. За його словами, засновники цього органу прагнули запобігти повторенню такого насильства та несправедливості, забезпечити рівноправність усіх перед правами та обов'язками.

(...). 24 лютого Росія напала на Україну, щоби захопити її територію та пересунути кордони за допомогою сили.

«Цілком правильним рішення було виключити Росію з Ради Європи», – підкреслив він, додавши, що також правильно було призупинене членство в РЄ Білорусі через підтримку агресії її керівництвом. Водночас, зазначив Шольц, Рада Європа має наводити мости та контакти з представниками «іншої Росії та іншої Білорусі», в яких одного дня буде демократія, як би не важко було це сьогодні уявити.

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ Австрії Александер Шалленберг:

24 лютого минулого року, коли війна повернулася в Європу, було схоже на відро з льодом, кинуте нам в обличчя. І це відро з льодом вирвало нас з наших мрій про постнаціональну та постісторичну Європу.

Зрозумілим є те, щоб зараз багато людей занепокоєні, хочуть комфорту та стабільності та сподіваються повернутися до звичного стану справ і статусу-кво. Але я маю дуже чітко сказати, що це – просто не варіант, і це – просто неможливо.

(...). Земля все ще здригається, тектонічні плити все ще рухаються. І ми ще не знаємо, чи прийдемо до спокою. Але одне можна сказати напевно: наприкінці цей «розлом Сан-Андреас» буде ширшим і глибшим для всіх нас.

Зараз той час, коли старий порядок ніби хоче померти, а новий ще тільки має з'явитися». Західні країни та західні суспільства, які здавалися занепадаючими, м'якими, слабкими й роз'єднаними, вистояли і західні демократії виявилися більш адаптивними, більш гнучкими, більш стійкими та сильними, ніж ми самі схильні були вважати.

Цей кризовий момент зробив нас сильнішими. (...). Європейський Союз 23 лютого минулого року – це не той самий Європейський Союз, що є сьогодні.

(...). «Як справедливо неодноразово зазначав високий представник Жозеп Боррель, ми повинні вивчити мову сили, подобається нам це чи ні», - підкреслив австрійський міністр.

Мову силу Євросоюз, зокрема, має продемонструвати і на Західних Балканах, де ми не можемо дозволити собі нестабільність. Ми повинні закріпитися в нашому регіоні. І я, очевидно, говорю не тільки про Південно-східну Європу, але й про Україну та Молдову... Це наше найважливіше геостратегічне домашнє завдання, і ми повинні його виконати.

У цей момент геополітичних змін та війни на нашому континенті у комунікації з країнами так званого «Глобального півдня» не потрібно мислити чорно-білими категоріями, намагаючись переконати їх приєднатися до нас. Натомість потрібно проводити обережну просвітницьку роботу та цілеспрямовано протидіяти поширеним там російським наративам.

Ми були, можна сказати, найбільш відданим партнером серед африканських країн, але все ж вони легко стають жертвами російського наративу.

(...). Я не хочу здатися цинічним, але до певної міри ми повинні бути і могли б бути вдячні президентові Російської Федерації Володимиру Путіну. Так, його жорсткий напад на Україну шокував нас. Так, він вирвав нас, як я вже сказав, з наших мрій і відкинув назад в історію. Але в той же час, він надихнув нас, змусив по-новому поглянути на світові справи, без рожевих окулярів і видавання бажаного за дійсне.

(...). І я вірю, що цей момент істини може перетворитися на момент сили для вільного західного світу, за умови, що ми збережемо нашу єдність, наше почуття міри та прагматизм, а також певну міру стратегічного терпіння.

(Укрінформ)

Міністр оборони США Ллойд Остін:

Протидія України російській агресії стала важливим уроком для Тайваню, як набагато менша армія може протистояти масивному противнику.

Один із цих уроків полягає в тому, що з асиметричними можливостями та асиметричною тактикою й технікою менші сили можуть дійсно добре захищатися від більшої сили.

У цьому зв'язку він зазначив, що завдяки міжнародній підтримці зброєю, обладнанням, боєприпасами, а також у вигляді навчань, українські війська не лише завадили Росії захопити свою країну, але й повернути захоплені раніше території.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Албанії Еді Рама:

Дякуючи Богу, єдність демократичної спільноти Ради Європи у підтримці української визвольної війни та Президента Зеленського є надзвичайною. Албанія ніколи не мала ілюзій щодо природи режиму в Москві (...).

Рама додав, що від початку війни популярність Путіна в Албанії коливається у межах з 0,7% до 1,2%.

«Албанія дуже маленька, щоб впливати на долю такої вирішальної війни для майбутнього Європи і світу. Але кожна маленька річ, яку ми зробили для України, була зроблена з великою вдячністю до українського опору... Це не Президент Зеленський повинен дякувати нам, а ми повинні дякувати Україні за те, що вона робить для всіх нас і для нашої дорогої Європи», - сказав він.

Албанський прем'єр додав, що із задоволенням підпише угоду про Міжнародний реєстр збитків від російської агресії проти України.

«Благослови, Боже, Європу і Слава Україні!», - завершив Рама свій виступ.

(ЛІГА.Новини)

Речник уряду Угорщини Золтан Ковач опублікував матеріал, в якому із посиланням на дослідження інституту Századvég пише, нібито НАТО та Євросоюз стали «де-факто стороною» в російсько-українському «конфлікті».

Ковач пише про те, що ЄС, допомагаючи Україні протистояти російській агресії, нібито «зрадив зобов'язання підтримувати мир» у своїх кордонах, що «наближає потенціал відкритого конфлікту».

Зокрема він говорить про рішення Ради ЄС від 28 лютого 2022 року, яким державам-членам ЄС дозволяється фінансувати постачання зброї до України з Європейського фонду миру. Тим самим, вважає Ковач, Євросоюз "підтримав одну сторону конфлікту, підриваючи його попередній акцент на підтримці миру на своїй території".

Угорський чиновник зауважує на зростанні європейського імпорту зброї на 46%, тим часом як на інших континентах спостерігається значне зниження цього показника.

«У дослідженні Századvég зазначається, що рішення ЄС фінансувати потреби України в летальній зброї та обладнанні робить його де-факто стороною в російсько-українському конфлікті, вказуючи на те, що Європейський Союз порушив ідеали та принципи своїх моральних засад», – йдеться у колонці.

(Укрінформ)

Президентка Угорщини Каталін Новак :

На європейському континенті йде жорстока війна, мирний спосіб нашого життя перебуває під атакою. Божевільне рішення Росії напасти на Україну, безпосереднього сусіда Угорщини, перевернуло наш світ з ніг на голову. Тому ми повинні зайняти єдину і тверду позицію: збройна атака і агресія проти суверенної держави є неприйнятними. Воєнні злочини мають бути розслідувані, воєнні злочинці повинні постати перед судом.

Президентка Угорщина наголосила на необхідності досягнення «справедливого миру» – «коли будуть дотримані всі умови справедливого миру, не лише припинення вогню, а й справжній довготривалий мир, який супроводжуватиметься примиренням».

(Укрінформ)

Очільниця Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

Ми зібралися сьогодні на фоні російської загарбницької війни проти України. Росія відмовляється визнати демократичне право народу України бути господарями власного майбутнього. Російська війна є атакою проти усього, за що ми виступаємо тут, у Раді Європи. Це атака проти її базових принципів. Тим більше важливим є те, що ми об'єднуємо сили для захисту, розвитку й просування демократії. Ми всі стоїмо поряд з Україною. Нападники мають бути притягнуті до відповідальності, і Реєстр шкоди може та буде відігравати у цьому важливу роль.

Вона зауважила, що зміцнення демократії завжди починається з власного дому, а сама демократія ніколи не може сприйматися як даність, вона потребує постійної та копіткої роботи. При цьому зараз, за словами президента Єврокомісії, ризик того, що демократії можуть відкочуватися назад, є цілком реальним.

Саме з цієї причини Європейський Союз проводить уважний моніторинг стану верховенства права у всіх країнах-членах і робить відповідні доповіді кожного року. ЄС також просуває нові ініціативи із забезпечення рівності для своїх громадян, нові правила у боротьбі з корупцією тощо. Вперше в історії ЄС приймає Акт свободи медіа. У контексті таких зусиль співробітництво ЄС з Радою Європи відіграє велику роль у роботі із вдосконалення демократії.

Фон дер Ляєн підтвердила намір ЄС приєднатися до Європейської конвенції з прав людини «якомога швидше» та продовжувати зміцнювати демократичні основи усього Європейського Союзу.

«У контексті російської війни минулий рік позначив поворотний момент для багатьох країн на їх шляху до Європейського Союзу, від Західних Балкан до України, Молдови та Грузії. Ми є сильними, коли стоїмо разом. Разом з цим, я бачу простір для навіть більш тісного співробітництва та партнерства між Європейським Союзом, Радою Європи та кожною з країн-кандидатів. Історія європейської демократії продовжує писатися, в Україні та будь-де на нашому континенті», – зауважила президент Європейської комісії.

(Укрінформ)

Президент Латвії Егілс Левітс:

Сьогодні Росія вписує криваву сторінку в європейську історію. Агресивна війна є найбільшим міжнародним злочином. На жаль, Міжнародний кримінальний суд не має юрисдикції у цій справі. І це – нестерпна прогалина в міжнародному праві.

Латвійський президент додав, що саме тому одразу після повномасштабного вторгнення РФ в Україну він запропонував створити міжнародний трибунал ad hoc для розгляду цієї справи. «Це необхідно з трьох причин: по-перше, щоб відновити справедливість для України, по-друге, щоб підтримати стандарти міжнародного права, досягнуті після Другої світової війни, які забороняють агресивні війни, і, по-третє, щоб не підірвати довіру до наших демократичних цінностей», - додав він.

Левітс зазначив, що Латвія та десятки інших держав вже працюють спільно в Організації Об'єднаних Націй над створенням міжнародного спеціального трибуналу щодо російського злочину агресії.

«Юридично це можливо. Все що потрібно – лише політична воля. Я закликаю всіх вас, колеги, приєднатися до цієї ініціативи», - заявив він.

Латвійський президент також наголосив, що Росія має компенсувати Україні всі завдані збитки у ході агресії. «І тому я вітаю рішення про створення Реєстру збитків, завданих агресією Росії проти України», - додав він.

(Укрінформ)

Міністр оборони Великої Британії Бен Воллес:

Про членство України в НАТО наразі не йдеться. Україна перебуває у вирі війни.

Він наголосив на важливості зміцнення обороноздатності України та спроможності до стримування Росії як зараз, так і після завершення війни.

За словами міністра, політичне рішення щодо членства України ухвалюватимуть усі члени Альянсу після війни. Велика Британія виступає за надання Києву дорожньої карти, додав він.

Воллес підкреслив, що Велика Британія і Німеччина є лідерами на континенті щодо підтримки України. Озброєння, передані обома країнами Україні, зокрема РЗСВ, відіграють важливу роль на полі бою та допомогли зупинити російський наступ, зауважив він.

«Велика Британія і Німеччина посиляють сигнал Росії про неприпустимість агресії, про те, що вона не може виграти цю війну, що вона має залишити Україну в спокої», - наголосив міністр.

([ЛІГА.Новини](#))

Прем'єр-міністр Чорногорії Дрітан Абазович:

Ми підтримуємо Україну з першого дня агресії з боку Російської Федерації, і дамо все для підтримки наших друзів, доки Україна не виграє цю війну.

Україна має перемогти для нас, для Європи та для захисту вільного вибору того, як кожна країна бачить власну організацію, у якому альянсі вона хоче бути і як захищати власні суверенітет і територіальну цілісність.

Він також додав, що для того, аби почати реконструкцію та відбудову України, «не треба чекати кінця цієї війни».

([ЛІГА.Новини](#))

У публікації The Washington Post, присвяченій витoku секретних документів Пентагону, згадується пропозиція «підірвати» нафтопровід «Дружба», що нібито прозвучала від Зеленського в неpubлічній розмові.

Глава МЗС Угорщини Петер Сійярто:

Загроза Зеленського підірвати нафтопровід «Дружба» не лише ставить під загрозу постачання нафти до Угорщини, а й загрожує національному суверенітету, тому будь-яка спроба зруйнувати його є зазіханням на незалежність та безпеку Угорщини.

([Укрінформ](#))

Речник МЗС Польщі Лукаш Ясіна:

Польща була, є і буде сильним прихильником якнайшвидшого членства України в НАТО. Лише членство України в Північноатлантичному альянсі стане гарантією довгострокової стабільності та безпеки в Європі.

Він зауважив, що в Польщі усвідомлюють: позицію Варшави, на жаль, поділяють не всі союзники в НАТО.

«Тому ми робимо все можливе, щоб розвіяти сумніви тих столиць, які воліли б відкласти євроатлантичну інтеграцію Києва на невизначене майбутнє. Водночас ми не можемо уявити собі сценарій, за якого на Вільнюському саміті не було б ухвалено рішень, спрямованих на поглиблення інтеграції Україна-НАТО як у політичному, так і в практичному плані», - підкреслив речник МЗС РП.

([Укрінформ](#))

Заступник речника Держдепартаменту США Ведант Пател:

Передусім, ми вітаємо оголошення президента Ердогана щодо продовження дії Чорноморської зернової ініціативи. Як ми вже говорили

раніше, ми рішуче підтримуємо зусилля ООН і Туреччини щодо угоди, яка підтримує світові ціни на продовольство та зерно на низькому рівні.

Він також нагадав, як особисто держсекретар США Ентоні Блінкен неодноразово наголошував, що світ не повинен кожні кілька тижнів переконувати Москву припинити використання голоду у світі як зброї у війні проти України.

«Ми не повинні нагадувати Росії про те, щоби вона припинила перешкоджати перевіркам, аби дозволити зерну надходити до вразливого населення, яке відчуває потребу в ньому», - зауважив Пател.

Він підкреслив, що Чорноморська зернова ініціатива необхідна світові.

«Ба більше, світ потребує, аби Росія припинила свою незаконну війну проти України, що дозволило би фермерам повернутися на свої поля, що повернуло би торгівлю сільськогосподарською продукцією в нормальне русло та в короткий термін значною мірою покращило би глобальну продовольчу безпеку», - наголосив представник зовнішньополітичного відомства США.

(Укрінформ)

У Хіросімі 19-21 травня має відбутися саміт лідерів G7.

Радник Білого дому з питань нацбезпеки Джейк Салліван:

Передусім, очевидно, що війна в Україні, вторгнення Росії в Україну займає центральне місце і стане важливою темою для обговорень.

Він додав, що обговорюватиметься ситуація на полі бою. Крім того, за його словами, йтиметься про реалізацію санкцій, а також кроки, які робитимуться в спільно країнами G7 на цьому напрямі, у тому числі, виявлення лазівок та схем обходу обмежень, а також посилення тиску на РФ впродовж найближчого часу.

«Вони (лідери G7 – ред.) також говоритимуть про реконструкцію, про економічну та гуманітарну підтримку України й про те, як створити відповідні умови для досягнення прогресу на полі бою, формуючи прогрес за можливим столом переговорів, якщо і коли Україна буде готова зробити це в майбутньому», - зауважив радник президента США.

(Укрінформ)

Минулого тижня міністр оборони від Австрійської партії свободи (ÖVP) Клаудія Таннер відмовилася від участі у відправці в Україну місії з розмінування, посилаючись, серед іншого, на нейтралітет Австрії.

Федеральний президент Австрії Александер Ван дер Беллен:

Я не розумію, чому федеральний уряд все ще вагається у питанні розмінування. (...) будь-які міркування щодо безпеки персоналу, який займається розмінуванням, звичайно, мають бути взяті до уваги, але одне має бути зрозумілим". Водночас він наголосив, що "допомога в розмінуванні цивільних територій, таких як будинки, школи, дитячі садки або

сільськогосподарські угіддя, безумовно, не суперечить австрійському нейтралітету, а є гуманітарною справою.

([Укрінформ](#))

Речник МЗС КНР Ван Веньбінь:

Позиція Китаю щодо українського питання є послідовною і чіткою. Україна не повинна стати кордоном у великому силовому протистоянні.

(...). Усі сторони повинні зберігати спокій, проявляти стриманість і уникати будь-яких дій, які можуть посилити чи ускладнити кризу.

Необхідно будувати збалансовану, ефективну та довговічну архітектуру європейської безпеки шляхом діалогу й консультацій і пошуку рішення, яке справді сприятиме тривалому миру та безпеці в Європі.

Ми сподіваємося, що всі сторони прагнутимуть досягти спільної, всеосяжної та стійкої безпеки і побудують збалансовану, ефективну та довговічну її архітектуру... на основі поваги до законних інтересів безпеки одна одної, щоб реалізувати довготривалий мир у Європі.

([Українська правда](#))

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан вважає, що досі не з'ясована навіть справжня природа конфлікту (російсько-української війни, – ред.): на думку одних, в Україні відбувається «посередницька війна», а інші говорять про справжню війну між сторонами.

«Ніхто не знає, який мирний план матиме шанси на успіх, саме тому Угорщина підтримує всі ініціативи», – підкреслив угорський прем'єр-міністр.

«Україна є нашим сусідом, де проживає угорська меншина, і війна також забрала життя угорців. Конфлікт є особистою національною втратою не лише для України, але й для Угорщини», – додав він.

Говорячи про блокування Європейського фонду миру, Орбан підкреслив, що фонд спочатку був створений для європейської безпеки, а не через війну в Україні.

«Метою фонду є зміцнення безпеки в усій Європі, але поки що гроші йдуть в першу чергу на підтримку України. На думку Угорщини, необхідно з'ясувати, чи продовжує фонд служити своїм початковим цілям, загальноєвропейській безпеці, чи перетворюється на засіб військової підтримки України, і тому Будапешт блокує подальші виплати», – пояснив прем'єр-міністр Угорщини.

([Укрінформ](#))

Заступник високого керівника ООН з питань роззброєння Адедеджи Ебо вказав Росії, яка скликала Радбез для обговорення постачань зброї Україні, що збройні сили РФ самі отримують озброєння з-за кордону.

Він зазначив, що інформація від урядів про постачання систем озброєння і боєприпасів Україні доступна у відкритих джерелах. Ці поставки включають важке звичайне озброєння, зокрема танки, БТР, літаки,

вертольоти, великокаліберні артилерійські системи, ракетні комплекси, безпілотники, боєприпаси з дистанційним управлінням, стрілецьку зброю, легкі озброєння, зазначив він.

«Водночас надходять повідомлення про те, що держави передають або планують передати зброю, наприклад, безпілотники та боєприпаси російським збройним силам для використання в Україні. Більш того, ЗМІ повідомляють про передачу основних видів звичайного озброєння, включаючи артилерійські ракетні системи, недержавним угрупованням, які беруть участь у війні в Україні», – сказав Ебо.

(Укрінформ)

Постпред Франції при ООН Ніколя де Рів'єр:

Чого очікує РФ? Що поставки зброї в Україну припиняться, аби Росія могла виграти цю війну й нав'язати свою волю? І що потім? Тоді ми зможемо перейти до чогось іншого, до нової агресії? Росія не може й не повинна перемогти в цьому конфлікті.

Ми не можемо погодитися на мир, де суверенітет і безпека кожного залежать тільки від співвідношення сил. Саме з усіх цих причин Франція вирішила разом зі своїми партнерами підтримати український народ у його праві здійснювати законну самооборону.

Де Рів'єр наголосив, що в той час, як Захід легально постачає зброю Україні, «Росія прагне придбати її нелегально, аби поповнити свої скорочувані запаси, купуючи безпілотники в Ірану, а також ракети і боєприпаси у Північній Кореї».

Він нагадав, що такі дії РФ є порушенням резолюцій Ради Безпеки ООН.

Частина цієї зброї використовується найманцями ПВК «Вагнер», злочини якої добре задокументовані, додав постпред.

(Укрінформ)

Заступник постійного представника США посол Роберт Вуд:

Забезпечення зброєю територіальної оборони України не продовжує і не загострює цей конфлікт. Швидше, ця зброя допомагає відбити вторгнення РФ до сусідньої країни та запобігти її подальшому вторгненню на суверенну територію України.

Постачання зброї Сполученими Штатами й іншими друзями України не є причиною продовження непотрібної війни РФ. Якби Росія мала справжнє бажання деескалації, вона просто вивела би свої війська та припинила би вторгнення.

Натомість Росія лицемірно вносить такі теми на розгляд Ради Безпеки ООН та звинувачує інших у смерті та руйнуваннях, спричиненими через її агресію.

Представник США також нагадав про постачання іранських безпілотників у Росію, що грубо порушує резолюцію 2231 Ради Безпеки ООН.

«Росія використовувала ці безпілотники, щоб атакувати критично важливу інфраструктуру України та вбивати українських мирних жителів», - наголосив американський дипломат.

([Укрінформ](#))

Заступниця держсекретаря США з питань цивільної безпеки, демократії та прав людини Узра Зея:

Сполучені Штати добиваються притягнення до відповідальності Росії, використовуючи всі дипломатичні засоби, які є в нашому розпорядженні.

(...). За нашими підрахунками, російські сили наразі утримують понад 150 політичних в'язнів із Криму. Більшість із них - кримські татари, і багато із них – журналісти.

Вона також зазначила, що російські окупаційні сили придушили свободу ЗМІ в Криму, й після незаконного вторгнення на півострів кількість медіа там скоротилася більше ніж на 90%.

Загалом, по всій Україні російські війська незаконно затримали десятки тисяч цивільних, причому в багатьох випадках РФ не підтверджує або навіть не визнає це.

«Сполучені Штати висловлюють підтримку цим затриманим. Ми продовжуємо наполягати на міжнародному доступі до центрів ув'язнення в російських зонах утримання», - наголосила представниця Держдепу.

([Укрінформ](#))

Постійна представниця Великої Британії при ООН Барбара Вудвард:

Грубо порушуючи відповідні резолюції Ради Безпеки, Росія бере зброю для путінської незаконної війни у таких держав, як: Іран та КНДР. Об'єднане Королівство закликає інші країни не надавати Росії військову допомогу.

Натомість Україна, за її словами, має повне право на самооборону, а «Росія може у будь-який момент припинити цю війну, вивівши свої війська. До того часу ми допомагатимемо Україні відстоювати свій суверенітет й територіальну цілісність й дотримуватися принципів Статуту ООН», - зазначила дипломат.

([Укрінформ](#))

У Хіросімі 19 травня почався 48-й саміт «Групи семи».

Президент Європейської ради Шарль Мішель:

Кремль продовжує розпалювати вогонь війни в Україні. Ми в ЄС напружено працюємо, щоб надати Україні все, чого вона потребує. Більше зброї. Більше боєприпасів. Це важливо для її контрнаступу.

Він також наголосив, що у Хіросімі з усією очевидністю можна бачити, що російська риторика, особливо ядерна, є неприйнятною та безвідповідальною. «І ми закликаємо росію припинити безумні дії навколо Запорізької атомної енергетичної станції, що наражають на ризик безпеку всього континенту», - заявив він.

«Ми й надалі підтримуватимемо Україну, надаючи потужну військову, політичну, гуманітарну та фінансову допомогу. ЄС та його країни-члени вже надали понад 70 мільярдів євро для допомоги Україні. ЄС також здійснює рішучі заходи для стримування російських військових дій. Нині ми зосереджені на тому, щоб закрити прогалини (у санкціях – ред.) та продовжувати відрізати росію від критично важливих поставок. Ми заборонимо торгівлю російськими алмазами. Російські алмази – не назавжди, тож ми заявимо відкрито та відверто, що ці санкції необхідні та виправдані», - заявив президент Євроради.

[\(Укрінформ\)](#)

У Хіросімі 19 травня почався 48-й саміт «Групи семи».

Президент Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн прокоментувала сесію, що присвячена ситуації в Україні та надання їй допомоги у боротьбі проти російської агресії:

Так довго, як буде необхідно, це має бути наша спільна тема у підтримці України:

- надати необхідну військову допомогу,
- забезпечити економічну стійкість, включаючи фінансову допомогу на цей рік та після нього,
- зробити більш жорсткими санкції, з особливим фокусом на (запобігання) їх обходження.

Єдність є нашою силою.

[\(Укрінформ\)](#)

У Хіросімі 19 травня почався 48-й саміт «Групи семи».

Голова уряду Великої Британії Ріші Сунак передав «пряме повідомлення» російському диктатору Володимиру Путіну.

«Ми не збираємося йти», — сказав він, маючи на увазі те, що підтримка України західними країнами триватиме.

«Росія має знати, що ми та інші країни непохитні у своїй рішучості підтримувати Україну не лише тут і зараз ресурсами, необхідними їй для захисту, але й у довготерміновій перспективі», — сказав Сунак.

[\(Укрінформ\)](#)

Заступник держсекретаря США з управління та ресурсів Річард

Верма:

Я бачу, як уряди в усьому світі запроваджують жорсткі санкції, як компанії підкоряються вимогам і припиняють інвестиції в Росії. Вважаю, що

це стало дуже потужним сигналом, тому я не став би недооцінювати ефективність і важливість цих санкцій. І нам доведеться продовжувати шукати інші інструменти, поки триватиме агресія.

([Укрінформ](#))

Президент Парламентської асамблеї Ради Європи Тіні Кокс:

Зрозуміло, що ваша Конституція не дозволяє проводити вибори під час дії воєнного стану. Стан справ на сьогодні саме такий. Тому нині ваша країна не має права проводити вибори. Це зрозуміло, і я хотів би чітко на цьому наголосити.

(...) я хочу сказати уряду, парламенту і народу України, що саме у ваших руках прийняття рішення: чи будуть вибори і коли саме вони відбудуться. Поки діє воєнний стан і ваша Конституція залишається такою, якою вона є, виборів бути не може. Але рано чи пізно момент настане, і відбудуться вибори. Моя порада — починати готуватися до них якомога швидше.

Доки ваш уряд і парламент вважають, що слід дотримуватися Конституції, доти вибори неможливі. Втім, це, звісно, в руках вашого уряду і парламенту – можливо змінити Конституцію і зробити так, щоб воєнний стан був скасований на певний період, або дозволити проведення виборів в інший спосіб. Тобто, я хочу сказати, що не потрібно залишати на розсуд російського агресора те, чи будуть у вас вибори і коли саме вони мають відбутися. Бо зрозуміло, що на підставі чинного законодавства України виборів бути не може. І також зрозуміло, що воєнний стан може бути скасований лише тоді, коли закінчиться війна.

Так, війна повинна закінчитися якомога швидше — і вона закінчиться тоді, коли Росія припинить незаконну агресивну війну проти України і виведе всі свої війська з української території. Це те, що ми повинні пам'ятати щодня. І саме український народ повинен вирішувати, коли і за яких умов він хоче використовувати свою демократію.

([Укрінформ](#))

В рамках саміту «Групи семи» відбулася зустріч Президента України Володимира Зеленського та Президента Європейської Ради Шарля Мішеля.

Речник Президента Євросоюзу Баренд Лейтц:

Президент Мішель підкреслив, що рішуче підтримує підготовку нового багаторічного макрофінансового економічного пакета для України після 2023 року. Цей пакет відобразить довгострокові зобов'язання ЄС з допомоги Україні, яка веде боротьбу проти злочинної російської війни. Військова допомога також буде збільшена, включаючи доставку боєприпасів та створення коаліції з поставок бойових літаків.

Президент Євросоюзу Шарль Мішель під час зустрічі з Президентом України Володимиром Зеленським у Хіросімі підтвердив, що ЄС зберігає

солідарність з Україною у її боротьбі проти агресії РФ та розробляє новий пакет фінансової допомоги після 2023 року.

«У контексті перспективи України на входження до ЄС, Президент Мішель відзначив зусилля Президента Зеленського у впровадженні триваючої судової реформи та у боротьбі з корупцією, та підтвердив намір порушувати це питання під час Європейської Ради до кінця поточного року», - повідомив Лейтц.

(РБК-Україна)

Президент України Володимир Зеленський відвідав саміт «Великої сімки».

Президент Франції Еммануель Макрон:

Я думаю, що це унікальна можливість [провести] обмін думками з багатьма країнами з півдня і висловити свою ситуацію, висловити послання і поділитися думкою. Я вірю, що це може стати переломним моментом.

(Укрінформ)

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Ми тут ще раз запевнили, що будемо надавати Україні необхідну підтримку, доки це буде необхідно: гуманітарно, фінансово, а також постачанням зброї. Це широкий консенсус, який країни G7 знайшли з цього питання. Це також важливо, тому що консенсус також містить меседж, що справедливий мир можливий лише в тому випадку, якщо Росія зрозуміє, що вона повинна припинити цю війну і вивести війська.

(...). Шольц привітав участь у саміті Президента України Володимира Зеленського, з яким він провів «дуже інтенсивні переговори» нещодавно в Берліні. За його словами, відбулися добрі консультації і є конкретні домовленості щодо подальших санкцій проти РФ.

«Дуже важливо, щоб ми зробили все можливе для подальшого вдосконалення вже розроблених санкцій, спрямованих на те, щоб утримати Росію від продовження цієї війни. Це розуміння, якого ми тут, по суті, досягли», - сказав очільник німецького уряду.

Реакція представників української громадськості

Гурт Kalush Orchestra записав відео зі словами підтримки для полонених захисників «Азовстали» та їх родин ([Укрінформ](#)).

Про це Асоціація родин захисників «Азовстали» повідомила у Телеграмі (...).

Зазначається, що Kalush Orchestra підтримують гарнізон «Маріуполь» не вперше – у травні 2022-го, коли бої на «Азовстали» досягли піку катастрофи, виконавці закликали врятувати Маріуполь та «Азовсталь» у прямому ефірі на Євробаченні, попри прямі заборони правилами міжнародного конкурсу вчиняти такі дії. Тоді меседж про потребу негайного порятунку захисників вивів «Азовсталь» у топ запитів в Google по всій Європі. Влітку того ж року гурт передав 5 мільйонів гривень на реабілітацію повернутих з полону героїв.

У Варшаві відбулася благодійна виставка-аукціон «На межі життя», на якій були представлені картини української художниці Юлії Ангелюк і військові трофеї з різних куточків України ([Укрінформ](#)).

За словами волонтерки організації SUN for Ukraine із Кракова Тетяни Голюк, купуючи експонати цієї виставки, люди долучаються до допомоги українським воїнам.

Голюк зауважила, що інша частина виставки – військові трофеї, тобто «речі людей, які вже перейшли межу життя».

Виставку-аукціон раніше провели у Кракові. Планується її проведення в Любліні, а також, можливо, в інших країнах Європи.

Своєю чергою волонтерка SUN for Ukraine Дарина Січкара повідомила, що трофейні військові експонати для виставки-аукціону отримано від воїнів 25-ї окремої повітрянодесантної Січеславської бригади. Кошти з проданих експонатів спрямують на купівлю приладів нічного бачення для цієї бригади.

Серед представлених військових трофеїв на виставці були гільзи, одяг, шоломи, шеврони, зброя, аптечки, бронежилети, пропагандистська література. Трофеї мали QR-коди. З їх допомогою кожен бажаючий міг прочитати історію цього експонату трьома мовами (польською, англійською та українською) (...).

Світовий конгрес українців (СКУ) закликав зробити у Всесвітній день вишиванки, 18 травня, пожертву через ініціативу *Unite With Ukraine* на підтримку відважних захисників і захисниць України ([Укрінформ](#)).

У Конгресі наголосили, що вишиванка – це споконвічна броня та духовний оберіг українців. Багато синів та дочок України були вимушені змінити свої вишиванки на однострій збройних сил, адже сьогодні триває боротьба проти тих, хто хоче знищити все українське. Вдягаючи свої вишиванки у цей день, СКУ просить згадати тих, завдяки кому українська культура, українська мова та Україна існує (...).

Національний театр імені Марії Заньковецької виступив на сценах Великої Британії та Ірландії, зібрані під час гастролів кошти будуть передані військовим медикам з Львівської області для придбання «швидкої» ([Укрінформ](#)).

Зокрема 28 квітня актори грали виставу у Манчестері у народному домі «Дніпро», 29 квітня — в Дубліні (Ірландія), у професійному театрі Tommy Leddy Theatre.

30 квітня у Лондоні «Наталка Полтавка» представляла Україну в театрі з 200-літньою історією Clapham Grand. На сцені цього театру виступали знаменитості опери та довгий час актор німого кіно Чарлі Чаплін.

Квитки на усі вистави були розпродані задовго до приїзду акторів.

За гастролі театр отримав прибуток у 8 тисяч фунтів.

В американському ПЕН-клубі росіянам не дозволили виступати разом з українськими письменниками, після чого членкиня правління, громадянка РФ Маша Гессен на знак протесту пішла у відставку ([Укрінформ](#)).

Гессен (яка, говорячи про себе у третій особі, вживає займенник «вони», аби уникати визначення статі) вийшла зі складу правління американського ПЕН-клубу після того, як у відповідь на протести українських письменників було скасовано панель за участю російських літераторів на фестивалі World Voices («Голоси світу»), що проходив під егідою організації.

Українські письменники Артем Чапай і Артем Чех, які також є військовими ЗСУ, мали виступити 13 травня на панелі щодо літератури учасників бойових дій. Прибувши до Нью-Йорка, українці зауважили, що в окремій панелі – щодо письменників у вигнанні, яку мала модерувати Гессен, – беруть участь двоє росіян.

За словами генеральної директорки ПЕН-Америка Сюзанни Носсель, Чех та Чапай повідомили організаторам, що не зможуть взяти участь у обговоренні, посилаючись на заборону долучатися до заходів разом із росіянами. Відтак панель за участю росіян було скасовано (...).

Благодійний інклюзивний концертний проєкт «Відчинилося життя», який відбувся у Львові та Тернополі, зібрав 400 тис. грн. для одного із підрозділів Сил спеціальних операцій ([Укрінформ](#)).

Засновниця проєкту «Відчинилося життя» Оксана Потимко:

Придбані за кошти від обох концертів аксесуари допоможуть українським військовим наблизити перемогу України. Щира дяка усім, хто придбав квиток на концерти «Відчинилося життя» у Львові та Тернополі, і цим не лише підтримав унікальний для країни виступ незрячих співаків разом з оркестром та українськими зірками, але й активно долучився до підтримки ЗСУ.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Чеський волонтер, який у рамках проєкту Phoenix («Фенікс») допомагав з лікуванням українських військових на передовій на сході України, помер після отриманих поранень ([Укрінформ](#)).

Його товариші підкреслюють, що Тейлор, окрім надання медичної допомоги, також організовував гуманітарну допомогу – з першого дня війни він забезпечив десятки поставок у важкодоступні райони, евакуював цивільних осіб з небезпечних зон (...).

З початком розв'язаної росією війни Тейлор повністю присвятив себе справі порятунку життів в Україні.

Катрін Денев зачитала вірш Лесі Українки на відкритті Каннського кінофестивалю ([INSIDER](#)).

16 травня на Лазуровому узбережжі Франції стартував 76-й Каннський міжнародний кінофестиваль.

Одним із головних моментів церемонії відкриття стала поява на сцені легендарної французької актриси Катрін Денев. Привітати всіх, хто зібрався, актриса вирішила віршем Лесі Українки «Надія» («Ні долі, ні волі у мене нема...»). Денев прочитала його у перекладі на французьку мову.

У Празі відбувся протестний марш під назвою «Поверніть Українських дітей додому!», організований двома чеськими мамами з метою показати, що чеському суспільству не байдужа доля українських дітей, яких викрала терористична росія ([Укрінформ](#)).

Марш стартував біля Посольства України в Чехії, звідки колона рушила до посольства росії, щоб нагадати російським дипломатам про скоєні російські злочини проти України.

На сторінці події у Фейсбуці організатори акції зазначили: «Крадіжку нового покоління не можна розуміти інакше, як спроби системної ліквідації майбутнього вільної української нації! Крім того, за своєю масовістю цей жахливий злочин навряд чи можна порівняти з іншими історичними, чи сучасними світовими подіями. У будь-якому цивілізованому суспільстві не можна миритися з таким жахіттям і залишати це непоміченим».

Колишній військовослужбовець армії США Ніколас Меймер загинув цього тижня внаслідок обстрілу російської артилерії в охопленому боями місті Бахмут ([Укрінформ](#)).

За словами підполковника у відставці Перрі Блекберна, засновника некомерційної організації AFGFree, з якою Меймер співпрацював в Україні,

Ніколас Меймер перебував у будівлі в Бахмуті, що обвалилася внаслідок артобстрілу.

Блекберн додав, що українці, які були з Меймером, вважають, що він або опинився в пастці в обваленій будівлі, або був убитий «шквальним вогнем» російської артилерії.

Підтвердження смерті Меймера з'явилося після того, як керівник російської приватної військової групи «Вагнер» Євген Пригожин заявив, що показав тіло американця на відео, опублікованому в групі Wagner Telegram у вівторок, 16 травня.

Британець Том Хашемі здійснив велосипедну подорож з Лондона до Львова, в межах якої зібрав понад 21 тисяч фунтів на розмінування території України ([Укрінформ](#)).

Британця дуже вразило те, що від нерозірваних мін і снарядів через необережність та цікавість найчастіше потерпають діти. Маючи 5-річного сина, ця проблема його особливо зачепила, тому він вирішив збирати кошти саме на таку ціль. Йому вдалося зібрати 21 тисячу фунтів (...).

Мер Львова презентував гостю екосистему «Незламні», яка розбудовується у Львові для допомоги людям, що постраждали від війни, та розповів про співпрацю з різними містами-побратимами. Під час зустрічі домовились про подальшу співпрацю: зокрема, Хашемі спробує допомогти Львову налагодити партнерство з британськими містами.

Що у Казахстані думають про війну Росії проти України ([ЛІГА.Новини](#)).

Станом на травень 2023 року 21% казахів підтримують Україну, 12,8% опитаних симпатизують Росії. Про це свідчать результати опитування, яке провело Бюро експрес-моніторингу громадської думки DEMOSCOPE разом із дослідницьким центром PaperLab.

За даними соціологічного дослідження, 59,8% громадян Казахстану дотримуються нейтралітету у питанні війни Росії проти України.

Найбільший відсоток тих, що симпатизує Росії, виявили серед людей, старших за 60 років – їх 22,9%.

Саме ця група опитаних отримує інформацію про загарбницьку війну проти України з телебачення. Загалом, у Казахстані Росія проводить масштабну інформаційну компанію, насаджуючи прокремлівські наративи.

Загалом події в Україні цікавлять 70% казахів, лише 24% кажуть, що їх не турбує геополітична ситуація, що склалася внаслідок вторгнення російських військ на територію України.

Сумарно третина жителів Казахстану вірять російській пропаганді, а саме: 13,6% переконані, що Росія проводить «СВО» та нібито бореться в Україні з «нацистами»; 18,2% впевнені, що Росія воює з країнами НАТО та Заходу на території України.

Що стосується перемоги у війні, 10% казахів думають, що переможе Росія, 8,9% вірять в Україну. 54% респондентів заявили, що бажають «компромісу» у цьому питанні, ще 27,1% – не знають, як все закінчиться.

Опитування реалізовано СФ «Міжнародний центр журналістики MediaNet» за підтримки Фонду ім. Конрада Аденавера, у партнерстві з дослідницьким центром PaperLab у період з 3 до 12 травня 2023 року.

Проект «Подарунок для путіна» в Чехії повідомив про завершення збору 2,3 мільйона доларів на закупівлю для України системи RM-70 і ракет до неї ([Укрінформ](#)).

Лише за два з половиною місяці внески зробили 19 165 осіб та компаній.

Очікується, що ракетна установка буде поставлена в Україну протягом кількох тижнів.

«Подарунок для путіна» також анонсували початок наступного збору на закупівлю 10 тонн вибухівки для українського спецпідрозділу «Корд».

Громадяни 5 країн підтримують запрошення України в НАТО до закінчення війни ([Українська правда](#)).

У Франції, Німеччині, Італії, Нідерландах та США існує суспільна підтримка початку процесу вступу України до НАТО навіть у той час, поки війна триває.

Про це свідчить результат опитування громадян п'яти країн, зроблене на замовлення центру «Нова Європа» компанією Kantar.

З огляду на проведення саміту НАТО у Вільнюсі, на якому Україна очікує отримати запрошення на вступ до Альянсу, громадян 5 країн, які входять до блоку, запитали, на які дії НАТО вони сподіваються.

Якщо розглядати два найпопулярніші варіанти відповідей разом – «запросити Україну стати членом НАТО, незважаючи на війну» та «запросити Україну стати членом НАТО, але з фактичним вступом після закінчення війни» – то помітна підтримка запрошення більшості громадян в усіх країнах, де проводили опитування.

Рівень підтримки цих двох об'єднаних варіантів коливається в опитаних країнах ЄС від 50% до 56%, тоді як у США цій опції віддають перевагу 70% респондентів із тих, хто визначився.

Найбільший спротив членству України в НАТО спостерігається в Німеччині (22%), а найменший – у США, де проти виступають лише 12%. Показники в інших країнах такі: 17% у Франції, 19% в Італії та 16% у Нідерландах.

Експертні оцінки

(УНІАН)

Авіаційний експерт Костянтин Криволап:

Російська авіаційна галузь «летить» до катастрофи, оскільки всі дозволи на експлуатацію літаків там зараз видають некомпетентні організації.

Існують дві організації, які займаються питаннями безпеки цивільної авіації. Це Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО) та Міжнародна організація повітряного транспорту (ІАТА). Жодна з цих організацій в Росії зараз не діють.

ІКАО – це орган ООН, який розробляє всі стандарти безпеки, а ІАТА – це неурядова організація перевізників. Усі етапи життєвого циклу літака, починаючи від проєкту і закінчуючи утилізацією, описуються стандартами ІКАО. Для кожного літака видається так званий сертифікат льотної придатності. І тільки на підставі цього сертифіката льотної придатності літак можна підіймати в повітря.

Очільник російського уряду Михайло Мішустін заявив про продовження експлуатації літаків на рік. Сталося це наприкінці 2022 року.

Усі регламентні роботи, які повинні були проводитися на літаках, – а це діагностика, обстеження двигунів, обслуговування їх, усі роботи по фюзеляжу – роблять спеціально навчені люди за відповідними регламентами нормами. Як ви на автомобілі заїжджаєте на гарантійне обслуговування, точно так само в авіації це гарантійне обслуговування триває фактично все життя. Весь життєвий цикл літака.

Літати в Росії стає небезпечно. Я не радив би користуватися цими літаками, оскільки припинилося постачання запчастин та обслуговування цих бортів фахівцями.

І ті країни, які не хочуть потрапити під санкції, не займаються ремонтом і обслуговуванням авіації, постачанням запчастин.

(УНІАН)

Економіст, фінансовий аналітик, експерт аналітичного центру «Об'єднана Україна» Олексій Куц:

Вперше у своїх прогнозах Єврокомісія дала оцінку економічній ситуації в Україні як державі, яка прагне стати членом ЄС. В економічному прогнозі European Economic Forecast, Spring 2023 йдеться, що від падіння майже в 30 % за підсумками 2022 року, українська економіка може зрости на 0,6 % у 2023 році. А у 2024 році зростання може становити 4 %, якщо до цього часу закінчиться війна. В Єврокомісії також зазначають, що економіка України показала більшу витривалість до викликів, ніж від неї очікували.

З цього приводу варто зазначити, що Україна, по класифікації Світового Банку чи МВФ, поки що йде в групі країн Східної Європи та Центральної Азії. Європейці стали в цьому плані більш гнучкими й включили нас до країн, які перебувають на шляху до Європейського союзу. Тобто нас розглядають майже як Балканські країни, які просунулись трошки вище. Ця класифікація буде закріплюватись і, думаю, згодом в багатьох інших класифікаціях ми будемо належати до європейської економіки.

Що стосується прогнозів, я не вважаю їх райдужними. Фактично глибина падіння української економіки була у 2022 році величезною. І треба брати до уваги таке поняття, як відштовхування від низької статистичної бази порівнянь. Простими словами, якщо у вас, наприклад, виробництво автомобілів знизилось до однієї штуки, то випуск двох – це вже зростання. Тому тут – питання в статистичній базі порівнянь. Вона настільки низька, що будь-яка активність буде відбиватись на невеличкому зростанні. Тому дані, які надає Єврокомісія, це такий авансовий прогноз, реверанс українській економіці.

Якщо говорити про зростання в 2024 році, я так розумію, що Європейська комісія вже закладає модель післявоєнного зростання. Однак, на мій погляд, будь-які темпи економічного зростання України на рівні менше, ніж 8–10 %, це, умовно кажучи, економічний саботаж і профанація.

Ми настільки сильно впали, що нам необхідна економічна модель випереджаючого зростання. Це потрібно для того, щоб українці поверталися з-за кордону на Батьківщину. Вони будуть це робити, якщо відбуватиметься динамічне відновлення економіки. А 4 % – це вкрай низькі показники. До війни ми зростали на 3,5 %, а 4 % після війни, з урахуванням того, що будуть йти процеси відновлення, будуть інвестиції в інфраструктуру, житла, соціальних об'єктів, енергетики, транспорту тощо, це абсолютно недостатній показник. Ми маємо перейти до моделі випереджаючого зростання. Наша економіка протягом найближчих п'яти років після війни має зростати на рівні 8–10 %.

Якщо підсумувати, я б сказав так: по-перше, треба радіти тому, що, з точки зору економічної ментальності, ми вже європейська економіка. Тобто ментально нас вже включають в європейський економічний простір. Це, в принципі, позитив, і цьому треба радіти.

По-друге, той факт, що взагалі на 2024 рік вкладається зростання, означає, що в аналітичних моделях європейців війна або закінчиться, або перейде на такий собі рівень низької інтенсивності. Цьому теж треба радіти в тому сенсі, що очікується відновлення.

І ще один важливий момент полягає в тому, що, попри усе це, нам треба попрацювати над «домашнім завданням», щоб створити економічну модель випереджаючого зростання на рівні 8–10 % на рік. Європейці тут нам нічим допомогти не зможуть. Вони можуть дати допомогу у вигляді

технологій, обладнання, фінансів, але вони не придумують за нас образ майбутньої України. Це ми мусимо зробити самі.

([Еспресо](#))

Політолог Андрій Піонтковський:

Кремль несамовито потребує втручання переговорників, бо розуміє, що програє війну. Зараз Путін б'ється не за перемогу над Заходом. Нагадаю, війна почалася з його ультиматуму Заходу: забирайте свої бебехи й геть звідси на лінію Батія – Джугашвілі, як я її називаю. Війну програно, Путін б'ється зараз за свою владу й життя, йому вкрай потрібна якась угода, щоб продати своєму глибинному народові як почесну нічию. Тому, така шалена активність на всіх фронтах.

Офіційна позиція Великої сімки, Заходу залишається тією ж самою: жодних переговорів із Путіним, поки він не погодиться піти з усіх окупованих територій України. Це чітко сказав Байден на ганку Білого дома під час зустрічі з Макроном. І ця позиція Заходу не змінилася. Навпаки, триумфальний візит Зеленського в Європу показує, що ця рішучість Заходу, не вести переговори з Путіним, поки він не погодиться на повний вихід з окупованих територій, лише посилилася та підтримується зараз рішучішими діями й щодо постачання озброєнь Україні.

([Ділова столиця](#))

Політичний оглядач Юрій Вишневський:

Вплинути на позицію таких країн, як Бразилія, Індія, Китай, ПАР, — завдання дуже непросте. Але й не можна сказати, щоб воно було зовсім безнадійним, особливо коли тобі допомагають аргументами Джо Байден та інші лідери G7.

Україна фактично вже почала переговори з посередниками про можливі переговори з Росією. В ролі цих посередників виступають Китай (з ним переговори вже почалися), ПАР (переговори вже анонсовані), Індія та Бразилія (консультації можуть бути проведені на полях саміту G7 в Японії). Ці чотири країни є партнерами Росії в об'єднанні БРІКС (Brazil, Russia, India, China, South Africa). І якщо вдасться зрушити їх із проросійської позиції — отже, переговори про переговори затіяно даремно.

Після 24.02.2022 на роль посередників між Києвом та Москвою претендували ціла низка країн. Нагадаємо, що спочатку відбувалися прямі українсько-російські переговори у Білорусі та потім у Туреччині. Після їхнього провалу було кілька мирних планів. Найперший ще рік тому запропонував тодішній прем'єр-міністр Італії Маріо Драгі. Суть його пропозицій була у негайному припиненні вогню та початку переговорів. Цей план було поховано 16 червня, коли Драгі одночасно з лідерами Німеччини, Франції та Румунії приїхав із візитом до Києва та побував в Ірпені.

Аналогічну ідею продовжує просувати президент Туреччини Реджеп Ердоган. Менш ніж місяць тому, 26 квітня, його прес-секретар Ібрагім Калин підтвердив, що Ердоган готовий «усадити сторони за стіл переговорів». За його словами, головне — негайно зупинити кровопролиття, а потім можна вести переговори три чи п'ять років.

Ще одним зусиллям у тому ж напрямку стали 12 пунктів, оприлюднених Китаєм у річницю повномасштабного російського вторгнення в Україну. У тому числі ті ж «Припинення бойових дій» і «Відновлення мирних переговорів» (пункти 3 і 4), а також «Припинення односторонніх санкцій» (пункт 10) та інші пропозиції, вигідні Росії.

І ось те, що зовсім не вдалося Драгі та Ердогану, частково вдалося Сі Цзіньпіну. Київ фактично погодився взяти участь у грі, затіяній Пекіном, і визнав за ним функцію посередника. Вранці 18 травня із повідомлення МЗС КНР стало відомо, що спеціальний представник уряду Китаю у євразійських справах Лі Хуей відвідав Україну для «обміну думками з таких питань, як політичне врегулювання української кризи та китайсько-українські відносини». У рамках візиту Хуей зустрівся з президентом Володимиром Зеленським, керівником Офісу президента Андрієм Єрмаком, главою МЗС Дмитром Кулебою, а також міністрами інфраструктури, енергетики та оборони. Хуей виклав позицію Китаю, яка ґрунтується на запропонованому Сі Цзіньпіном у лютому мирному плані. «Панацеї для виходу з кризи немає, всім сторонам потрібно починати з себе, накопичувати взаємну довіру, створювати умови для припинення війни та мирних переговорів», — заявив Хуей.

Раніше повідомлялося, що після відвідин України він вирушить до Польщі, Франції, Німеччини і, нарешті, Росії. Тобто це човникова дипломатія у китайському виконанні. З Москви, цілком можливо, Лі Хуей знову вирушить до Києва кружним шляхом через європейські столиці.

Отже, переговори про переговори вже розпочалися. Це вже доконаний факт, а ось наслідки його, звісно, ще лише гіпотетичні. Відзначимо ризики та можливості.

На даний момент немає підстав побоюватися, що Київ може піддатися наполегливій вимозі Пекіна і погодитись на перемир'я. Головний ризик полягає в іншому: якщо посередницька місія Китаю провалиться, Сі Цзіньпін може помститися посиленням допомоги Путіну, включаючи постачання озброєнь.

Але цей ризик – у майбутньому. А зараз Україна отримала кілька хороших можливостей.

Насамперед є надія, що Китай, взявши на себе функцію посередника, утримуватиметься від явно антиукраїнських дій і, зокрема, від постачання до Росії військової техніки та боєприпасів. А для нас це критично важливо саме зараз. Тож якщо переговори про переговори не завадять нашому контрнаступу, то хай собі йдуть.

Крім того, переговори з посередниками — це, безперечно, хороша можливість вплинути на самих посередників. До речі, напередодні візиту Лі Хуея до Києва заступник речника держдепартаменту США Ведант Патель заявив, що цей візит є важливим, оскільки Пекін має знати позицію Києва. Офіс Зеленського прозвітував, що Єрмак разом з іншими представниками української влади провів для китайської делегації брифінг про поточну безпекову ситуацію. Зокрема, начальник ГУР МО Кирило Буданов та заступник Єрмака Роман Машовець поінформували китайських гостей про ситуацію на фронті та втрати ворога.

Аналогічна нагода з'явиться на переговорах з іншим посередником — Африкою. 16 травня президент ПАР Сиріл Рамафоса виступив із мирними ініціативами від імені своєї країни та ще низки африканських країн, серед яких — Замбія, Сенегал, Конго, Уганда, Єгипет. Глави цих країн хочуть відвідати Київ та Москву, щоб представити свій план. За словами президента ПАР, президенти України та Росії вже погодилися прийняти делегацію від країн Африки для обговорення мирного врегулювання війни.

Справді, речник Зеленського Сергій Никифоров підтвердив, що 13 травня Рамафоса під час телефонної розмови інформував Зеленського про намір приїхати до України у складі місії від кількох африканських країн. «Президент України привітав таку мирну ініціативу. Володимир Зеленський готовий прийняти високих гостей в Україні, вислухати їхні пропозиції...» — сказав Никифоров.

Китай та ПАР разом із Росією входять до об'єднання БРІКС. Інші дві країни цієї п'ятірки — Індія та Бразилія — також виступають за мирні переговори. Так, прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді напередодні річниці повномасштабної російської агресії проти України заявив на прес-конференції в Нью-Делі: «Із самого початку подій в Україні Індія наполягала на вирішенні цієї суперечки шляхом діалогу та дипломатії. Індія готова сприяти будь-якому мирному процесу».

Президент Бразилії Лула да Сілва 16 квітня після візиту до Китаю та переговорів із Сі Цзіньпіном закликав до створення аналога G20 за участю країн Латинської Америки, Китаю та Об'єднаних Арабських Еміратів, щоб ця організація стала посередником між Україною та Росією. «Я говорив з еміратським шейхом Мухаммадом бін Заїдом Аль Нагаяном про війну. Я говорив з главою Китаю Сі Цзіньпіном про мир. І я думаю, що ми знаходимо людей, які вважають за краще говорити про мир, а не про війну. Я думаю, ми досягнемо успіху», — заявив він. За його планом Україна має відмовитися від Криму на користь Росії.

Нарендра Моді та Лула да Сілва обидва будуть гостями саміту G7 у Хіросімі 19-21 травня. Зеленський там також буде. За даними агентства Bloomberg, він вилетить на військовому літаку ВПС США до Японії після участі у саміті Ліги арабських держав у Саудівській Аравії. Як прокоментувала британська газета Financial Times, Зеленський прагне

зміцнити підтримку з боку Заходу, а також забезпечити підтримку з боку Індії та Бразилії, які не входять до G7.

Індійський телеканал News18 повідомив, що Зеленський зустрінеться із Моді на полях саміту. Щодо бразильського президента, то він ще 10 травня заявив, що на саміті в Хіросімі хоче запропонувати своє посередництво для переговорів між Києвом і Москвою. За його словами, потрібно знайти «золоту середину» між інтересами України та Росії.

На думку західних медіа, тема переговорів про переговори буде на саміті однією з головних. Так, агентство Reuters, посилаючись на інформацію офіційного представника Євросоюзу, підтвердило, що у Хіросімі «лідери G7 обговорять ідею міжнародного мирного саміту щодо України». Газета New York Times припускає, що лідери G7 протягом трьох днів обговорюватимуть всі аспекти війни Росії в Україні, у тому числі запровадження санкцій, надання Києву винищувачів F-16 та «можливість переговорів про перемир'я або мирний договір». «Лідери Індії, Бразилії та інших країн, які неохоче підтримували Україну, також присутні на зустрічі як спостерігачі, і присутність пана Зеленського може ускладнити для них збереження цієї позиції, заявили кілька офіційних осіб», — пише газета, посилаючись на свої українські джерела.

Звісно, вплинути на позицію таких країн, як Бразилія, Індія, Китай, ПАР, — завдання дуже непросте. Але й не можна сказати, щоб воно було зовсім безнадійним, особливо коли тобі допомагають аргументами Джо Байден та інші лідери G7. Зараз Україна має шанс зробити партнерів Росії у БРІКС менш проросійськими. Якщо вони почнуть робити кроки в цьому напрямі, то в перспективі можуть дійти логічного висновку, що буква Р у їхній аббревіатурі вже зайва.

Втім, це не скасовує ризиків. Кремль, звісно, намагатиметься використовувати партнерів із БРІКС для того, щоб схилити Київ до перемир'я. Але його аргументи виглядають дедалі менш переконливими, на відміну від аргументів української армії та західних союзників України.

(Укрінформ)

Засновниця Фонду «Енергетична дія для України» Юліана Оніщук:

(...). Ідея будувати саме гібридні сонячні станції виникла рік тому. А в жовтні, коли почалися цілепрямовані ворожі ракетні атаки на енергетичну інфраструктуру, намагання залишити українців без світла й тепла, ми остаточно переконалися, що потрібно масово встановлювати саме таке обладнання, яке не лише виробляє, а й акумулює електроенергію. У разі блекауту це гарантує кілька годин автономного живлення критично важливих об'єктів.

Спочатку, коли у квітні 2022 року я шукала однодумців та донорів, всі питали: що ти робиш, які сонячні станції у школах, коли війна, і кому це

взагалі треба? Мені навіть було складно знайти команду, тому що активна молодь хотіла збирати кошти на їжу, на зброю... А моє бачення: навіть у таких екстремальних умовах, під час війни, треба займатися відновлювальною енергетикою. Я не могла це пояснити раціонально, але так відчувала. Вважала: є люди, які допомагають ЗСУ, є ті, хто підтримує нужденних, і мають бути ті, хто вже думатиме про майбутнє.

І коли ми вже будували першу сонячну станцію в одній зі шкіл на Київщині, почалися масовані атаки на енергетичну інфраструктуру. А у нас вже був у роботі важливий проєкт. Тоді, в листопаді, дуже велика була до нас увага: всі у відчаї, думають, як долати жахливі проблеми з енергетикою перед зимою, а ми вже побудували станцію, і про це всі говорять... Тому, вважаю, що ми зі своєю місією опинилися у правильному місці і в правильний час.

Перший проєкт ми втілювали в ірпінській школі-ліцеї «Мрія» на Київщині. Це – один з найбільших навчальних закладів міста, розрахований майже на 2 тисячі дітей.

(...). Першу електростанцію в межах проєкту «50 сонячних лікарень» відкрили минулого тижня в Чернігівській обласній дитячій лікарні. Потреби медичних закладів в електриці, звісно ж, більші. При цьому часто йдеться про роботу апаратури з підтримання життєдіяльності людей – у тому числі, й під час операцій.

(...). У найближчих планах і роботи в чернігівській загальноосвітній школі № 3. Там встановимо гібридну сонячну станцію потужністю 25 кВт. Паралельно працюємо над проєктом для ще однієї школи в Ірпені. Варто зазначити, що усі роботи виконуються «під ключ». Ми беремо на себе не лише будівництво, а й регуляторну частину – проєкти, дозволи, експертизи, оформлення усієї документації.

(...). Наші пріоритетні регіони зараз це Київська, Чернігівська, Сумська, Харківська та Одеська області. Друге – це наявність офлайн навчання (для шкіл). Ми не будуємо електростанції там, де діти наразі не ходять до школи. Передовсім, допомагаємо тим, кому це треба зараз. Третє – пріоритет для закладів, які зазнали пошкоджень. Також оцінюємо кількість вже встановленого там резервного обладнання. Хоча, якщо відверто, наявність генератора не буде причиною відмови. Адже це – лише про тимчасовий вихід, а не про сталий розвиток і не про надійне постачання електроенергії. Тоді як робота наших електростанцій розрахована на десятиліття. Станція стоятиме принаймні 25 років. Тому у нас інший шлях.

А в лікарні одним із найважливіших критеріїв є наявність операційних та хірургічних відділень. Ми саме для цих корпусів ставимо сонячні станції. Адже розуміємо, що загальне споживання лікарень обласного – та й районного – рівня дуже велике. Це більше, ніж потужність станцій, які ми встановлюємо. Але. Ми ставимо їх адресно саме для найважливіших корпусів, де рятують життя.

(...). А в пошуках донорів ми активно працюємо через усі професійні платформи. Не забуваємо і про соцмережі, відвідуємо конференції у Європі. Торік, приміром, я виступала на 5 представницьких заходах, запрошуючи учасників донатити на такі проекти. Просто спілкуємося з потенційними донорами, знайомимося, «водимо хороводи», «танцюємо» довкола них, бо інакше ніяк. Про війну, якщо вона не в твоєму домі, на жаль, швидко забувають. Тому треба постійно нагадувати про те, що відбувається в нашій країні.

Пів року тому найкраще спрацьовував меседж щодо омріяного росіянами блекауту. Світ бачив, як українці у темряві роблять операції, при свічках вчаться... тобто, всі розуміли, що є явна проблема, яку треба негайно розв'язувати.

Зараз ситуація змінилася. Це уже менше працює. Тому зараз ми все активніше говоримо про реконструкцію. Адже європейським донорам і компаніям вже цікаво зрозуміти, як відбудовуватиметься Україна і як їм (із вигодою для себе) взяти участь у відбудові. Є компанії, великі корпорації, для яких важлива соціальна відповідальність, вони зобов'язані втілювати соціально значимі проекти. Такий рух, коли бізнес обов'язково вкладається у благодійність, набирає обертів. Я би навіть сказала: бути соціально відповідальним зараз модно, особливо – у європейському та американському бізнес-середовищах. На переговорах особливо наголошуємо на цьому аспекті, нагадуючи, що наші проекти - це про соціальну відповідальність, це про дітей, про доступ до електроенергії, що є одним із принципів та завдань ООН. Плюс те, про що я вже казала: про декарбонізацію, скорочення шкідливих викидів, екологічний вплив, розвиток «зеленої» енергетики. Тобто, донори мають можливість дати гроші і за три-чотири місяці побачити конкретний результат на конкретному об'єкті. Вони можуть приїхати до тієї ж школи, побачити обладнання, яке вони надали чи придбання якого профінансували. І донорам приємно усвідомлювати, що така ось школа була відновлена громадою Берліна чи оснащена сучасним енергообладнанням завдяки Німецькій сонячній асоціації...

Безумовно, дедалі більше посадовців, бізнесменів, простих українців розуміють, що «зелена» енергетика – це не якийсь там «космос», це наше «завтра» і частково – уже «сьогодні». Ми, поміж іншого, привчаємо дітей і дорослих, що сонячні станції мають бути у школах, в лікарнях, на парковках, у супермаркетах, у наших будинках. Це вже давно є в Європі, це спосіб життя сучасного цивілізованого світу.

І зараз, коли ми міркуємо (і мріємо) про відбудову та модернізацію України, маємо розуміти, що робити це варто з новим підходом, з думкою про навколишнє середовище, використання сучасних технологій. Та ж сонячна енергетика існує уже давно. Системи зберігання енергії – так, вони дорогі, але панелі – ні, вітроенергетика – ні. В Україні уже, по-моєму, 27

тисяч домогосподарств, які мають сонячні панелі. Це вже непогано для старту. А потенціал країни величезний.

(Укрінформ)

За дуже приблизними оцінками Міністерства у справах ветеранів, в Україні із завершенням війни буде до п'яти мільйонів ветеранів разом із родинами.

Директор проєктів ГО «Простір можливостей», ексміністр у справах ветеранів (2019–2020 рр.) Оксана Коляда:

По-перше, війна на території України почалася 2014-го року без повної мобілізації. Було шість хвиль часткової мобілізації, потім демобілізація, потім ми перейшли до контрактної служби в армії, далі – знову мобілізація.

По-друге, у нас кардинально змінився портрет ветерана. До 2014-го року це були дуже старі люди віком за 90 років. І вся система ветеранської підтримки в Україні, ще пострадянська, була побудована під таких людей. До речі, ми досі користуємося законодавством, розробленим з огляду саме на них.

У 2014-му році прийшов інший ветеран, вже віком 35+. Для цих людей вже сформувалося інше бачення реінтеграції, яке включало працевлаштування, відкриття власної справи, перекваліфікацію.

І тут почалося повномасштабне російське вторгнення. Тепер ми отримуємо зовсім молодих ветеранів – у середньому 25+, у багатьох із яких попереду освіта, сім'я, діти, робота, по суті - все повноцінне життя. І від того, що саме ми запропонуємо їм після повернення з війни, наскільки ефективно з ними працюватимемо, залежатиме, чи вирішать вони залишитися в Україні, чи поїдуть за кордон.

Звичайно, не можна стверджувати, що держава нічого не робила з 2014 року. Принаймні, було створено Міністерство у справах ветеранів, покликане опікуватися розробкою ветеранської політики. Та є багато недоліків. Хоча б тому, що ми досі користуємося законом 1993 року «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Але ми не можемо дозволити собі чекати, доки з'явиться новий закон. Маємо паралельно будувати систему реінтеграції на місцях. Це, за відсутності законодавства центрального рівня, точно довше, але можливо. Тому ми ухвалили рішення йти в громади. Тому що саме місцева влада відповідає за цих людей. Тисячі мобілізованих врешті-решт повернуться з війни додому і наше завдання – зробити громаду спроможною швидко прийняти та адаптувати велику кількість людей, що пройшли пекло. Для цього ми запускаємо в Україні систему ветеранських кейс-менеджерів.

Це така «точка входу» для ветерана, людина, до якої він зможе прийти по допомогу у вирішенні різноманітних питань: юридичного оформлення документів, лікування, реабілітації, психологічної підтримки, працевлаштування, відкриття власної справи. Тобто кейс-менеджер

зорієнтує, скерує до конкретного фахівця, допоможе в межах своєї компетенції.

Ми вже провели тренінги для 30 людей у трьох областях – Хмельницькій, Львівській і Рівненській, а з 8 травня стартував повноцінний проєкт з навчання фахівців по роботі з ветеранами з використанням інструменту кейс-менеджменту. Після тренінгів вони будуть працевлаштовані в нових відділах, центрах, підрозділах, які зараз активно створюються в регіонах.

Ще одна людина, до якої точно прийде ветеран, це сімейний лікар. І ці люди також мають бути поруч та навчені працювати саме із ветераном. Чому я й говорю про співпрацю саме з громадами, перед головами яких ми ставимо питання впровадження такої комплексної системи реінтеграції? Саме на рівні громади мають бути кейс-менеджери, навчені працівники центру зайнятості, сімейні лікарі, хороше реабілітаційне відділення поблизу. Бо послуга має бути близькою – ветеран повинен одержати медичне забезпечення, психологічну підтримку та реабілітацію в своєму населеному пункті.

Зокрема, орієнтуємось на те, що ветерани цієї війни – молоді люди і багатьом точно знадобиться якісна освіта. Зараз вони змушені шукати виші з безоплатними бюджетними місцями. Ми ж пропонуємо видавати державні сертифікати на навчання, як це роблять в інших країнах.

Також ми розуміємо, що воюють багато підприємців. За останніми дослідженнями, близько 30% людей, які зараз у війську, вели бізнес або були самозайнятими особами. Це зовсім інший соціальний статус. І ми працюємо, наприклад, з Асоціацією підприємців – ветеранів АТО над тим, як їх підтримати, як держава може їм допомогти – кредитуванням, створенням якихось спеціалізованих платформ. У США, скажімо, є така, схожа на нашу Prozorro, де великий бізнес залишає замовлення суто для ветеранського бізнесу.

Тому співпрацюємо з Мінекономіки в частині їхньої грантової програми на розвиток ветеранського бізнесу. Сподіваємось, ініціатива приживеться.

Обговорюємо з міністерством також і питання стимулювання роботодавців до працевлаштування ветеранів. Показово, що за останніми дослідженнями, влаштовуючись на роботу, ветерани у 80 % випадків не кажуть, що мали бойовий досвід...

Бо є певні міфи і стереотипи, що ти нестабільний поганий працівник, якщо побував на війні. Це ще один напрям, який ми втратили, можливо, через брак досвіду – робота із працедавцями. Наразі деякі підприємства мають до 40 % мобілізованих співробітників, як із ними правильно комунікувати з точки зору менеджменту?

Не треба забувати і про кількість людей з важкими наслідками від мінновибухових травм. Це вже питання інклюзії, доступності робочого місця, перекваліфікації, адаптації корпоративної культури тощо. Тут велика

відповідальність лежить на Державній службі зайнятості, чи зможуть вони підійти до своїх клієнтів із числа ветеранів не формально, а з емпатією, дослухаючись до реальних потреб людини. В нас у тренінговій програмі був випадок. Хлопець до призову працював у галузі ІТ, на війні – водієм. Коли повернувся, вирішив піти працювати водієм на швидкій і продовжити рятувати людей. Це був його особистий шлях реалізації власних цінностей. Ось у таких моментах кар'єрному консультантові потрібно «вловити порив», щоб запропонувати людині саме те, що їй близьке.

(...). Повертаючись до питання оновлення законодавчої бази, маємо визначити, хто такий ветеран, та зафіксувати гарантії для цієї категорії, привівши їх у відповідність до сучасних норм та реалій. Наприклад, держава не може гарантувати усім безкоштовні квартири, повне безоплатне лікування. Але може надати ветеранам можливість взяти пільговий кредит або іпотеку, визначити перелік безкоштовних медичних послуг, на які може розраховувати учасник бойових дій, і цей пакет має бути точно ширшим, ніж для цивільної людини.

Мені взагалі-то не подобається патерналістський підхід до соціальної підтримки людей, які воювали. Якщо ми дамо їм можливість та інструменти фінансової незалежності, всі оплатять комірне, проїзд, лікування, автомобіль, квартиру тощо.

Звичайно, якщо говорити про людей, які втратили свою функціональність, то їх держава має забезпечити всім. Але тут теж є важливий момент. Увесь світ будує систему оцінювання втрати здоров'я, спираючись на класифікатор функціональності, і намагається стимулювати людину до відновлення через програми реабілітації, відповідно до яких призначають виплати. У нас є лише щорічне пасивне підтвердження групи інвалідності і немає стимулів до активної реабілітації. Переконана, має бути проактивний підхід, а не просто соціальні виплати.

Тут багато про що можна говорити, хто і що має зробити, а головне – з чого починати... Скажімо, можна розмірковувати про повернення до повноцінного життя в умовах наявної інфраструктури, але реалії в Україні такі, що банально до робочого місця людям з інклюзією просто не дістатися.

Війна – це й поштовх до модернізації держави. У нас вже багато людей з важкими пораненнями. Я пам'ятаю, коли організували перші Ігри нескорених у Києві, то знайшли лише пару готелів із номерами для людей на візках. Не кажучи про спортивні бази для людей з такими пораненнями. Не забуваймо, що Україна зацікавлена повернути людей з-за кордону, де є набагато потужніші, ніж у нас інструменти соціальної адаптації, те ж доступне працевлаштування людей з інвалідністю. Наші люди це бачили і повернуться з іншою культурою, з іншими вимогами. Тому держава у всьому має бути модернізована.

Загалом, мене лякає, що коли мова йде про відновлення, то здебільшого говорять про інфраструктуру – мости, будинки, об'єкти соціальної сфери. А

люди? Спочатку відновимо людей. Якщо ми не реінтегруємо ветеранів у цивільне мирне життя, то захлинемося від соціалки, виплат, від того, що постійно доведеться латати дірки, підтримуючи людей, які пройшли війну, бойові дії. Їх дуже багато, і вони становитимуть велику частку населення України.

Здається, потрібно вже зараз чесно говорити про те, що на всіх повного соціального пакета не вистачить.

Переформатування чинного забезпечення потреб ветеранів – в освіті, охороні здоров'я, житлі, працевлаштуванні, у чітку систему проактивної якісної підтримки стало б стимулом для служби у лавах Збройних сил. По великому рахунку, ветеранська політика – це не про соціалку, а про національну безпеку. Те, як держава опікується тими, хто воює, їхніми родинами, тими, хто повертається, прямо впливає на те, чи підуть інші служити в ЗСУ.

Зверніть увагу, як у Сполучених Штатах комунікують державну підтримку ветеранів. Якщо банк кредитує ветеранів, про це розказує величезна реклама на будівлі фінустанови. Шпиталі для ветеранів, клініки – найкращі, і інші категорії громадян намагаються там отримувати медичне забезпечення. Бюджет міністерства ветеранів другий за наповненням після міністерства оборони в країні. І навіть попри оцю інклюзивну систему підтримки вони мають проблеми із самореалізацією людей, криміналом, самогубствами. Тому маємо бути свідомі того, що у нас не все йтиме гладко. Але потрібно працювати.

Це питання інформаційних кампаній на місцях, тому що кейс-менеджер працюватиме в системі органів місцевого самоврядування. Я як дружина військовослужбовця, який зараз воює, дуже хотіла б мати у нас в Ірпені кейс-менеджера, до якого наша родина могла б звернутися з будь-якого питання: отримання послуг, оформлення документів, реабілітації чи якоїсь допомоги.

(...). Взагалі, після перемоги ми отримаємо абсолютно іншу ветеранську спільноту – з іншою структурою, лідерами, потребами. Я бачу по своїх близьких, знайомих, хто воює, як кардинально змінилося коло їхнього спілкування. Братерство з людьми, із якими ти воюєш пліч-о-пліч, дуже тісне. І ці люди триматимуться купою і далі в цивільному житті. Вони впливатимуть одне на одного. Більш успішні «тягнутимуть» за собою менш успішних. І це добре. Ми свідомі того, що невеликий відсоток, може, 10–15 %, стануть активними, успішними, які рухатимуться вперед.

Думаю, ветеранська спільнота гуртуватиметься і навколо бізнесової спільноти. Це я вже бачу по роботі Асоціації підприємців – ветеранів АТО. Її очільник до повномасштабного вторгнення вже був ветераном, торік він знову пішов на фронт, отримав важке поранення. І зараз я дивлюся, як він підтягує підприємців до себе, з унікальними бізнесами, з малими, з середніми, і мені здається, що вони стануть отим осередком такої хорошої, правильної ветеранської спільноти.

Бо якщо цього не робити, якщо не спрямовувати цей потенціал, враховуючи кількість учасників бойових дій, якщо допустити маргіналізацію в цьому середовищі, можна створити страшенну соціальну проблему в країні. Відсутність ефективних ветеранських політик і роботи з ними призведе до шаленої суспільної напруженості. І це держава має розуміти та вже зараз думати про те, як цьому запобігти та як втілювати кращі ідеї і практики.

(Укрінформ)

Народний депутат, голова української делегації в ПА НАТО Єгор

Чернів:

До повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну частина світової спільноти підтримувала наші євроатлантичні прагнення, а частина була налаштована скептично. Зараз я не можу сказати, що залишилися скептики щодо вступу України до НАТО.

Є різне бачення того, як і коли країни-члени хочуть бачити нас у складі Альянсу. Наприклад, наші найближчі сусіди – країни Балтії, Польща, Чехія хочуть бачити Україну в НАТО вже зараз. Водночас деякі країни центральної Європи вважають, що спочатку на території Української держави має закінчитися війна.

Як на мене, зараз уже питання полягає не в тому, чи буде Україна в НАТО, а коли і як буде. У цьому позиції деяких країн різняться. Однак ніхто не сумнівається в тому, що Україна посилить НАТО та стане кордоном між західним і варварським світами.

Північноатлантичний Альянс – це військово-політичний блок. Наразі питання нашого членства розглядається не стільки у військовій, скільки в політичній площині, тобто Україна потребує політичного рішення і політичної волі країн-членів.

(...). Я вважаю, що Україна за виконанням стандартів НАТО – приблизно на одному рівні з середньою країною-членом, тому має право претендувати на членство в Альянсі вже зараз. На сьогодні технічних, правових чи якихось інших перепон немає. Потрібна лише політична воля та консенсус всіх країн-членів НАТО.

(...). Я сподіваюся, що Українська держава буде представлена (на саміті НАТО у Вільнюсі 11–12 липня, – ред.) на найвищому рівні, тобто Президентом. Він уже підтвердив свою присутність на саміті, але, на мою думку, це залежатиме від ситуації в країні.

Як готуємося до цього заходу? Наше завдання – максимально адвокатувати своє бачення щодо місця України у фінальному комюніке саміту. У ньому має бути чітке запевнення партнерів, що Україна стане членом НАТО, коли це дозволятимуть безпекові умови. Ми прагнемо, щоб після перемоги Україна якомога швидше стала членом НАТО.

Зараз на рівні парламентів, зокрема в межах Парламентської Асамблеї НАТО, доносимо партнерам це прагнення, щоб вони передавали його урядам

своїх країн. Сподіваюсь, що це вплине на фінальне рішення вільнюського саміту.

Ми також працюємо у форматі двосторонніх зустрічей з різними парламентами. Нещодавно українська делегація була в Сполучених Штатах Америки, у Вашингтоні, де відбувалися зустрічі з конгресменами. Американці підтримали нашу позицію щодо бажаних результатів саміту.

Більшість українських посадовців, у тому числі вище військово-політичне керівництво, наполягають на тому, що на вільнюському саміті має бути ухвалено політичне рішення щодо графіку вступу України в НАТО. На вашу думку, наскільки це реалістично?

Знаєте, після 24 лютого 2022 року всім стало зрозуміло, що немає нічого неможливого. Скільки кардинальних змін у світовій політиці відбулося впродовж цього року, які раніше здавалися неможливими. Переконали, що все можливо. Ми просимо максимум і будемо робити все, щоб цей максимум отримати.

До повномасштабного вторгнення нашою великою метою було отримання Плану дій щодо членства (ПДЧ) як передостаннього етапу перед вступом у НАТО. Зараз ми говоримо про те, що Україна не потребує ПДЧ і може бути прийнята до Альянсу так, як Фінляндія. У такому випадку не потрібно буде витратити роки на бюрократичні процедури. Разом із тим, Україна не відмовляється від тієї «домашньої роботи», яку потрібно виконати на шляху до НАТО. Ми вже її виконуємо.

Північноатлантичний Альянс має певні принципи і стандарти. Стандарти НАТО – це більш технічні умови, які мають бути впроваджені на рівні підзаконних актів. Вони здебільшого військові, тому впроваджуються на рівні Міністерства оборони. Цей процес триває постійно.

Принципи НАТО – це фактично загальні підходи до того, як має бути побудована модель держави, щоб вона могла співпрацювати з іншими членами Альянсу. Наприклад, принципи цивільно-демократичного контролю над сферою оборони та національної безпеки. Україна вже дотримується їх: у нас цивільний міністр оборони, посилений парламентський контроль над сферою безпеки та оборони.

Окрім того, Україна має відповідати принципам демократії, свободи слова. Судова система має бути без корупції. І безпосередньо рівень корупції має бути значно знижений. Це комплекс реформ, який уже впроваджується.

На початку кожного року ми підписуємо зі штаб-квартирою НАТО документ, в якому йдеться про те, що необхідно зробити. Відповідно наприкінці кожного року аналізуємо, що зроблено, та підписуємо документ про підтвердження виконання певних процедур. Конкретного списку вимог від штаб-квартири НАТО немає, але ми розуміємо, що потрібно працювати над національним законодавством в усіх сферах.

До речі, ці критерії перетинаються з вимогами, що необхідні для членства в Європейському Союзі. Тобто, крокуючи до Європейського Союзу, ми паралельно крокуємо до НАТО.

(...). У питаннях європейської та євроатлантичної інтеграції парламент має єдину позицію. Як правило, усі необхідні законопроекти ухвалюються більшістю голосів. Ми рухаємося суттєвими кроками.

Так зване «домашнє завдання» щодо євроатлантичної інтеграції виконується швидше і легше, аніж партнери ухвалюють рішення. Ми всі розуміємо, що адаптація законодавства до стандартів НАТО потрібна перш за все самій Україні, тому особливих перепон не виникає, це лише питання часу. Складніше переконувати партнерів у тому, що Україна має якнайшвидше отримати запрошення до НАТО, а потім і членство...

(...). Одна з найновіших складових Збройних Сил України – Сили спеціальних операцій – повністю побудовані за принципами і стандартами НАТО. Інші роди військ частково відповідають цим стандартам.

У нас уже імплементовані стандарти, які пов'язані з військовими званнями, обміном даних, озброєнням. Ми перейшли на звання НАТО кілька років тому. Також розподілили повноваження між Міністерством оборони та Генштабом. Не скажу, що ми близькі до завершення адаптації ЗСУ до стандартів Альянсу, але цей процес триває постійно.

Зараз ми переходимо на стандарти НАТО в тренуванні військових. Вони тренуються батальйонами, а іноді цілими бригадами, за кордоном: у Польщі, Великій Британії, США, Канаді, інших країнах. Ми також досить швидкими темпами переходимо на озброєння західного зразка, що відповідає стандартам Альянсу.

Я вважаю, що наразі Україна за критеріями та стандартами армії переважає більшість країн Альянсу.

Наразі 60 % бюджету спрямовано на армію. Лівова частка цих грошей іде на зарплати військових, їх забезпечення, озброєння, боєкомплекти. Але разом із тим, попри війну, ми реформуємося і поступово переходимо на стандарти НАТО. Деякі стандарти потребують додаткового фінансування, деякі потребують змін усередині Збройних Сил або Міністерства оборони. Я думаю, що впораємось власним силам, без допомоги від міжнародних партнерів.

Водночас ми маємо досить велике «домашнє завдання», яке пов'язане з виходом до моря, тобто необхідно створити власний флот для того, щоб виконувати функції патрулювання, забезпечення безпеки в Чорному та Азовському морях. Якщо країни-члени НАТО бачать нас як одного з учасників цього безпекового процесу, звісно, нам потрібні будуть додаткові гроші на будівництво флоту. Але це вже питання післявоєнного майбутнього.(...).

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №282/2023

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

БОХНАКА Антона Івановича — старшого лейтенанта

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ФЕДІЯ Вячеслава Володимировича — підполковника

ЧУПРИНУ Владислава Анатолійовича — старшого лейтенанта

ЮРЧЕНКА Олексія Марковича (посмертно) — молодшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” I ступеня

ВИШНЬОВСЬКОГО Артема Володимировича — старшого солдата

ГРИНЧУКА Олега Олександровича — старшого солдата

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

КАЛАЩУКА Романа Вікторовича (посмертно) — солдата

НЕЩЕРЕЦЬКОГО Максима Петровича (посмертно) — молодшого сержанта

ОТРИЩЕНКА Євгена Володимировича — старшого солдата

ПЕРЕПЕЛИЦЮ Віктора Миколайовича (посмертно) — солдата

СИДОРОВА Миколу Івановича (посмертно) — молодшого сержанта

ХОМУ Василя Васильовича — старшого солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АЛУТІНА Миколу Миколайовича (посмертно) — солдата

АНДРОЩУКА Олега Васильовича (посмертно) — солдата

БУЛЬБУ Володимира Борисовича (посмертно) — солдата

ВОЙТЕНКА Віктора Петровича (посмертно) — старшого солдата

ГОЛОВКОВА Геннадія Олександровича (посмертно) — солдата

ГОЛУБЕНКА Миколу Васильовича (посмертно) — солдата

ГРИБЕНЮКА Олександра Сергійовича (посмертно) — солдата

ДАВИДОВА Олександра Анатолійовича (посмертно) — солдата

ДЯЧУКА Юрія Миколайовича (посмертно) — солдата

ЖУРАВСЬКОГО Сергія Володимировича (посмертно) — солдата

ЗБРАНСЬКОГО Артема Валерійовича (посмертно) — солдата

ІВАНОВА Віталія Олександровича (посмертно) — старшого сержанта

КАНАВКУ Валентина Віталійовича — молодшого сержанта

КНЯЗЄВА Юрія Володимировича (посмертно) — солдата

КОБИЛЕЦЬКОГО Володимира Романовича (посмертно) — матроса

КОЖЕМ'ЯКА Андрія Романовича (помертньо) — молодшого сержанта
КОЛОДЯЖНОГО Володимира Сергійовича (помертньо) — молодшого сержанта

КОСТЕНКОВА Віталія Олеговича — солдата

КУЦЕЛЯ Сергія Валерійовича (помертньо) — солдата

ЛИСОГО Григорія Петровича (помертньо) — старшого солдата

ЛИХОШЕРСТА Андрія Олександровича (помертньо) — солдата

ЛІСОВОГО Сергія Дмитровича (помертньо) — старшого сержанта

МАЛІЧА Романа Анатолійовича — старшого сержанта

МЕЛЬНИКА Олега Ігоровича (помертньо) — солдата

МИСЬКА Миколу Олександровича (помертньо) — старшого солдата

МУГАШЕВА Олександра Олександровича — штаб-старшину

ПРОСКУРОВСЬКОГО Ігоря Миколайовича (помертньо) — старшого лейтенанта

ПУГАЧА Олексія Ігоровича (помертньо) — молодшого сержанта

РОМАНЕНКА Романа Вікторовича (помертньо) — солдата

САДЗІКОВСЬКОГО Павла (помертньо) — солдата

СВІДУНОВА Євгенія Ігоровича (помертньо) — солдата

СЕМІЛЕТКОВА Григорія Григоровича (помертньо) — солдата

СЕРДЮЧЕНКА Владислава Володимировича (помертньо) — солдата

СКАКУНОВА Богдана Анатолійовича (помертньо) — солдата

СПАРОВА Олександра Олександровича (помертньо) — старшого сержанта

ТКАЧЕНКА Олега Анатолійовича (помертньо) — молодшого сержанта

ФІЛЯ Івана Романовича (помертньо) — старшого солдата

ЦАПЯКА Анатолія Анатолійовича (помертньо) — старшого солдата

ЧЕРНИШЕНКА Сергія Володимировича (помертньо) — солдата

ЧУМАКОВА Івана Дем'яновича (помертньо) — майстер-сержанта

ШВЕЦЯ Юрія Олеговича (помертньо) — капітана

ШИШКІНА Артура Анатолійовича (помертньо) — молодшого сержанта

ШПИЧАКА Руслана Васильовича (помертньо) — солдата

ШРУБКОВСЬКОГО Віталія Сергійовича (помертньо) — старшого сержанта

ЯЛАМУ Михайла Георгійовича (помертньо) — матроса

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

ГАРНИКА Миколу Васильовича — молодшого сержанта

ГЕСЯ Євгенія Анатолійовича — підполковника

ДЕГТЯРЬОВА Дмитра Павловича — матроса

ДОВЖЕНКА Олександра Васильовича — сержанта

ДРОЗДОВА Андрія Ігоровича (помертньо) — солдата

ЗЕЛЕНКА Сергія Олександровича — підполковника

КОРОТКОВА Сергія Олександровича — капітана

ЛЯПІНА Павла Сергійовича — капітана

ТАРАНА Романа Петровича — старшого солдата

ФІНКА Олександра Сергійовича — старшого сержанта

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

АВГУСТИНА Олександра Володимировича (помертньо) — солдата
БАРАНА Юрія Анатолійовича (помертньо) — солдата
БУРЕНКА Руслана Васильовича (помертньо) — молодшого лейтенанта
ВАЛЩЬКОГО Віктора Миколайовича (помертньо) — солдата
ВИСОЦЬКОГО Івана Володимировича (помертньо) — солдата
ВОЛОЧАЯ Олександра Анатолійовича (помертньо) — солдата
ГИНЦЯКА Івана Михайловича (помертньо) — солдата
ГРЕХА Руслана Григоровича (помертньо) — сержанта
ГРІДАСОВА Максима Івановича (помертньо) — молодшого сержанта
ГУБЕРА Миколу Людвиковича (помертньо) — солдата
ДЕМЧУКА Віктора В’ячеславовича (помертньо) — солдата
ДЕМ’ЯНЧУКА Василя Мирославовича (помертньо) — солдата
ДМИТРУКА Віктора Петровича (помертньо) — солдата
ДОНОВОГО Сергія Олександровича (помертньо) — солдата
ЗЕЛЕНКОВА Євгенія Миколайовича (помертньо) — штаб-сержанта
КАЛІНІЧЕНКА Сергія Григоровича (помертньо) — молодшого сержанта
КВАСНЕВСЬКОГО Сергія Олександровича — матроса
КОНОНЕНКА Іллю Миколайовича (помертньо) — солдата
КРАСНЕВИЧА Михайла Івановича (помертньо) — солдата
КРИВКА Олександра Володимировича (помертньо) — солдата
КУБРАКА Олександра Дмитровича (помертньо) — старшого солдата
КУЗНЄЦОВА Сергія Анатолійовича (помертньо) — сержанта
КУШНЕРИКА Віктора Васильовича (помертньо) — солдата
ЛАЗАРА Павла Миколайовича (помертньо) — молодшого сержанта
ЛУЦІВА Ігоря Євгеновича (помертньо) — сержанта
МАЙДЕНБУРГА Сергія Костянтинівича (помертньо) — старшого солдата
МАРКЕЛОВА Леоніда Васильовича (помертньо) — солдата
МАТВІЙЧУКА Сергія Миколайовича (помертньо) — солдата
МУЧИЧКУ Павла Олександровича (помертньо) — солдата
НАТКІНА Сергія Аркадійовича — старшого сержанта
ПАВЛОВА Андрія Анатолійовича (помертньо) — старшого сержанта
ПІДВАЛЬНОГО Валерія Івановича (помертньо) — сержанта
РОСІНЧУКА Віктора Богдановича (помертньо) — молодшого сержанта
РУДНІКА Олександра Євгенійовича (помертньо) — сержанта
САВЕНКА Олександра Івановича (помертньо) — старшого лейтенанта
САВЧЕНКА Ігоря Павловича (помертньо) — солдата
САКА Олександра Андрійовича (помертньо) — старшого солдата
САКАЛЮКА Володимира Михайловича (помертньо) — солдата
САХАРДАЛУ Сергія Олександровича (помертньо) — солдата
СВЕРДЛОВА В’ячеслава Миколайовича (помертньо) — старшого солдата
СТЕФАНЮКА Тараса Дмитровича (помертньо) — головного сержанта
СТОЦЬКОГО Валерія Васильовича (помертньо) — солдата

ТАНИГІНА Павла Андрійовича (помертно) — солдата
ТРЕГУБА Андрія Анатолійовича — сержанта
ЧАБАНА Юрія Сергійовича (помертно) — солдата
ШЕШУРЯКА Анатолія Дмитровича (помертно) — солдата
ШУЛЬЦА Сергія Васильовича (помертно) — солдата
ЯКИМУКА Сергія Івановича (помертно) — солдата
ЯЦКОВИЧА Володимира Петровича (помертно) — молодшого сержанта
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
КАПУСТЯНА Сергія Вікторовича — сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

16 травня 2023 року